

ଦୟାମୟୀ ମହାରାଣୀ ଭରତେଶ୍ଵରୀଙ୍କର ଭାଗ
 ଅଧିକ । ଏକ ମହାଦେଶରେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ
 ଅନ୍ୟ ମହାଦେଶରେ କାବୁଲର ଯୁଦ୍ଧରେ ଇଂ-
 ଲଣ୍ଡର ବିପ୍ଳବର ସତ୍ତା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି
 କି ଉତ୍ତର ଯୁଦ୍ଧରେ ବୃତ୍ତିତ କେଶରୀ ଜୟଲଭ
 ହୁଏ ଆପଣାର ସ୍ଵଭାବିକ ପ୍ରଭାବ ରକ୍ଷା କରିଅଛି
 କିନ୍ତୁ ତାହା ସାମାନ୍ୟରେ ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ
 ସେମନ୍ତ ବିପ୍ଳବ ଧନବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ସେହି-
 ପରି ଭଲ ଯୋକା ଅନେକ ମରଣପ୍ରାପ୍ତ ।
 ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର କାବୁଲରେ
 ତାହା ନୁହଇ ସେଠାରେ ଅବଧି ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଅଛି
 ଏବଂ ସୈନିକ କର୍ମଗୁଣକ ମୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଅବଧି
 ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଅଛି ଓ ତାହାର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହା-
 ରାଣୀଙ୍କ ଶୋକ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଏହା ଛଡ଼ା
 ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଅବଧି ଅବଧି ଶାନ୍ତିପ୍ରଦ ହୋଇ
 ଯେଠାର ଦୁର୍ଗୁଣା ନୁହଇ ରାଜା ଆପଣା
 ପରିବାର ବର୍ଗୀୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନାଶ କରି ପ୍ରବଳ-
 ପ୍ରଭାବ ଇଂରେଜଙ୍କ ସହର ବିବାଦ କରିବାର
 ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ କେତେଥର ଦେଖାଇ ଅଛି ।
 ଭାରତବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୀ ଏ ବର୍ଷ ଶାନ୍ତିର
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବ । ବମ୍ବେର ବିଖ୍ୟାତ ତଳା-
 ରତା, ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ରାଜା ବିଦ୍ରୋହ, ୧୮୮୧-
 ୧୮୮୨ରେ ଲେମ୍ବୁ ପୁ ଏବଂ ନାଗା ବିଦ୍ରୋହ ବସମାଳ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଲାଗୁହୁଣ୍ଡ କରିଅଛି ଓ ଅବଧି ସବୁ
 ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି ପରି ଏ ବର୍ଷ ଯୁଦ୍ଧ
 ବିଦ୍ରୋହ ଲାଭ୍ୟାଦରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କିମ୍ପା ଶାନ୍ତି
 ଲାଭ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଦୈନିକ ଘଟଣା ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ଏ ବର୍ଷ ଭୂମିମାନେ ବଡ଼ ପ୍ରବଳରୂପେ ଦେଖା
 ହୋଇଥିଲେ । ସେମନ୍ତ ଶରୀର ସେମନ୍ତ ବର୍ଷା
 ଓ ଶୀତ । ଶରୀର ବସ୍ତୁକୁ ପ୍ରଭୃତି ଆମ୍ଭ ଫସଲ
 ଅନେକ ଲାଭକରି ଲାଭିଲେ । ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି
 ହେତୁରୁ ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଯୋଇ ହୋଇଥି-
 ଲେହେଁ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ନିତାନ୍ତ ମନ ହୋଇ
 ନାହିଁ ଓ କୌଶସିଠାରେ ଦୂର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟର ଆଶଙ୍କା
 ନାହିଁ ସେବେ କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚତୁ
 କିମ୍ପା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅନ୍ତା କେବେ ଫସଲର
 ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଶୀତ ଦେବା ସୁଖର ବିଷୟ ହେଲେହେଁ ଏ
 ସମୟରେ ପୁରୀରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କର ଓ କଟକରେ
 ବସନ୍ତ ବିପ୍ଳବ ପ୍ରାଣୀନାଶହାରୀ ଲୋକଙ୍କୁ ହର
 କରି କରୁଅଛି । ଓଲଟା ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ
 କେବଳ ବାଲ୍ୟବରରେ ଅଧ୍ୟାୟରୁ କର ଥିଲେ

ନୋହିଲେ ଆଉ କୌଶସିଠାରେ ବୃଦ୍ଧିର
 ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହାବୋଲି ପ୍ରଜାମାନେ
 ସଖୀ ସୁବାର ବୋଲି ଯାଇ ନ ଯାରେ । ସେ-
 ଠର ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ସମସ୍ତେ ବ-ସ୍ତ ଓ ଦାନା ମିଳୁ
 ଥିଲେ ସୁଖା ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେତୁରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟର
 କ୍ଳେଶ ହୋଇ କରିବାକୁ ହେଲା ।

ଏ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସୁଖ ବିଷୟରେ ଏତକ
 ବୋଲିପାରୁଁ କି ଯଦ୍ୟପି ଛାତ୍ର ଓ ଅଧ୍ୟାପକ
 ବିଷୟକ ଆଇନ ଲାଭ୍ୟାଦହାରୀ ଲୋକଙ୍କର
 ଅନର୍ଥକ କ୍ଳେଶ ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଶ୍ରୀର
 ଶୁଣି ତାହାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
 ବିଷୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ରାଜକର୍ମଚାରୀଙ୍କର ପଦ
 ପରି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ତଥାପି ବଳତରେ ଭାର-
 ତବର୍ଷର ବନ୍ଧୁ ପୁରୀ, ସେନା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଏଥିରୁ ବାବୁ ଲାଲମୋହନ ବୋଷ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ବିଲତର ସେହି ମହାରଥମାନେ ତାହାଙ୍କ
 ପକ୍ଷ ହୋଇ ଭାରତବର୍ଷର ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜାଙ୍କ ପ୍ରତି
 ସଦାକୃତୁର ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କଦ୍ଵାରା
 ଏକ ସମୟରେ ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ସୃଷ୍ଟି ହେବ
 ଏପ୍ରକାର ଦୃଢ଼ ଆଶା ହୋଇଅଛି ।

କବୁଲ ବିଦ୍ରୋହ ।

ଏ ବିଦ୍ରୋହ ଯେପରି ଭୟଙ୍କର ହୋଇଥିଲା
 ଓ ଜଳରୁଲ ଗୁରୁତ୍ଵ ସହେବ ଯେପରି ସଫ-
 ଠରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ତାହା ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଲେଖି
 ଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ପଦ୍ଵଳ ଅବଗତ ହେଲୁ
 ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମାନ୍ଦେବ ବିଜୟୀ ହୋଇ ସେ ହସ୍ତା-
 ନକ ସଙ୍କଟରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଅଛନ୍ତି । ଗତ ମସ
 ୧୮୮୧ ମସିହା ରଞ୍ଜର ସମ୍ପଦକୁ ଜଣାଯାଏ
 ଯେ ତା ୨୨ ରଞ୍ଜରେ ବିଦ୍ରୋହମାନେ ଇଂ-
 ପ୍ରସା ଆକ୍ରମଣ କରି କାବୁଲ ସତ କରି ନ
 ପାରିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଏ
 କାବେଲକେ ଚାହିଁ ଆରବନ ଆକ୍ରମଣ କରି
 ବାର ବିଗୁରରେ ଓ ଅଗୁରୁ ଶକ୍ତରେ ଅଗ୍ନି
 ଜଳରେ ଆକ୍ରମଣ ହେବ ଏହି ସଙ୍କେତ କଲେ ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମାନ୍ଦେବ ଏଥିରୁ ସଦା ସତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ରହିଲେ । ସେ ଦିନ ହଦା ସମୟରେ ଦୁର୍ଗ
 ବିଦ୍ରୋହମାନେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେଲେ । ତା ୨୩
 ରଞ୍ଜ ପ୍ରଭୃତି ଦି ୨ ଶା ସମୟରେ ସେ ଅଲ୍ପ
 ଦୁର୍ଗ୍ୟ ହେଲେ ତତ୍ତ୍ଵେଶାନ୍ତ ଶତ୍ରୁଗଣ ସେଇପୁରରେ
 ଇଂରେଜ ଶତ୍ରୁଗଣୁ ଭିତ୍ତିଦେରୁ ଆକ୍ରମଣ
 କଲେ । ତୁର ବିଗରେ ସେମାନେ କିଛି କରି

ନ ପାରିଲେ । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ସହସ୍ର ଶତ୍ରୁ
 ଉତ୍ତମ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ମାତ୍ର ସେ ଦିଗ ଜେନ-
 ରଲ ଗଫ ଓ କର୍ତ୍ତୂଲ ଜେନକନସନ ସାହେବ
 ପ୍ରସଂସନାୟ ମତେ ରକ୍ଷା କଲେ ଓ ଜେନରଲ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମାନ୍ଦେବ ଅଧ୍ୟାୟେ ଓ ତୋପ ଦେଶ
 ପ୍ରଥମେ ଶତ୍ରୁଦଳର ଏକପାଖକୁ ତୋପ ଶ-
 ତ୍ଵରେ ତୋପ ମୁଖରେ ସେମାନେ ଠକ୍କର ନ
 ପରି କରୁଲ ନଗରକୁ ପଳାଇଲେ କିନ୍ତୁ
 ଅଧ୍ୟାୟେମାନେ ଗୋଡ଼ାଇ ଅନେକ ବିଦ୍ରୋହୀ
 ଦୂର କଲେ । ହୋଇପୁରୀ ଓ ଲେଗର
 ଲୋକେ ଆପଣା ଘରକୁ ଚାଲି ଗଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ସହ କରୁଲ ନଗରରେ ବିଦ୍ରୋହୀ ରହି
 ରହିରେ ପଳାଇଲେ । ଦୁର୍ଗରୁ ମୁକାମୟା ଆ-
 ଓ ମହମ୍ମଦ ଜାନ ତା ୨୪ ରଞ୍ଜ ପ୍ରଭୃତିରେ
 ଚାଲି ଗଲେ । ସେ ଦିନ ବିଶେଷ ବରଫ ପଡ଼ି-
 ବାରୁ ଅଧ୍ୟାୟେମାନେ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ଗୋଡ଼ାଇ ନ
 ପାରିଲେ ମାତ୍ର କାବୁଲନଗର ଓ କାଲହାସରରେ
 ଇଂରେଜଙ୍କର ଅଧିକାର ସୁନଃସୁପନ ହେଲା
 ଓ ଏ ଦୁଇ ସ୍ଥାନରେ ଇଂରେଜଙ୍କ ସୈନ୍ୟ
 ରହିଲେ । ତା ୨୫ ରଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୮ ଜଣ ବିପ୍ରାନ୍ତ
 ଓ ୨୫ ଜଣ ସେନା ଦୂର ଓ ୧୫ ଜଣ କପ୍ରାନ୍ତ
 ଓ ୨୦ ଜଣ ସେନା ଅଦତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଅଦତ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨ କପ୍ରାନ୍ତ ଓ ୧୦ ସେନା
 ଅଦତ୍ତ ପ୍ରକେ ପରେ ମୃତ୍ୟୁ ଲାଭଅଛନ୍ତି । ଅ-
 ନେକ ବିଦ୍ରୋହୀ ରଜକୁଟିରେ ମତ୍ତ ପଡ଼ିଥିଲେ ।
 ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ସରଦାର ମହମ୍ମଦ
 ଜାନ ଯୁଦ୍ଧବର୍ଷକ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ମୁଖ୍ୟାଣ୍ଡକୁ
 ସିଂହାସନରେ ବସାଇ ଅଧିରାଜ୍ୟରୁ ପୋଷଣା
 ଦେଇଥିଲେ ଓ ବେଗମମାନେ ଅନେକ ଅଳ
 ବିଦ୍ରୋହକୁ ବିତରଣ କରିଥିଲେ । କାବୁଲ
 ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ବିଦ୍ରୋହମାନେ
 ଇଂରେଜଙ୍କୁ ଅନେକ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର
 କାବୁଲ କିଛି ଶତ କରିପାରି ନାହାନ୍ତି । ଜନ-
 ରକ୍ଷା ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ତା ୨୫ ରଞ୍ଜରେ କାବୁଲରେ
 ଉତ୍ତମ ସୁର ହୋଇଥିଲେ ସେଥିରେ ସହସ୍ର
 ବିଦ୍ରୋହୀ ଦୂର ଓ ଅଦତ୍ତ ହେଲେ ଓ ଇଂରେ-
 ଜଙ୍କର ୪୦୦ ଜଣ ମତ୍ତ ମରାପଡ଼ିଲେ । ଏଥିରୁ
 ନିସ୍ତପ୍ତ ସଦା ସତ ମିଳି ନାହିଁ । ସେ ଯଦା ହେତୁ
 ଏକସ୍ଵରେ ଉଦ୍ଘୋଗ ଶାନ୍ତି ହେଉ ନାହିଁ ।
 କରୁଲମାନେ ବଳବନ୍ତ ସାଧ୍ୟବିକ ଓ ଦୁଃସାଧ
 ଅଟନ୍ତି ମାତ୍ର କେତେ ଉଦ୍ଘୋଗୀ ଲୋକ ଓ
 ସୁଦ୍ଧ କୌଶଳରେ ପାରଣ ନୁହନ୍ତି । ଇଂରେ-
 ଜଙ୍କର ତତ୍ତ୍ଵେଶାନ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵେଶାନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର

ମେଳ ଦେଇ ନ ପାରିଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେମାନେ ପଲାଇ ଭବନରେ ରହି ଗୋପନରେ ମେଳ ବାଜିଲେ । ଶ୍ରୀରାଜାର ସୁଧେ ଗ ଦେଖି ଆକ୍ରମଣ କରି ବଦଳି ପାଦେଇ କରୁଲ ନଗରକୁ ଚାଲିଦେଲେ ଓ ସେ ଦିଗଦିନ କାଳ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାରରେ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ ମାନ ଯଦର ବିଦ୍ରୋହମାନେ ହାରି ପଲାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯେ ଆଉ ଆକ୍ରମଣ ନ କରି ଦେ ବଦଳି ପାଦେଇ । ଯାହା ଦେଉ ସେମାନେ ପରିସେଷେ ପସ୍ତୁ ଦେବେ ଓ ଇଂରେଜଙ୍କର ଜୟପତାକା ସମୁଦାୟ କାକୁଳଦେଶରେ ଉତ୍ତୀ- ସୁମାନ ଦେବ ମାତ୍ର ଧନସ୍ୱତ୍ୱ ଓ ପ୍ରାଣପାତା ଯେ ଦେବେ ଦେବ ଭାଷା ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଲି ପାଇ ନ ପାରେ ।

ନାଶିକ ବଜ୍ରପମାମାନ ।
(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)
ଖୁମ୍ବ (ସିଂହମ)

ସମୁଦାୟ ବଜ୍ର ବଜ୍ରଗରେ ସନ ୧୮୭୮-୭୯ ସାଲରେ ଏକକୋଟି କ୍ରୟଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖୁମ୍ବକୁ ଉତ୍ତୁକ ଦୋଲଅଛି । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ୩୯ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତୀ ଦୋଲଅଛି ଏଥିର ଜାଗଣ ଏହି ଯେ ଦାଖଲଖାଲକ ଦରଖାସ୍ତ ବଜ୍ରଗ କର୍ତ୍ତୃକରେ ଅନେକ ଅଧିକ ମତ୍ର ସନ ୧୮୭୫-୭୬ ସାଲସଙ୍ଗେ ଭୁଲନା କଲେ ଖୁମ୍ବ ବଜ୍ରଗ କର୍ତ୍ତୃକ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦେଉ ସେ ବର୍ଷ କେବଳ ୪୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦୋ- ଲଅଛି । ବଜ୍ର ବଜ୍ରଗକୁ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବଜ୍ରଗକୁ ମାତ୍ର ପଠାଯାଏ ଏ ସବୁକୁ ଧରଲେ ମୋଟ ଖୁମ୍ବ ଉତ୍ତୁକ ବଜ୍ରପମାବର୍ଷରେ ଏକକୋଟି ଅଠାଶୋଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶା ଜଳ- ମାନଙ୍କର ଖୁମ୍ବ-ସ୍ୱକ୍ଷମ ନିମ୍ନେ ଲେଖୁଅଛୁ ଯଥା

କଟକ	ପୁସ	ବାଲେଶ୍ୱର
ଟ ୧୯୯୮୭୭୯୯	ଟ ୧୯୯୭୭୯୯	ଟ ୧୯୯୦୯୦୯

ସିଦ୍ଧା ସତ୍ୟାଗ୍ରହରେ ବଜ୍ରପମା ବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ କଥା ଏହି ଯେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟୟର ଅଧିକାଂଶ ଲୋ- କକ ବାଳଦ୍ୱାରା ନିବୀଡ଼ ଦୋଲଅଛି । ଶିକ୍ଷା ବଜ୍ରଗ ପ୍ରାପନ ଦେଲେ ଦିନ ଏ ଫଳ ଏ ବର୍ଷ ଦାସଅଛି ଏ ଦେଉ ଲେଖନୀଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାଦେବ ଏଥିରେ ବଡ଼ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦୋଲଅଛନ୍ତି । ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୪୫୫୫୦୦୦ ଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ସରକାରଙ୍କର ଟ ୨୯୨୨୦୦୦ ଙ୍କା ଓ ଲୋକଙ୍କ ଦାନ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ

ଟ ୨୯୨୨୦୦୦ ଙ୍କା ଅଟଇ । ସମୁଦାୟ ବଜ୍ର ବଜ୍ରଗରେ ଗଠ ଦୁଇବର୍ଷର ଶିକ୍ଷାର ଅବସ୍ଥା କମ୍ ଲେଖିବ ପ୍ରକାର ଅଟେ ।

	ସନ ୧୮୭୮	ସନ ୧୮୭୯
	ସୁଲ	ସୁଲ
କଲେଜ	୧୧ ୨୦୦୦	୨୦ ୧୧୭୩
ଇଂରେଜସ୍କୁଲ	୭୪୮ ୭୪୮୮	୭୫୭ ୭୫୭୮
ଦେଶୀୟ କୁ- ଷାଳ ସ୍କୁଲ	୨୭୯୯ ୧୦୯୨୭୭	୨୭୦୨ ୧୦୯୯୯୮
ପାଠଶାଳା	୨୨୯୨୭ ୪୫୭୫୨୨	୨୨୨୭୦ ୫୫୧୦୭୪
ବାଲକା ବଦଳାୟ	୫୯୯ ୧୧୧୨୪	୫୪୩ ୧୨୭୭୭
ଅନ୍ୟପ୍ରକାର	୧୧୪ ୮୩୫୯	୧୦୭ ୮୩୮୨

ମୋଟ ୨୨୨୨୮ ୭୫୧୪୦୦ ୩୫୨୭୮ ୭୨୭୭୦୭

କଲେଜର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକୃତରେ ବୃଦ୍ଧି ଦୋଲ ନାହିଁ ଲମ୍ବିନୀପୁର କଲେଜ ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମରୂପେ ବଜ୍ରପମା ଭୁକ୍ତ ଦୋଲଅଛିବାକୁ ଗଠ ବସାପେକ୍ଷା ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବାରଗୋଟି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା କଲେଜ ଅଟଇ । ଗଠ ଭବନବର୍ଷରେ ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚାଶରେ ପଞ୍ଚାଶୋ- ଠାଣ୍ଡି ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା କମେ ଉତ୍ତୀ ଦୋଲଅଛିବାକୁ କଲେଜ ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା ଗଠ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ତୀ ଦୋଲଅଛି । ସୁଲ ସଂଖ୍ୟା ଗଠ ବର୍ଷ ଅ- ପେକ୍ଷା ୧୦୯ ଗୋଟା ଉତ୍ତୀ ଦୋଲଅଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର କାରଣ ଏହି ଯେ ଅନେକ ମନ ସୁଲର ଗବ- ଣ୍ଡିମେଣ୍ଡାକ ସାହାଯ୍ୟ ରହିଲ ଦେବୀରେ ସେ ସବୁ ଉଠି ଯାଇଅଛି ଓ କେତେ ମନ ସୁଲ ପରିବ- ର୍ତେ ପାଠଶାଳା ଦୋଲଅଛି ମାତ୍ର ଗଠ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ମୋଟ ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା ୧୨୯ ବୃଦ୍ଧି ଦୋ- ଲଅଛି ଏ ଦେଉ ସୁଲ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ରାସ ଅତି ଆ- ସେଷର ବିଷୟ ନୁହେ ।

ପାଠଶାଳା ସଂଖ୍ୟାରେ ୨୧୪୪ ବୃଦ୍ଧି ଦେ- ଶାଯାଏ ଓ ଏଥିର ଅଧିକାଂଶ ବେଦାର ପ୍ରବେ- ଶରେ ଅଟଇ । ମାତ୍ର ଏ ବୃଦ୍ଧି ନୁହଇ ପାଠଶାଳା ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଯୋଗେ ଦୋଲ ନାହିଁ, ପୁରୁଣା ଗୁଟି- ଶାଳୀ ଶିକ୍ଷା ବଜ୍ରଗ ଅଧିକରେ ଅଧିକ ପାଠଶାଳା ଭୁକ୍ତ ଦୋଲଅଛିବାକୁ ଏ ବୃଦ୍ଧି ଦୋଲଅଛି ।

କଲେଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କ- ଲେଜ ସର୍ବପ୍ରଧାନ ଦୋଲଅଛି । ଛାକାକଲେଜ ଶିକ୍ଷକର ମହାଶକ୍ତିରେ ଅଧିକ ଉତ୍ତାଦ ଅଛି ଓ ବଜ୍ରପମା ଲକ୍ଷ୍ୟାଦଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ବସ୍ତ୍ରର କାରଣ ସେ କଲେଜ ସତ୍ୟାଗ୍ରହରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ଅଛି । ପାଟନା କଲେଜରେ ମଧ୍ୟ ଏଭୂପ ସଭାସିଏ ଅଛି । ଏପରି ସଭା ଓ ବ୍ୟାପ୍ତମଜ୍ଜିତା

ସକଳ କଲେଜ ଓ ସୁଲରେ ଦେବୀର ଉତ୍ତର ଏଥିରୁ ଅନେକ ଉପକାର ହୁଅଇ । ମାନସିକ ଶକ୍ତିର ଉନ୍ନତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶାସ୍ତ୍ରାତ୍ମକ ଶକ୍ତିର ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ । କଟକ କଲେଜ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଜୈଣ ଏଲ, ଏ, ପଞ୍ଚାଶାଧି ୨ ମଧ୍ୟରୁ କ ୮ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଲଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର କ ୧, ପଞ୍ଚାଶାରେ ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ କେହି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଲ ନାହାନ୍ତି । କଲ ସୁଲମାନ ଭବନ ଶ୍ରେଣୀ- ରେ ବିଭକ୍ତ । ଉତ୍ତରପଞ୍ଚର ସୁଲ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେ- ଣୀରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି, ବାଲେଶ୍ୱର ସୁଲ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ବୃତ୍ତାୟ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି ।

ସାପାଦିକସଂବାଦ ।

ଗତ ମାର୍ଗଶ୍ରର ପଞ୍ଚମୀ ଦିନ ରାତ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ମିଳିତ ସମୟରେ ଉତ୍ତରପଞ୍ଚର ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ୧୧ ଶ ଉତ୍ତରୁ ଗଠନ । ଉତ୍ତର ପଞ୍ଚିକା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ୧୯ ଶାର ପ୍ରଭେଦ ରହିତ ଦେବ । ବଜ୍ରପମାକ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ଦିବ ମିଳି- ଅଛି ।

ଏ ଜଗର ଶାସନାଦାର ବଦୋକସ୍ତ ବରୁକରେ ବର୍ତ୍ତ- ମାନର ମହାରାଣୀ ଅଦାଲତରେ ଦୋନାମ ମକଦ୍ଦମାସିଏ ନକଟରେ ଦାବର କରି ଅଛନ୍ତି । ବାଲୁବଜାରରେ ଦାକର ନଅଗୁଣ ବେଦେବଦା ଚର୍ମ ଅଛି ତହିଁର ଜମା ପୁଣି ପ୍ରାୟ ଟ ୨ ଲା ଏଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ଟ ୨୦ ଲା ଦୋଲଅଛି । ମୁ ୧୦୦୪ ଅନଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଦୋକସ୍ତ ଶକ୍ତିର ସ୍ୱଭାବୁ ଶାସ- ନାଦାରର ଅଧିକତ ବଦୋକସ୍ତ ଯିନେ ନରୁବ ସ୍ୱବା ଦୋଷରେ ଜମାବୁଦୁ ରଖା ପାଦକାର ପ୍ରାଣନାରେ ନା- ରଣ ଦୋଲଅଛି । ବନେ ବସ୍ତୁ ବର୍ଷରେ ଶସମଦାରର ପ୍ରମାଣରେ ଏହିପ୍ରକାର ଅପରି କମିନେସ ଓ ବୋର୍ଡରେ କରୁଥିଲେ ଓ ଅପେକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟ ମତ.ମତ ପ୍ରକାର କରି ସୁଲୁ ମାତ୍ର ଅପରି ଗ୍ରାହ୍ୟ ଦେଇ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ମକଦ୍ଦମାର ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରତ୍ୟୁ ବଥାର ମାତାଂଶା ଦେବ ଓ ସଦେବୁ ସିବ ଅପବକ ମହାରାଣୀଙ୍କର ବସର ନକଦମ.ସିଏ କରବାର ରୁକ୍ମ ଦୋଲଅଛି ।

ଦୃଶ୍ୟର ମହାରାଣୀ ବସୁକତା ଅଧି ଅଛନ୍ତି ସେ ଦୋ- ଶିଏ ମାକଦ୍ଦମା ଦେବେ । ବଜ୍ରପମା ଓ ଗୋଟିକା ସାଦେବ- ମାନଙ୍କ ଅମରଣ କରାଗଲା । ଏ ନାଚଖାନାରେ ବଜ୍ର- ପମାର ଟଙ୍କା ଖଳ ଦେବ ଏଥିର ଦେଖିଅଛି ଓ ଗୋଲନ- ପୁସ ବୋଲନ୍ତି ଏତେ ଟଙ୍କା ମାକଦ୍ଦମାରେ ତ ଉତ୍ତର ଦେଶ ବା ତରୁମାନଙ୍କ ଉପକାରରେ ପ୍ରାୟେକ କଲେ ଲକ୍ଷ ବୁ- ରଗ୍ରା । ଏପରି ଦର୍ତ୍ତକ ଟଙ୍କାରେ ବଜ୍ର ପାଟଶାଳା ହୋ- ଦପାରେ । ଦୂର୍ଦ୍ଦରେ ଏତେ ଅନ ବ୍ୟୟ କରବାର ବୃଦ୍ଧିମତ୍ତ ସନାର ବାନ୍ଧୁ ନୁହଇ । ଯଥାର୍ଥ କଥା । ଅପରାଧୁ ଦେ- ଶା ସ୍ୱ ବଜ୍ରାନ୍ତ ସାଦେ ।

ବାଲକପତ୍ରରେ ଉଦଧରଣା ନବୀରଶକ୍ତିର ଉପାୟ ଉଦ୍- ପାବନର ଦେଖା ଦେଉଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ ଅର୍ଦ୍ଧିକାରେ ଏବପ୍ରକାର ପୁଷପ. ସେହିର ଅପା ଏପରି କହୁ ଯେ, ଦାତା ଦାଦେବୁ ଉଦ୍ ପାଲପାରେ ନାହିଁ । ସେହି ଅପା ଉଦ୍ଧରେ ବଜ୍ର- ମତ ଦୋଲଅଛି । ଏତେରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତର ଦେବନେ ଚେଷ୍ଟା ଦେଉଅଛି ।

ସମସ୍ତ ଡା ୧୪ ଶେଷରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ପ୍ରାଣୀଭାବରେ
ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ପୋଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପକ୍ରମଣ କରାଯାଇ ପାରିବ
ଏହା ଉପରେ ଯେ ୧୦ ପ୍ରକାର ଭେଦ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇ
ଅଛି ।

ଏହାପରେ ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ଉପକ୍ରମଣ ପ୍ରକାର
କୃତ୍ୟ ଏବଂ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଠାକୁରାଣୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା-
ପ୍ରାଣୀ ୧ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିବେ ସେ ପ୍ରାଣୀ-
ପ୍ରକାର ଯଦି ଉପକ୍ରମଣ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ
ତେବେ ପତ୍ରିକାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପ୍ରତି ଉପକ୍ରମଣ କରାଯାଇ ଓ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର
ଅପକ୍ରମଣ ହେବା ଏହି ଉପକ୍ରମଣ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ଅନୁମତି କରାଯାଇ । ଉକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ଉକ୍ତ
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ଅଛି ।

ଉକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ପ୍ରକାର ଅର୍ଥରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
କରାଯାଇ ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

NOTICE.

Ravenshaw College Cuttack will
re-open after the Christmas vacation
on January 9th. 1880, Cuttack Colle-
giate School on January 16th. 1880.
Students intending to join the College
classes are requested to have their
names Registered within the first
week of the re-opening of the College.
Mofussil students and scholars are
requested to be in early attendance.

Ravenshaw College } S. AGER.
Cuttack }
30-12-79. } Principal.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ।

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ।

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Includes entries like 'ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା', 'ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା', 'ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା'.

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ
ପାରିବ ।

କରକ ଦାକ୍ଷ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୫ ଗ
୨୨ ଖା

ପା ୧୦ ରଖ ମାତ୍ର କାରୁଣ୍ୟ ସହ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ଚୌକ ଓ ୨୮ ବ ସନ ୧୯୮୨ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲ ପାଇ ଡାକମାମୁଲି ୫୧୫୯

ଜଣେ ପଞ୍ଚପ୍ରେରକ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ଏ ଜଗତର ଦାବିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ କେତେ ଶ୍ରେଣୀ ଅସନ୍ନ ଭାବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଞ୍ଚପ୍ରେରକ ଏହି ପ୍ରକାର ଚିତ୍ରଣ କରୁଥିବା କିମ୍ପା ନୁହେଁ । ଏଠାର ଡାକ୍ର ଲିପିକାର ଅଛି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଯୁକ୍ତ ଓ ମନୋଯୋଗ ସହଜ ହେଉ ଉପକ୍ରମ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଡାକ୍ର ଉପାଦାନ ନିମିତ୍ତ ଅଧିକ ବେତନ ଦେବାର ଉଚିତ ଓ ଭାବ୍ୟ ମିତ୍ରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସାମାନ୍ୟତା ପରେ ଏଥିର ବ୍ୟବହାର ନିମିତ୍ତ ନିମିତ୍ତ କିମ୍ପା ଓ ଡାକ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଉପସ୍ଥଳ ଓ ପରିସ୍ରାମ କିମ୍ପାକୁ ବେତନ ବୃଦ୍ଧିଦାନ ଉପାଦାନ କରବା ଅବଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ମାତ୍ର ଯେତେ ଡାକ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ ଏହାକର ବର୍ତ୍ତମାନ ବେତନକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିୟମାନୁସାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଲାଭ କରନ୍ତି ତେବେ ଅନୁମୋଦନ କରୁ ଯେ ମିତ୍ରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଦିନ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ନେମାର ଉପକ୍ରମ ନୁହେଁ ଉପକ୍ରମ ଟଙ୍କା ନେମାର ଉପକ୍ରମ ନୁହେଁ ଉପକ୍ରମ ନୁହେଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ଯାଏ ।

ବାବ ଓ ଜମଦାନ ଅବସ୍ଥା ।
ଏବର୍ଷ ବାବ ଓ ଜମଦାନ ଅବସ୍ଥା ଅତି ଶୋଚନୀୟ, ନିଗ୍ରହ ଏଥିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ, ପୁସ୍ତକାଳରେ ଅନୁକ୍ରମ, ଲେଖକ ହାତୀକାର

କରୁଅଛନ୍ତି । ରକ୍ଷଣସଳ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଇ ତିନିଅର ନଷ୍ଟ ଦେଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଦା ସାମାନ୍ୟତାରେ ପଞ୍ଚ ଡାକ୍ର ଓ ଦାକ୍ର ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ନ ପାରେ ଅତି ପ୍ରାଣ ବ୍ୟାଧିକାର ଉପାଦାନ ନାହିଁ; ଦାକ୍ର ଶୁଣିଥାଏ ଫସଲ, ଭାବ୍ୟପ୍ରତି ଅତି ଅନୁମୋଦନ କରୁଥାଏ । ଅନୁମୋଦନ ବାବ ଓ ଜମଦାନ ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାକ୍ର ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଦୁଇ କାରଣ ଅବସ୍ଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ ଦୁଃଖ ମେତନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ଜମଦାନର ସଜାକୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେ ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକର ନିଗ୍ରହ ମୂଳରେ ବଳ ନିର୍ମୂଳ ନିମିତ୍ତ ତେଜାନ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତୁ ନେତ୍ର ନୁହେଁ ବ୍ୟବହାର କର ଅବାପୁ କରବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କ୍ଲେମେଣ୍ଟ ଦେବ ଓ ପ୍ରକାଶକେ ବେତନ ଅଧିକରଣକୁ ଦୋଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାନ ଦେବ । ବାବର ଅନେକ ରୁମ୍ ମହାନଦୀର ଗର୍ଭସାହି ଦୋଳ ବାଲିକାରମିତ୍ତେ ପଞ୍ଚପ୍ରେରକ ଦୋଳ ଅଛି । ବକ ନ ଦେଲେ ଅଧିକ ଅନେକ ରୁମ୍ କେବଳ ମରୁତୁମିତ୍ତେ ପରିଶେଷ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଏହେତୁ ଅନୁମୋଦନ ବାବର ବଦଳିବାରକୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେ ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟକର ଗମ୍ଭ ସମୟରେ ବାବର ଅନୁମୋଦନ ସବ୍ୟସ୍ତରେ ଭାବ୍ୟକୁ ଅବଗତ କରାବେ ଓ ବାବଜମଦାନୁ ଶିମି-

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପେଞ୍ଚ ପୁସ୍ତକ ବକ ଅତି ହୀନାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମ୍ଭାର କରବାପାଇଁ ସମସ୍ତ ଦେବେ ।

ଦେଶୀୟ ଚିତ୍ରିତ କର୍ମରୂପ ।
ଏ ବିଷୟରେ କହୁଛୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଦୋଳ-ଗଲ । ଏଥିର ନିୟମାବଳୀ ଦେବା ସମୟରେ ଅନୁମୋଦନ ସେପରି ଅନୁମୋଦନ ଓ ଆଶାୟକ୍ତ ଦୋଳକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେ ସମକାଳୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସେ ଆଶା ଓ ଅନୁମୋଦନ ଦ୍ୱାରା ଦୋଳ ଅଛି । ଏ ନିୟମାନୁସାରେ ନିୟମ ଦେବା ଦେଶୀୟ କର୍ମରୂପ ମହାନାମ୍ୟ ଲିଟି ସାହେବ ସାଧାରଣ ଚିତ୍ରିତ କର୍ମରୂପ ଦଳକୁ କରୁ ନାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ମହାନାମ୍ୟ ଲିଟି ରଖିବେ ଓ ସେମାନେ ଅତିକ୍ରମ କର୍ମରୂପ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଦେବେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏ ପଦ ସକାଶେ ମନୋମୋଦ ଦୋଳ ଅଛନ୍ତି ଯଥା:—

- କେଶବ—(୧) ସତ୍ୟଶ୍ରୀ ଚୋପାଳ, ସୁଜା ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟନାଥ ଚୋପାଳଙ୍କ ପୁତ୍ର, ବୟସ ୧୨ ୧୨ ଲଂରେଣା ଭଲ ଜାଣନ୍ତି ।
- (୨) ବାବ ନନ୍ଦକୃଷ୍ଣ ବୋଷ, ଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରୀ କର୍ମରେ ନିୟମ ଅଛନ୍ତି ଓ ସୁଜା କମଳ କୃଷ୍ଣ ବାବୁରୁଙ୍କର ଲାଭ ।
- ବୋମା—ସରକାରୀ ପଦ୍ଧତି ସେମାନେ, ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଦକ୍ଷିଣରେ ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସରକାରୀ ପୁସ୍ତକ ଓ ଦୁଇବର୍ଷକାଳ ବିଲ୍‌ଏବରେ ଶିକ୍ଷା କରୁ

6

ଅନେକ ବସପୁରେ ରୂପସୂତ୍ର ଲବ କରୁଅଛନ୍ତି, ବସପୁ ବ ୨୪ ଟି ।

ଉତ୍କଳପଞ୍ଚମାସ ଓ ଅୟତ୍ତା—କୁମାର ଭରମ ସିଂହ ଓ ମହାଶୟ ଆକାଶ । ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରୟାଗ ଜଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାହାର ସ୍ୱଳା ବସପୁର ସିଂହଙ୍କ ପୁତ୍ର, ବସପୁ ବ ୨୪ ଟି, ଇଂରାଜୀ, ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଓ ହିନ୍ଦୀ ଭଳି ଜାଣନ୍ତି ଓ ଆକାଶବେଶରେ ବଡ଼ ପାରିଶ ଅଟନ୍ତି । ଦୁଗାୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅୟତ୍ତାର ଭୂବପୁତ୍ର ନାଜମ ଅଲିଙ୍କ ପୁତ୍ର, ବସପୁ ବ ୨୪ ଟି, ଇଂରାଜୀ ଓ ପାରସୀ ଜାଣନ୍ତି ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବୈଦିକ ମେଳଣରେ ଅଟନ୍ତି ।

ପଞ୍ଜାବ—ସରଦାର ଗୁରୁବୟାଲ ସିଂହ, ହିନ୍ଦର ମହାଶୟଙ୍କ ଭ୍ରାତୃପୁତ୍ର, ବସପୁ ବ ୨୧ ଟି, ଏ ପ୍ରଦେଶିକା ଓ ଉତ୍କଳର ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏମାନେ ପ୍ରଥମେ ଜାଲୁରକଦାସ ପଞ୍ଚସିଦ୍ଧ ଦେବେ ଓ ଶାନ୍ତରକ ସୁପ୍ରଦାର ସର୍ବତ୍ରିକଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଭାରତନିବାସ ସ୍ୱରୂପ ମାସିକ ଟ ୨୦୦ ଙ୍କା ବେତନରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ । ଦୁଇବର୍ଷ କର୍ମ କର ପଛୁଆ ଦେଖାଇଲେ ବାଦାଲ ହେବେ ଇନ୍ଦୁ ଟ ୨୫୦ ଙ୍କା ଲେଣିଏ ବେତନ ପାଇବେ । ବାବୁ ନଇକଶୋର ବୋଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟ ୨୫୦ ଙ୍କା ବେତନ ପାଉ ଅଛନ୍ତି ସେ ବାଦାଲ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ବେତନ ପାଇବେ । ଏ ପ୍ରଥାନୁସାରେ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାର ଅଛି ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପଞ୍ଚସାଧୀନ ନୂତନ ଲୋକ ବା ଭାରତ-ନିବାସ ଏମାନଙ୍କର ବସପୁ ୨୫ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେବ ନାହିଁ ଓ ଏମାନେ ପଞ୍ଚସାଧୀନ ଦୁଇ ବର୍ଷ ରହିବେ । ଦୁଗାୟଙ୍କ ସେହି ମାନେ ସରକାରୀ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିର୍ବାହକର ଭାବରୁ ବୋଧ ହୁଏ ଯେ କେବଳ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ଓ ଅସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ନ ଦର୍ଶାଇଲେ ଦୁଗାୟ ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକ ଏ ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅତୁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସପୁ ସେହି ଯୁବକମାନେ ପୁଣିସିଦ୍ଧ ଓ ସଜରକର ଅଟନ୍ତି ସେହିମାନଙ୍କୁ ଏ ପଦମାନ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବ । ସେମାନେ ଅପଣା କୁମରସଦାଦା ଦୁଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ୟ ଶୁକଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ମାନ-ଶୁକଣ ଯୋଗାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହି ବେତନ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ସେ ସମ୍ପାଦକରୁ ଉତ୍ସର୍ଗ ହୋଇ

ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ବସାଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଯେ ଅଧିକ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ଦେଉ ଲୋକ ମନୋମାନରେ କୁଳ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ରହିବ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରତି ଭେଦେ ଦୃଷ୍ଟି ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପସେଧ ଓ ଅନୁସେଧ ତଳବ । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ ଏ ପ୍ରଥର ଫଳଭାଗୀ ହୋଇ ନ ପାରିବେ ଓ ଚିତ୍ତଦଳେ ଚିହ୍ନିରେକଳଙ୍କ ଲାଗିବାର ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏଥି ପୂର୍ବରୁ କୁମାର ସାଦେବ ଓ ସଦୃଶ ମହାଶୟ ଚିହ୍ନିକ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା ସାଧାରଣ ଚିହ୍ନିକ କମରୁଣ ତଳରୁ ଖାରଜ ହୋଇ ଏ ନୂତନ ଦଳରୁ ଦେବେ । ତେବେ "ସଥା ଲହ" ବବେତନରେ ଯାହା ହୋଇଅଛି ତାହା ହେଉ ।

ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ।
ଶିକ୍ଷା ।
(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଭାଗରୁ)

ସନ ୧୮୭୮ରେ ସାନରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶିକ୍ଷାର ଅବସ୍ଥା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଶିକ୍ଷା	ପୁରୁଷ	ମୂଲ୍ୟ	ଫିଜିଆନ	ଫିଜିଆନ	ଫିଜିଆନ	ଫିଜିଆନ	ଫିଜିଆନ	ଫିଜିଆନ	ଫିଜିଆନ
ପ୍ରଥମ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ଦ୍ୱିତୀୟ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ତୃତୀୟ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ଚତୁର୍ଥ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ପଞ୍ଚମ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ଷଷ୍ଠ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ସପ୍ତମ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ଅଷ୍ଟମ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ନବମ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
ଦଶମ	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧

ଏଥିର ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୭୭୮ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା କଲେ ଦେଖା ଯାଏ ଯେ ଦୁଇପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ ଭଳି ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତର ବର୍ଷରେ ସମାନ ଥିଲେଦେଂ ଏ ବର୍ଷ ଶୁଣ ସଂଖ୍ୟା କମିତ ଉଣା ପଡ଼ି ଅଛି । ବାକି ବାକି ଲୟର ଶୁଣି ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ସମାନ ଅଛି । କେବଳ ଓଡ଼ିଆଭୂଳ ଓ ଯଠମାନରେ ବସେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖା ଯାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୭୭୮ ରେ ୧୩୭ ଓଡ଼ିଆଭୂଳ ଏବଂ ୪୩୭୮ ପାଠ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିହ୍ନିରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୩୮୭୭ ଏବଂ ୨୫୩୧୩ ଶୁଣି ଥିଲେ ।

ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ଅର୍ଥାତ୍ ୩୮୧୨୫ ଜଣ ଚିହ୍ନି ଅଟନ୍ତି । ଚିହ୍ନିକଲରେ ଇଂରେଜୀଭୂଳର ଶୁଣି ସଂଖ୍ୟା ବିଜ୍ଞାପନବର୍ଷରେ କମିଅଛି ଏହା ଅସନ୍ଦେଶଜନକ ଅଟେ । ଜିଏସଇମି ଶ୍ରେଣିର ବୋଲନ୍ତି ପାଠ୍ୟାଳୟକାନ୍ତ କାନ୍ଦା ଏପରି ବସିଅଛି ଯେ ଚିହ୍ନିକ ଇଂରେଜିର ମାନେ ମଧ୍ୟ ସୁଲମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପଥେଷୁ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି ଏହା ସେ ସୁଲମାନଙ୍କ ମନାବସ୍ତାର ଚୋଷିଏ କାରଣ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳର ଶୁଣି ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଜଣା ହୋଇଅଛି । ଅନୁମାନଙ୍କ ବବେତନରେ ଉଚ୍ଚ ସୁଲିଂସିସ (ବେତନ) ଏଥିର ଗୋଟିଏ କାରଣ ହୋଇପାରେ ଓ ଏଥିର ଗୁଡ଼ାର ଅନୁମୋଦନେକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଅଛି । ଯଦା ବହେ ଓଡ଼ିଆଭୂଳ ଓ ଚିହ୍ନିର ଶୁଣି ସଂଖ୍ୟା ସେ ଶୁଣି ହୋଇଅଛି ସୁଖର ବସପୁ । ପାଠ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟାରେ ପଢ଼ନର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର ଏହା ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟି ନୁହେଁ । ପୂର୍ବରୁ ସେହି ଶୁଣିକମାନ ଅଛି ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଏବର୍ଷ ଶିକ୍ଷାବଳୀ ରହି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଯେତେ ଏହା ସତ୍ୟ ଶିକ୍ଷକର ଅଟେ । ଏହା ବଡ଼କେତନରେ ୩୫୦୦ ଶୁଣିକା ଅଛି । ଅବସର ନେଇଥିବା ଅନୁପ୍ରକାର ସୁଲ ମଧ୍ୟରେ କମିଆଳ ସୁଲ ମେଡ଼ିକଲ ସୁଲ (ପିକସା ଶିକ୍ଷାଳୟ) ଓ ସରକାରୀ ଅଟେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମେଡ଼ିକଲ ସୁଲ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା ପାଉଅଛି ଚିହ୍ନିକ ଡାକ୍ତର ପୁଅ ସାଦେବ ପ୍ରଶଂସାପାୟ ଅଟନ୍ତି । ଏଠା କଲେଜ ପ୍ରଥମ ପୂର୍ବେ ଲେଖିଅଛି ଏ ବର୍ଷ ପଞ୍ଚାଶତ ଫଳ ଉପରେ ଚିହ୍ନିର ସ୍ତାୟୀ ନିର୍ଭର ରଖି କଣ ହେବ ଦେଖାଯିବ । ପଞ୍ଚାଶତ ଫଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସବୁ ସୁଲର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦ କର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଶୁଣି

ଯେ ଦୁଇଥାଣି ଲାଜାରେଣୀ ଶୁଭକର ଲେଖି ନ ପାରନ୍ତି ତହିଁକି କି କରନ୍ତି? ସମ୍ଭାଷଣ ବଳ ବିଭାଗରେ ଏହିପ୍ରଥମେ ମଧ୍ୟ ଏଥି ପକ୍ଷରେ ତାଲକେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତରାଜ୍ୟକୁ ସମସ୍ତେ ମୌନ ଅଛନ୍ତି, ହେବେନ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଚେଚନାରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଶାଳାର ଦୋଷ ଉତ୍ତର କାରଣ ଅଟଇ ଓ ତାହା ସୁଧରାଇବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଇଂରେଜୀ ଟିକା ।

ସନ ୧୮୨୮୮୧୧ ଯାକରେ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ବଙ୍ଗ ବିଭାଗରେ କ୍ର ୧୭୯୫୮୮୪ ଙ ଇଂରେଜୀ ଟିକା ନେଇଥିଲେ ତହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ କ୍ର ୧୮୮୩୦୧ ଙ ଓ ସନ ୧୮୭୫୨୭ ଯାକରେ କ୍ର ୧୦୮୭-୩୨୩ ଙ ଟିକା ନେଇଥିଲେ ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ଇଂରେଜୀ ଟିକା ନିମ୍ନେ ଚିତ୍ରି ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଉପରା ଓ ବେଦାରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷାଦେଶା ସମ୍ଭାଷଣ ବର୍ଷରେ ଇଂରେଜୀ ଟିକା କିଛି ଉର୍ଣା ହୋଇଥିଲ ଉପରେ ଗତ ବର୍ଷ କ୍ର ୩୭୩୭୦ ଙ ଓ ଏ ବର୍ଷ କ୍ର ୩୫୨୧୨ ଙ ଟିକା ନେଇ ଥିଲେ । ଏ ଦ୍ଵାବର ଦାବଣ ଏହି ଯେ କଲି-କଟାରୁ ଯେ କହନ ଆସିଥିଲ ତାହା ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ହନମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ଦେଲ ଓ ଟିକା ପାଠକ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ ପାଠକ ଥିଲେ । ବେଦାରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖେ ଇଂରେଜୀ ଟିକାର କିନ୍ଦେରୀ ଥିବାରୁ ଯେଠାରେ ଟିକା ଉର୍ଣା ଅଛି । ରଙ୍ଗପୁର ଜିଲରେ ଏକ ପ୍ରଦେଶରେ ଗନ୍ଧ ଉଠିଲ ଯେ ଉପ୍ରା ନଦୀରେ ରେଳଗାଡି ସେଲ ହେବ ଗ ଅଛି ସେଠାରେ ଭୁର ନୌକା ପିଲ୍ଲ ବନ ହଅ ଯିବ । ତାକୁର ଟିକା ଲଳକେ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ଯିବ ପଞ୍ଚରୁ ସେହି ପିଲମାନଙ୍କୁ ନେଇ ବଳ ଦେଖିବ । ରୁଷରେ ଚେ ଉଠିଲ ଯେ ରେଳଗାଡି ତଳାଇବାର ଦେଶ ରାଜାକୁ ଉ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ତାବ ଗୁଗ ଶାନ୍ତିପୀଠ ପିଲମାନଙ୍କ ବାହୁରୁ ଉକ୍ତ କେଇ ତାଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀକାରଣ ଟିକା ହେଉଅଛି ଓ ରେଳ ଗାଡି ତଳଇ ମଣକେ ଟିକା ନେଇ ଥିବା ପିଲ ମାନେ ମର ଯିବେ । ସେହିଠାର ଲେଖେ ଏହେ ମୂର୍ଖ, ଅବୋଧ ଓ ଅକବେଚକ ସେ-ଠାରେ ଅର କି କରନ୍ତି ହେବ ? ମୋଟ ଟିକା ମଧ୍ୟରୁ ଶରକଡ଼ା ୧୮ ଟିକା ସମ୍ପଳ ହୋଇଥିଲ ଓ ଏଥିରେ ସରକାରଙ୍କର ୫ ୧୭୭୮୮୮୯ ଟିକା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ତହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ କ୍ର ୧୭୯୧-୫୦୯ ନା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲ । କଲକତ୍ତା ଓ

ଅନ୍ୟ ନଗରମାନଙ୍କରେ କଲପୁଙ୍କ ଇଂରେଜୀ ଟିକା ତଳାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତଙ୍କ ବ-ରାଦର୍ଶୀନ ଅଛି ଓ ପୁରସ୍ତ ଓ ଜେଲ କର୍ମରେ-ମାନେ ଇଂରେଜୀ ଟିକା ଦେବା ପକ୍ଷରେ ଏଥି ପୁର୍ବରୁ ଆଦେଶ ହୋଇଅଛି ।

କାବୁଲ ।

ତା ୨୪ ଉତ୍ତରେ କାବୁଲରେ ଭୁମୁଳ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର ଯେ ଜନରଦ ଶୁଣା ଯାଇଥିଲ ଜେ-କରଲ ଗୁବଟ ସାହେବଙ୍କର ବିଦ୍ରୁ-ହ ସମ୍ଭା-ଦରେ ତହିଁର ଉଚ୍ଚେଷ ନ ଥିବାରୁ ତାହା ମିଥ୍ୟା ଥିବାର ବୋଧହୁଏ । ତାଙ୍କ ସମ୍ଭାଦରୁ ଜଣା ଯାଏ ଯେ ତେରପୁରରୁ ଏକହଜାର ଗଜ ମଧ୍ୟରେ ସେତେ ପ୍ରାଚୀରମାନ ଅଛି ସେ ସବୁ ହୁଙ୍ଗା ଯାଉଅଛି । କାବୁଲ ନଗରର ସକଳ ଦାନ୍ତ-ହାରକୁ ଛୋପ ବନ୍ଦାୟାଦ ସକାଶେ ରାସ୍ତାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଜଗତଲକରେ ଅସମଭଞ୍ଜଳ ଶ୍ରୀ ଓ ହୁସେନ ଶ୍ରୀ ଭୁଲସପ୍ତ ଲୋକ ଦେନ କର୍ମନ ସାହେବଙ୍କୁ ତା ୨୧ ଉତ୍ତରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଥିଲେ ମାତ୍ର ପରସ୍ତ ହୋଇ ପଳାଇଲେ । ଇଂରେଜଙ୍କର ଜଣେ କପ୍ତାନ ଓ ଜଣେ ସେନା ଦୁଇ ଓ ଜଣେ ଆହୁର ହୋଇଛନ୍ତି କର୍ମନ ସାହେବ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନ ଅଧିକାର କରିବା ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି । ଜେନରଲ ଦେକର ସାହେବ କେତେକ ସୈନ୍ୟ ଦେନ କୋହସ୍ତାନକୁ ତା ୨୭ ଉତ୍ତରେ ତଳାଇ କରି ମିରବସୁକ ଗଡରେ ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ସେଠାରୁ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ରୋହୀ ପଳାଇଅଛନ୍ତି ତହିଁ ସେ ସେ ଗଡକୁ ଦୁର୍ଘ୍ଟିବୁଳ କରି ଦେଲ । କୋହସ୍ତାନ ଓ ଲୋଗର ଅବଦର ସରଦାର-ମାନେ ବେକର ସହେବଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ଭାଦ ପଠା-ଇଲେ ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଭକତରାଜ ଲୋକ ଯୁଦ୍ଧରେ ମରପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଏଣୁକରି ଅମ୍ଭମାନ-ଙ୍କର ସାଥେଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଜି ହେଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଗରଣାଗଡ ହେବ । ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ କାବୁଲକୁ ଆଣୁ ଅଛନ୍ତି । କରଦାବରୁ ବ୍ରାଜଟ ସାହେବ ସମ୍ଭାଦ ଦେଇଅ-ଛନ୍ତି ଯେ ସେହି କେତେକ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଯୁଦ୍ଧରେ ଅଧିକ ଯୋଗ ଦେଇ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାରୁ ସେମାନେ ଲେଖମାସ ପ୍ରଭିରୋଧ ନ କରି ଶର-ଣାଗତ ହେଲେ । ଦିଲଜାଇକ ସରଦାର ଅ-ସମର ଉଲ୍ଲଖୀ ଉଦ୍ଧାଦି ପଳାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବେଲିନିୟସର ସମ୍ଭାଦଦାତା କାବୁଲରୁ ସମ୍ଭା-ଦ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ଵାଭୁବର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ପୁତ୍ର ମୁ-ସାମୀ ପଳାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କୁ ଧରିବା କା-ରଣ ଇଂରେଜଙ୍କର ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରିତ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ସ୍ଵାଭୁବର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ମାତା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ବିଦ୍ରୋହ-ମାନଙ୍କୁ ମତାଇ ଥିବାରୁ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ବଳଭୂରେ ଅଛନ୍ତି । କାବୁଲରେ ଥିବା ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଦୋକା-ନମାନ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସମୟରେ ଲୁଟି ହୋଇ-ଥିଲ । କେତେକ ପଠାଣ ଦୋକାମ ଭୟରେ କାବୁଲରୁ ପଳାଇ ଅଛନ୍ତି । ଉପର ଲେଖିତ ସମ୍ଭାଦମାନ ଏ ମାସ ତା ୧ ଉତ୍ତ ପ-ର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟଇ ।

ସାପାହିକସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ନୂତନ ବଲେଟର ପରିଶଦେବତର ମୋଟସଲ ଗଣ୍ଡ ବିଦ୍ରୋହବାରୁ ଅବଶ ହୋଇଅଛି । ସେ ନିରନ୍ତର ଅପରାଧ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଓ ଦେବନ ବୁଦ୍ଧ-ନକ ରାମର ଓ ଅଦାଲତରେ ସଙ୍ଗରେ ନେଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅଠ ଉତ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟଇ । ଏଥିରେ ସରକାର ଓ ନି-ଦାର ଉଦ୍ଧବକର ଯତ୍ନ । ସତସପ୍ତାହ ସେତେକ ଚଳନ୍ତକ ମେଣ୍ଡାତର ହୋଇ ପିରପଠ ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଅସ୍ତ ପରଇର ଶକ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ହୁଦପରକିସ ସଦମେନ୍ତର ଶାସ୍ତ୍ର ସେତେକାର ସମ୍ଭବମାନ ବା ସମ୍ଭବ ଗେଣ ହୋଇଅଛି । ସେହି ମାନେ ସେତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ଯାଇବାର ଗାରିମା କର ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଅଧି ଯେଉ ପାଠକେ ନାହିଁ । ଏପକ୍ଷରୁ ଘୋଷଣା ପଦକୁ ଦେବାପାଠସ୍ତର ପଦାଦ ଉଚ୍ଚେକ ମୋଦ-ସଇ ଦେକ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିଣକୁ କର ନାହାନ୍ତି । ଅଇ ତହିଁ ସମସ୍ତ ଦେଇସଦେ ଲେ ହୋଇଅଥାନ୍ତି । ଏତେବେଳେ କଲକତ୍ତା ଏନାଉଣ୍ଡକ ପିରପ୍ରା ପ୍ରତ ରାଜସିମନ୍ତକର ସୁବୁଦ୍ଧି ପରତ ଓ ତାହୁଁ ପକ୍ଷ ନ୍ୟାସୁତ-ରୁର ହେବ । ଅପୁଦ ସ୍ତ ତଦର ହୁସାନ ସିରିପ୍ରାରେ ହୁଦ୍ଧି ଉଦ୍ଧି କର୍ମ ଅଧିଅଧିକ ମାତ୍ର ବିମରୁଦ୍ଧ ହେବ ଓ ଦୋଦ ପରାଧଣା ସୁବ । କର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମଦେଖ ସମାଜକ ଦୋଦ ଓ ଦେନା ଦୁର୍ବିର ଅଦେସ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ତତପା ପାଇଁ ଗୁରୁଦ୍ଧୁ ଟିକା ମତ୍ର ହୋଇସଦାରୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଦେବକୁ ୫ ୧୫୦୦ ନା ବୁ ଗୁ ୫ ୧୨୦ ଓ ବାରେସୁରକୁ ୫ ୧୨୫ ନା କର୍ମାନ କରାଅଛନ୍ତି । ଯଠାରେ ଏଦାକର୍ମ ଉପାଦେବ ବେଦନ ଦୁର୍ବି ଓ ଗେଣ ଅଧିକା ଦେଖ ଚିତ୍ତ ହେବାର ପ୍ରସାବ ହୋଇଅଛି । ଏପକ୍ଷରେ ଚଉକପିରପ୍ରା ଇଂରେଜୀ ହେବ । ଏ ହେତୁ ଏଠାକଲେନ୍-ଟିଗର ଅନ୍ୟପିରପ୍ରାରେ ଥିବା ଇଂରେଜ କାହିଁକି । ମୋଦ-ର ଉତ୍ତରକୁ ଦେନ ହେବେ । ତରବକବସ ଇଂରେଜୀ ତାଣର ମାସ ତଳଇ ଗେତକ ମୋହରଇକ ଅପେକ୍ଷା କର ଅଧିକଦେବା ଉପ । ଶୁଣିଲୁ ତାଲେବରର କବଦ ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହିନ୍ଦୁ-ନୁସନ ସାହେବ ରାମୀନ ଅଧିକରୁ ବାରିପକାରୁ ଅଇ ଜଣେ ଉଦ୍ଧ ମାନକୃଷ୍ଣ ସେଠାକୁ ବୁଦ୍ଧ ଆସିବେ ।

ଉପକ୍ରମ ଗ୍ରାହଣମାନେ ତତ୍ତ୍ୱର ମୂଲ୍ୟ ନ ଦେବାରୁ ସମ୍ପା-
ଦକ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିଯୋଗ ଦେବାର ଅମକାର ଅଛି । ଅପତ୍ତ
ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପତ୍ର ନ ଦେଲେ ନଷ୍ଟିକା । କଳକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର
ନାହିଁ କିମ୍ପା ପାରେ । ଗ୍ରାହକଙ୍କପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ ଦେବାର
କି ଅବକାଶ ?

କର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣବାର ଦେବତା ୧୩୨
କୋଟି ଏକଲକ୍ଷ ଅଟଇ । ମୂଲ୍ୟ ପାତ୍ରକାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ
ପ୍ରକରଣ ଘାତେ ଅଠ କୋଟି ଦେବତା କାରୁ ହୁଅଇ ପ୍ରତି
ବନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ୧୩୨୧୦ ଶ ଦେବତା । ମାତ୍ର
ମୂଲ୍ୟ ରଠେଷା କରୁ ରାଧକ ପୁରୁଷ ପୂର୍ଣ୍ଣବାର ଦେବତା ୧୩୨
ରୁଣି ଦେବତା । କରୁ ପ୍ରକରଣ ଏକଲକ୍ଷ ଗୁଣିକାର
ଠାଠ ଅଟଇ । ପ୍ରତି ପତ୍ରକାରେ କ ୩୩୩୩ ଶ କରୁ ଦେବ
ଅଟଇ । ମୋଟ ଦେବ ସମ୍ପାଦନରୁ ଅପତ୍ତରୁ ୮୨୫
କରୁ ଘରଭେଦର ୩୦୧ କରୁ, ଅପତ୍ତ ୧୧୧ କରୁ
ଅମେଲକାର ୮୩ କରୁ ଓ ଅପତ୍ତ ରଠାପତ୍ର ୪ କରୁ ।

କାପାଳ ପଞ୍ଚମର ଯୁକତ ବଦଳରେ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ର
ଶୋକାର୍ଥ ହୋଇଅଛି । ଶିକ୍ଷା କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ୧୩୩୩ କା ଶିକ୍ଷା
କୁଣି ପାଇଅଛି । ଦୁଇକଣ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ର
କରୁ ହୋଇଅଛି । କାପାଳ ପତ୍ର ଦେବତା ଶିକ୍ଷାକର
ବନ୍ଦରୁ ରଠାପତ୍ର ଦେବତା । ପତ୍ରପାତ୍ର ବନ୍ଦୁ ।

କାର୍ତ୍ତମାନ ପତ୍ରକାର ଦେବତା ଘାତରୁ କରୁ ଶିକ୍ଷା
କରୁ ଓ ଅପତ୍ତ ପତ୍ରକାର ଦେବତା ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ
ଓ କରୁ ଅପତ୍ତ କରୁ ଅଟଇ । ଯେ ଅପତ୍ତ ହୋଇ ଉପକ୍ରମ
କରୁ ଏକକ୍ରମ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ହୋଇଅଛି ।

କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।

କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।
କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।
କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।
କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।

କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।
କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।

କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।

କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।
କର୍ତ୍ତମାନର ଦକା ଗୁଣିକାର ପତ୍ରକାର କରୁ ମୂଲ୍ୟ
କରୁ ଓ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ମାନୀବର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଉତ୍କଳବାଦିକା ସମ୍ପାଦକ

ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେଷୁ

ମହାଶୟ !

ନିର୍ମାଲ ସୁଲରେ ପାଠ ଦେବାନିତ୍ତୁ ଶ୍ରୀ-
ଏ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନପାଇଁ ଟ ୩୦୦୦ଙ୍କା
ପୁସ୍ତକାର ମିଳକାର ଶିକ୍ଷାକର ଇଉପୁରେ ବିଅ-
ଯାଇଅଛି, ମତ ନିର୍ମାଲସୁଲର ପାଠୋପଯୋ-
ଗୀ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ନିତ୍ୟ ଅଭାବ ନାହିଁ,
କେବଳ ଯତ୍ନଶଳୀ, ଗୋଲକ ଉପଯୋଗୀ
କୁଣି ଦୁବନ୍ଧୁ, କଳକାର ଓ ଶିକ୍ଷାକର
ପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକମାନ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ନ ଥିବାରୁ
ସେହି ସବୁ ବନ୍ଦରୁ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରମାଣକ ପକ୍ଷରେ
କର୍ତ୍ତମାନ ଅପତ୍ତରୁ ଏବଂ ଏ ଦେଶରୁ
କର୍ତ୍ତମାନ ଉପକ୍ରମ ସମସ୍ତରୁ ଅନେକ ବାଳକ
କର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାରୁ ବନ୍ଧୁ, ସୁବନ୍ଧୁ କର୍ତ୍ତମାନ
ରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଉପକ୍ରମ ପଢ଼ିବା ବନ୍ଦରୁ
ରେ ଅପତ୍ତ, ଅପତ୍ତ ଅପ୍ରେମାନେ ଶିକ୍ଷା କର୍ତ୍ତ-
ମାନ କର୍ତ୍ତମାନସୁଲକୁ ଅନୁଭବ କରୁଅଛି
ଯେ ସାହିତ୍ୟବନ୍ଦରୁ ପୁସ୍ତକରୁ ଶାନ୍ତି ରହି
ଯାହିଁରେ ଉପକ୍ରମ ଅପତ୍ତମାନ ପୁସ୍ତକ ଦେବ
କର୍ତ୍ତମାନେ ଉପକ୍ରମ ଦେବାରୁ କରୁ, ସାହିତ୍ୟ-
ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତରୁ ଦୋଳ ପାତ୍ର, କତା ପ୍ରମା-
ସୁପାୟ ସମ୍ପଦ ଦେବାରୁ ଅଧା ନାହିଁ ପ୍ରକର-
ଷରେ ଅପ୍ରେମାନେ କରୁଅଛି ଯଦ୍ୟପି କ
କର୍ତ୍ତମାନସୁଲରେ ସାହିତ୍ୟର ବିଶେଷ ଅଭାବ
ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ପୁସ୍ତକ ପତ୍ରକାର ବନ୍ଦରୁ
ଉପକ୍ରମ ଦୋଳଅଛି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ
ବିଶେଷ ଅନୁଭବ ଯେ କରୁ ପୁସ୍ତକରୁ କରା-
ର ସୁବଯୋଗ କରୁ ନଦେବ, ସୁବଦେଶରୁ
ପୁସ୍ତକପ୍ରତି ପ୍ରବନ୍ଧ ଦେବ, ନଦେବୁ ଅନୁବାଦ-
ର ପୁସ୍ତକପ୍ରତି ପ୍ରକାର କରେ ଉପକ୍ରମକରୁ
ପାତ୍ରର ଶିକ୍ଷାଦେବରୁ ଦେବ ।

ଅପ୍ରେମାନଙ୍କ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଅନେକ
ଅନୁବାଦପୁସ୍ତକ, ସୁବନ୍ଧୁ କର୍ତ୍ତମାନ ଓ କର୍ତ୍ତମାନ
ଅନୁବାଦ କରୁ ଅପତ୍ତରୁ ପ୍ରକାରୀସୁପୁ
ପ୍ରକାର ଦେଖାଦେବାରୁ ଅପତ୍ତ ନଦେ ।
ଅପତ୍ତ ଅପ୍ରେମାନେ କର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛି ଓ
କର୍ତ୍ତମାନସୁଲକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି ଯେ
ପୁସ୍ତକରୁ କର୍ତ୍ତମାନ ସୁବନ୍ଧୁ କରାବ ପୁସ୍ତକରୁ
କର୍ତ୍ତମାନ ଅଧା ବା ସମ୍ପଦାୟ କର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛି

ବା କର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାର ଅନୁବାଦ ଦୋଳଅଛି କ
ନାହିଁ ଏ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦମ, କରଦେ,
ଅଧା ବା ସୁବଦେଶରୁ ସୁବନ୍ଧୁ କର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛି
କରଦେ ।

୧୮୮୧, ୧୨୧
କଟକ }

କର୍ତ୍ତମାନ ।

କରୁ ପତ୍ରକାର ।

ସନ ୧୮୭୯, ୧୮୮୦ ପାଇଲ ପୁସ୍ତକ ମିଳକାର ପ୍ରକାର
ଦୋଳ କଟକ ଶିକ୍ଷାକର ପତ୍ରକାରୁ ବନ୍ଦରୁ ଦେବ-
ଅଛି କରୁର ମୂଲ୍ୟ ୧୩୫ ମୋଟପତ୍ର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ
ଶୁଦ୍ଧା ବୁଦ୍ଧି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପତ୍ର ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଓ କରଦେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ ପୁସ୍ତକରୁ ଶିକ୍ଷାକର ବନ୍ଦରୁ କରୁ
ପତ୍ରକାର ଦୋଳକରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ
କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ
କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ
କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ
କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ

ଉପକ୍ରମକାର କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କରୁ	କରୁ	୧୩୫

ଉପକ୍ରମ ।

କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ	କରୁ	୧୩୫

କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ
କର୍ତ୍ତମାନ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ କରୁ

ଅବସର ।
 ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ବା ୧୦ ରୁଣ କାନୁଏସ
 ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା

ସନ ୧୮୭୯ ମସିହାର
 ଫୁଲ୍ ଅର୍ଡର୍ ଓ ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ଧତିର ଫଳ ।
 ଫାଲ୍ ଅର୍ଡର୍ ।
 ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ।

କଳକାଥ ବସ୍ତୁ କଟକ କଲେଜ
 ଫୁଲ୍ ଶ୍ରେଣୀ ।
 କାଥର ମିଶ୍ର " "
 ରୁ, ଏ, ପାଟଲୁସନ " "
 ଫୁଲ୍ ଶ୍ରେଣୀ ।

ବନ୍ଦ ଅଲ " "
 ପ୍ରବେଶିକା ।
 ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ
 ଫୁଲ୍ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶାସନ ଦାସ ବାଲେଶ୍ୱର ✓
 ମାମସୁନର ଦାସ " ✓
 ବିଲୁପନାଥ ଦତ୍ତ " ✓
 ଶିଳାନାଥ ଘୋଷ କଟକ
 ଶିବରାମ ମହାପାତ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର ✓
 ବନ୍ଦ ଅଲ କଟକ ✓
 ଡ. ବୃକ୍ଷାଳା ରାଓ କଟକ ଏକାଡେମୀ
 ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଅଲ କଟକ ✓

ଫୁଲ୍ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ଶାନ୍ତନୁମୁଖ୍ୟବଳ କଟକ
 ହରୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥପୁର
 ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ପୁସ୍ତକ
 ଦ୍ୱାରକାନାଥମହାନ୍ତି ବାଲେଶ୍ୱର
 ଦାସନମିତ୍ର କଟକ କଲେଜ
 ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରସାହୁ " "
 ସାଧୁଚରଣସାହୁ " "
 ଅନନ୍ତସମ୍ପ୍ରଦାୟୀ ପୁସ୍ତକ

10

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ

ଓ ୧୭ ରାମ ମାତେ ଜାନୁଏରୀ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ମାସ ୩ ୨ ନ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଗଜବାର

ଅଗ୍ନିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲ ପାଇଁ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫

ପୂ ୩ ଖ୍ୟା

ଉତ୍କଳ ମାସ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ କେଉଁଠି ଗଜବାର ପତ୍ରିକାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ହୋଇଥିଲା । ଆମ୍ଭେମାନେ ତହିଁର ପୂର୍ବରୁ କଲମ୍ବରେ ପାଇ ଥିବାରୁ ଗଜ ସମ୍ବାଦରେ ଲେଖି ପାଇ ନ ଥିଲୁ । ତତ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ତହିଁର ବାହୁଲ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ କାରଣ ଏଥର ଗସ୍ତ ସମୟର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ବିଷୟରେ ଏତେ କଥା ଲେଖା ଯାଇଛି ଯେ କେବଳ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ହୋଇଥିଲା ଯଦି କହିଲେ ତହିଁର ସମସ୍ତ ବିବରଣ ପାଠକମାନେ କୁହି ନେବେ ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ଭାଷଣ ଯେଉଁଠି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଶେଷନାହିଁ ଚକ୍ରପାଟକ, ବାଦ୍ୟ, ବାଣ ସଜ୍ଜାମଜଲସ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଭୋଗ ଅଭିନୟନ ଓ ନ ଲଭାଦି ଭାବ୍ୟ କଳ୍ପନାପଟରେ ଏକାକୀ କଳକେ ଅଛି ବେଦ । ଫଳତଃ ଏହି ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ନାଚ କାହିଁକାଦି କିଛି ନ ଥିଲା । କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ପୃଷ୍ଠରେ ପ୍ରୀତିହୀନ ପୁଣି ଶ୍ରୀରାଜେଶ୍ଵର ପଦ ପଦର ବାର୍ଷିକଦଳରେ ଭାବ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଧିକ ଆହ୍ୱାନ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ ପ୍ରକାଶକର ହିତଭାବରେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ-କ୍ରମ କରିବାକୁ ଗଜାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିତ୍ ସଞ୍ଜଳବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଭା ଏବଂ ମାର୍ଗ ଶେଷନାହିଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଲଭାଦି ହୋଇଥିଲା । ଏ ସଭାରେ ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ସ୍ଵସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଅନେକଙ୍କ ମତରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ସଭାଠାରୁ ଅଧିକ ମନୋହର ହେଉଥିଲା । ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଓ ଭାଷା ଅଭିନୟନ ପଦ୍ଧତୀମାନ ପଠିତ ହେଲା ଉତ୍ତରୁ ସାହେବମହୋଦୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବକ୍ତୃତାଦ୍ୱାରା ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ କାଗୁଲସ୍ଵରରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀରାଜେଶ୍ଵରୀଙ୍କ ଜୟମାଳରେ ଗଜାଙ୍କର ସଦାନୁଭୂତି ରଜତକ୍ତିର ଚିତ୍ରସୂତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନର ଅନନ୍ତର ହେଲେ । ପରଶେଷରେ ପଦ୍ମଶରଣୀଙ୍କର ତେଜୋବ୍ୟ ସହଜ ନୃତ୍ୟ ଉତ୍ତରୁ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ତହିଁ ଅଭିନୟ ଗଜାଙ୍କର କତେଶ୍ଵରୀଙ୍କ ସ୍ଵଲଭ-ଭାବ ପରିଦର୍ଶନକର ଭା ୧୦ ରଖରେ ସେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲଭାଦି ଟାକ୍ସ ବରୁଣରେ କଲିକାର ଶ୍ରୀରାଜେଶ୍ଵରୀଙ୍କୁ ସଭା ଓ ବଣିକ ସଭା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଭାମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଆବେଦନ ପଦ୍ଧତୀମାନ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କଲିକତା ବଣିକ ସଭାଙ୍କର ଆବେଦନ ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଅଟଇ । ସେ ସଭା ବୋଲନ୍ତି ତୁମ ଏକ ଟକ୍ସିଆ ଲଭାଦି ଟାକ୍ସ ଶୁଳ୍କ କରବାର ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥୁ ଉଣା ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଅର୍ଥୀମ, ଭୈଲଗାଠି ଲଭାଦିରୁ ଯେତେ ଅର୍ଥୁ ଦେ-

ବାଇ ଇଞ୍ଜିନିଟି ହୋଇଥିଲା ତହିଁପ୍ରତି ୧୧୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଏପରି କ୍ଷମେ ଟାକ୍ସ ବୃଦ୍ଧି କରବାର ଦୂରେଥାଉ ପ୍ରତି-କଳ ଟାକ୍ସକୁ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦର୍ଶନାହିଁ । ମନ ଫସଲ ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ଦ୍ଵାସ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଶକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଓ ବନା ପ୍ରୟୋଜନରେ ବିରଳଜନକ ଟାକ୍ସ ବଦାଇବାର ଉପକ୍ରମ ନୁହେ । ଅମ୍ଭ-ମାନଙ୍କର ମତ ମଧ୍ୟ ଏହିପ୍ରକାର ଓ ଆମ୍ଭେ-ମାନେ ପୁନଶ୍ଚ କହୁଅଛୁ ଏ ଟାକ୍ସ ଏକାକୀ-ଲକ୍ଷେ ଉଠାଇ ଦେବାର ଉଚିତ । ଖୁବ୍ ସା-ହେବ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ବ୍ୟକ୍ତି କର ଅ-ଛନ୍ତି ଯେ ପାଞ୍ଚଶତ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟାକ୍ସକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଦେବେ ଅଠଶ ଟଙ୍କା ଟ କ୍ଷୟ ଗୋଟିଏ ଅଧିକା ଶ୍ରେଣୀ କରିବେ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆଇନରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ପ୍ରତିକଳ ଆଇନ-ମାନ ଏକ ପ୍ରକାର ବାଦାଲ ରହିବ । ଅର୍ଥୁ ବ୍ୟୟର ବଜେଟ ଇଞ୍ଜିନିଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ଉ-ତ୍ତରେ ଏ ଆଇନର ବିଚାର ହେବ । ଏଦେତୁ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାବ୍ୟ ପ୍ରକାର ରହିବ ।

ବସନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଏ ନଗରରେ ବସନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଣା ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚମାସ ହେଲା ଏ ଶ୍ରେଣୀ ଏଠାରେ ଲାଗି ରହି ଅଛି ଓ

ଉତ୍କଳମାସ ଭା ୮ ରଖରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନ-ର ସାହେବ ପାଲନଦ୍ୱାରା ଗଜଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ସେହିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଭାବ୍ୟ

ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଶ୍ରେଣୀ ନଷ୍ଟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ କେହି ଚନ୍ଦ୍ର ଦୃଶୟ ଅଛନ୍ତି । ଛକା ନ ନେଇ ଥିବା ଲୋକ ମାତ୍ରକେ ଏ ରୋଗରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ଓ ପୁଣି ସେହିମାନଙ୍କୁ ଛକାରେ ବା ଇଚ୍ଛାରେ ବସନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ରୋଗରେ ମାନ୍ତି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ଇନ୍ଦ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହାକୁ ବସନ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଯୁନବୀର ଦେବୀର ଗୋଷ୍ଠୀ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଗୋଚରରେ ଆସିଅଛି । ତେଲଙ୍ଗା ଜଳା-ରରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଇନ୍ଦ୍ରବର୍ଷର ପିଲାକୁ ପ୍ରଥମେ ୧୫ ଗଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଚ୍ଛା ବସନ୍ତ ହୋଇ ଥିଲା । ସେ ରୋଗୀ ଦେବୀର ଦି ୧୫/୧୦ ନ ଉତ୍ତରେ ଯୁନବୀର ତାକୁ ବିସ୍ତର ପରମାଣରେ ବସନ୍ତ ହେଲା । ସେ ପିଲା ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଅକମଣ୍ଡରୁ ଉତ୍କାର ପାଇଅଛି । ଏ ରୋଗର ଏପରି ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ବ କେହି ଦେଖା ନ ଥିଲା ।

ସେହିମାନେ ଏ ରୋଗକୁ ଠାକୁରାଣୀ ମଣ୍ଡଳ ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ସେ ଥରେ ଠାକୁରାଣୀ ହେଲେ ଆଉ କେହି ହୁଏ ନାହିଁ ଓ ଇଂ-ରେଜୀ ଛକାରେ ଠାକୁରାଣୀ ନ ହୁଏ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରତି ଅଗ୍ରଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଉପରେକୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି ଆପଣାର ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ କରନ୍ତି । ଏ ରୋଗ ସଂକ୍ରମଣରୁପେ ଅଭିଶପ୍ତ ପ୍ରବଳ ହେଲେ ଛକା ନେଇଥିବା ବା ଇଚ୍ଛାବସନ୍ତ ହୋଇଥିବା କେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅକମଣ୍ଡ କରିଇ । ଏହା ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନଗରରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖାଅଛି । ତଥାପି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଦେଶରେ ଯଦ୍ୟପି କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଛକା ନ ନେଇ ଥିବା ଲୋକ ଏତେ ନ ଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଏ ରୋଗର ଏଭାଦୃଶ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ଓ ଏତେ ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତେ, କାରଣ ପୁଣି ଛକା ନେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବସନ୍ତ ହୋଇଅଛି ସେମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ । ଅରେ ଦେଲେ ବସନ୍ତ ଦେବୀର ବିଶ୍ୱାସ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲୋକେ ସେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସଥାସମ-ପୂରେ ଛକା ନ ଦିଅନ୍ତି ଆସର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ରୋଗ ନିବାରଣର ଉପାୟ ଇଂ-ରେଜୀ ଛକା ଅଟଇ ଓ ଏଥିର ସଥାସାଧ୍ୟ ସୁ-ବିଧା ମଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଭ୍ରମ ଓ କୁସମ୍ଭାର କରଣ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଏଥିପ୍ରତି ଆପତ୍ତି

ରହିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଞ୍ଚ ଯାତକରେ ଇଂରେଜୀ ଛକା ନେବାର ଦୂର ଗୃହଦିନେ ଏ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଦେବୀରୁ ସେମାନେ ଏ ଦୃଶ୍ୟକୁ ସେ ଛକା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଗତ କରନ୍ତି । ଏ ସେମାନଙ୍କର ଭ୍ରମ ଅଟଇ । ବସନ୍ତ ଏକପ୍ରକାର ବିଷାୟୁନ ଅଟଇ । ତାହା ବାୟୁ ଯୋଗେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣରେ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ର-ବେଶ କରିବାର କଳ୍ପଦଳ ଉତ୍ତରେ ଦେହ ଉପରେ ବଦାଉଇ । କୌଣସି ସ୍ଥଳେ ଏ ରୋଗ ଅନ୍ତରେ ଜାତ ହେବାର ୧୫ ନ ଉତ୍ତରୁ ଦେହରେ ବାହାରି । ଅନ୍ତରେ ରୋଗ ଜାତ ହେଲେ ଉତ୍ତରୁ କୌଣସି ଛକା ତାହା ନିବାରଣ କରି ନ ପାରେ । ସେହିମାନେ ଇଂରେଜୀ ଛକା ଚୋର ଗୃହଦିନେ ଏ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ବସନ୍ତର ବିଷ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରବେଶ କରି ଥିଲା ଓ ସେମାନେ ଛକା ନ ନେଇ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଥାନ୍ତେ । ଏହେତୁ ଏ ରୋଗ କୌଣସିଠାରେ ଉଦୟ ହେଲା ମାତ୍ରକେ ସେ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଇଂରେଜୀ ଛକା ସରୁର ନେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଏହା ହେଲେ ଏ ରୋଗ ସଦୃଶରେ ନିବାରଣ ହୁଅଇ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବସନ୍ତ ରୋଗ ମେଫସଲର ଅ-ନେକ ସ୍ଥାନରେ ଲଗିବାର ସମ୍ଭବ ପାଇ ଅଛି । ଅତିଏକ ଅମ୍ଭେମାନେ ଜଳର ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁ-ରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯେ ସେହି ପ୍ରାମାନଙ୍କରେ ବସନ୍ତ ଲଗିଅଛି ସେ ପ୍ରାମାନଙ୍କ ମୋଫସଲ ପାଇ ନିସ୍ତୁଳି ଥିବା ଇଂରେଜୀ ଛକାଦିଅମାନଙ୍କ ପଠାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ଏହା ହେଲେ ଅନେକ ଉପକାର ହେବ । ଦେଶୀୟ ଛକାଦିଅ-ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବଡ଼ ଉପକାର ହେବର ସମ୍ଭବ ନହେବ ବରଂ ଜଣକ ଯୋଗେ ଅନେକ ଦାହ ଥିବାର ଶୁଣି ଅଛି ତାହା ବାସନ୍ତରେ ଉତ୍ତେଜ କରୁ ।

କାବୁଲ ।

କାବୁଲ ନଗରର ଦୃଶ୍ୟକୁ ଜୟ ଦନ୍ତ ଏପ-ର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଉ କୌଣସିଠାରେ ବିଶେଷ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନ ଅଧିକୃତ ଓ ଶ-ସିଦ୍ଧ କରିବା କାରଣ ସୈନିକ କର୍ମଗୁରୁମାନେ କିଛି ସୈନ୍ୟ ଦେଇ ବିନା ଅବରୋଧରେ ଯାଉ-ଅଛନ୍ତି । ଜେନରଲ ରବଟ ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ବିଦ୍ରୋହମାନେ ଏଥିର ଦାର ସିବାକୁ ଇଂରେ-

ଜଳର ଅଧିପତ୍ୟ ବଳବତ୍ତର ହୋଇଅଛି ଓ ଦେଶରେ କିପୂର ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପନ ହୋଇ-ଅଛି । ଯେଉଁ କାବୁଲମାନେ ନଗରରୁ ପଳାଇ ଥିଲେ ସେମାନେ ଫେର ଆସି ଅତି ଶାନ୍ତ ଭା-ବରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାମଗ୍ରୀ ମିଳୁଅଛି ଏବଂ କାବୁଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତୀୟ ସଂଯୋଗ ହୋଇ ଅଛି ।

ଗତମସିହା ୨୭ ଉତ୍କଳରେ ଜେନରଲ ରବଟ ସାହେବ କାବୁଲ ପ୍ରଦେଶର ସକଳ ଜଳରେ ଶମା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ସରଦାର ମହମ୍ମଦ ଜାମ, ମିରବର, ମୁସିଆଲମ, ତାହର ଶା ଓ ସର୍ଦ୍ଦାନର ଶା ଓ ହୁସେନ ଶା ଦତ୍ୟା-କରମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ ଆଉ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କୁ ଶମା ଦିଆ ଯାଉଅଛି । ଏ ସମା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବୀରୁ କୋହସ୍ତାନ, ଲୁଦନ, ଲେଗର ପଦମନ ସର-ଦାରମାନେ ଜେନରଲ ରବଟ ସାହେବଙ୍କଠାକୁ ଆସି ଶରଣାଗତ ହେଲେ । ଏ ସମା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୁଣି ୧୫ ଜଣ ବିଦ୍ରୋହୀ ପାଣୀ ପାଇଥିଲେ । ପୂର୍ବର ଶାକ ପୁତ୍ର ମହମ୍ମଦ ମୁଖ ଶା ନଅରୁ ପଳାଇ ଦଳନରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଫେର ଆ-ସିଲେ ତାଙ୍କପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ସହୃଦ ବ୍ୟବହାର ଦେବା ବିଷୟରେ ରବଟ ସାହେବ ସମ୍ମତ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ଏ ମସିହା ୧ ଉତ୍କଳରେ ଜେନରଲ ରବଟ ସାହେବ ଶେରପୁରରେ ଦରବାର କରୁଥିଲେ । ଉପସ୍ଥଳ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ସରଦାରମାନେ ଓ କାବୁଲ ନଗରର ପ୍ରଧାନ ବ-ଲ୍ଲିମାନେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶଠି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଧାନ ସର-ଦାର ଓଏଲ ମହମ୍ମଦ ରବଟ ସାହେବଙ୍କ ନି-କଟରେ ଆସିଲେ ଦେଲେ । ସେମାନେ ପ୍ରଶ୍ନପାତ କଲା ଉତ୍ତରୁ ରବଟ ସାହେବ ବହୁତା କଲେ ଯେ କାବୁଲରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଦୟା-ବଦ୍ଧୁତ ଅଛି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଧର୍ମ ପକ୍ଷରେ ଦୃଷ୍ଟ ସେଣ ନ ଦେବ ଓ ସେହିମାନେ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ରହିବେ ସେମା-ନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର କ୍ଳେମ ଦିଆ ନ ଯିବ । କାବୁଲମାନେ ଅକମଣ୍ଡ କରି କେବଳ ଅପରାଧ ସଜ୍ଜି କଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସାହେବୀତ ଲୋକଙ୍କର ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୁଟି ନେଲେ ଓ ଶର-ଲୋଚ ଯୁକ୍ତରେ ହସ୍ତକଲେ । ସେମାନେ ଏପରି ଅକମଣ୍ଡ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଦୟା ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କୁ କଠିନ ଦଣ୍ଡ ନ ଦେଇ ଶମା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ଯେଉଁ

କିନ୍ତୁ ସରଦାରମାନେ ମେଳରେ ନ ଥିବି
 ଇଂରେଜଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଥିଲେ ଗୁବଟ ସାହେବ
 ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ଧନ୍ୟ-
 ଦାନ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଖିଲି ପ୍ରଦାନ କଲେ ।
 କୋହପୁରମାନଙ୍କ ପ୍ରାଥମା ମତେ ଗୁବଟ
 ସହେବ ସରଦାର ସାହାବାଜୀଙ୍କୁ କୋହପୁର
 ନର ଗବର୍ଣ୍ଣର ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ।

ଉଥାର ଉଦ୍‌ବେଗ ଶାନ୍ତି ହେଉ ନାହିଁ ।
 କାରଣ କେତେକ ଦିନ ହେଲା ମହମ୍ମଦମାନେ
 କାବୁଲ ନଦୀ ତଟରେ ରୁଣ୍ଡ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ଓ
 ସେମାନଙ୍କର କ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଛି ନିଶ୍ଚୟ ଜଣ-
 ଯାଇ ନାହିଁ । ଗଜନରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ
 ବିଦ୍ରୋହୀ ଠୁ ହେବାର ସମ୍ଭାବ ଅଛି ।
 ଏବଂ କେହି ସରଦାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଂରେ
 ଜୀର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଛନ୍ତି ! ଯଦି ଅନେକ
 ସରଦାର ଶରଣାଗତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମା-
 ନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । କାବୁଲମାନଙ୍କର
 ମାଲିକାନା ବା ବଚନର ଠିକ ନାହିଁ ସେମାନେ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଦୁଷ୍ଟ ଓ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ । ସେମାନେ
 ଅତି ଯେଉଁ ସରଦାର ପକ୍ଷରେ ହୋଇ ଥାନ୍ତି
 କାଲି ଛାଡ଼ା ଦିଅନ୍ତି ହୋଇ ଯାନ୍ତି । ଅନେକ
 ଗଜ ନବମର ମାସ ଶେଷରେ ଇଂରେଜଙ୍କର
 ସପକ୍ଷ ହୋଇ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଏକ ପକ୍ଷ ଗଜ ନ
 ହେଉଥିବୁ ପୁଣି ବିପକ୍ଷ ହୋଇ ଗଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଯେଉଁମାନେ ଶରଣାଗତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ଯେ ପୁଣି ରୁଣ୍ଡ ହେଉ ଥିବା ବିଦ୍ରୋ-
 ହୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନ ଥିବେ ଏହା କିଏ କହି
 ପାରେ । କେବଳ ସେମାନେ ସୁଦୃଢ଼ ପରସ୍ତ
 ହେଲେ ଯାହିଁ ଅସୂଚ୍ୟ ଓ ଶାସିତ ହେବେ ।
 ଓ ଏହା କରବାକୁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମର୍ଥ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ ।

ଏଲ, ଏ, ଓ ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ ।

ଏ ଦୁଇ ପଦ୍ମାକ୍ଷୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା
 ଓଡ଼ିଶାର ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କର ନାମ ଗତପ୍ରାୟ ଅତି
 ଘଟୁ ପସିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ । ସମୁଦାୟ
 ବଙ୍ଗବରଗରେ ଏଲ, ଏ, ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ କି ୩୦
 ଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ କି ୩୩ ଶ,
 ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀରେ କି ୧୧ ଓ ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀରେ
 କି ୧୨ ଶ ମୋଟ କି ୫୬ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏ ଫଳ ଅତି ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ
 ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ କି ୨୨୧୭ ଶ ମଧ୍ୟରୁ

୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୧୧୪ ଶ, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
 କି ୩୩୦ ଶ, ଓ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୪୨୫ ଶ
 ମୋଟ କି ୧୦୭୯ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଏହା ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେ । ଏଥିରୁ
 ବୋଧ ହୁଏ ଯେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ କରି ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ କର-
 ଉ ଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ କଟକ କଲେଜର କି ୮ ଶ
 ଏଲ, ଏ, ପଦ୍ମାକ୍ଷୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୩୬ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉପରୂପକୁ ମୋଟ ଫଳର ତୁଳନାରେ
 ଏହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ ମାତ୍ର ଗତବର୍ଷ
 ଏହି କଲେଜର କି ୮ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ
 ଇହିଁ ତୁଳନାରେ ଏ ବର୍ଷର ଫଳ ଅପ୍ରସଂସନ୍ନାୟ
 ହେଉଅଛି । କଲେଜ ହେବାପୂର୍ବେ ହାଇସ୍କୁଲର
 ଫଳ ଏହିପ୍ରକାର ଥିଲା । କଲେଜ ହୋଇ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ
 ଲାଭ ହେଲା । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଶତ୍ରୁ ଶ, ଏ, ପଦ୍ମ-
 କ୍ଷୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ ଓ ଏବର୍ଷ
 କେବଳ ଦୁଇ ଜଣ ଶତ୍ରୁ ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏପଦ୍ମାକ୍ଷୀର ଫଳ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ କଲେଜପ-
 କ୍ଷରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।
 ଯେଉଁ ଜଣକ ଏଲ, ଏ, ପଦ୍ମାକ୍ଷୀର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ
 ରେ ପାଶ କରୁଅଛୁ ସେ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଶିକ୍ଷକ-
 ର ଅଧି ଏଠା କଲେଜରେ ମାତ୍ର ସମତ୍ର ପଢ଼ିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ କି ୩୩୬ ଶ ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ-
 କି ମଧ୍ୟରୁ କି ୩୨୬ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ
 ଜଣେମାତ୍ର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପାଶ କରି
 ନ ଥିବାର ଅପ୍ରସଂସନ୍ନାୟ ଅଟଇ । ଏଠା
 କଲେଜ ଏହି ସ୍କୁଲର କି ୧୨୬ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨୬ ଶ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଫଳ ମନ ନୁହେ
 ମାତ୍ର ଗତବର୍ଷ କି ୧୧୬ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୦୬ ଶ ପାଶ
 କରିଥିଲେ । ଏ ତୁଳନାରେ ଓ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
 ଶତ୍ରୁସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ ଫଳ ମନ ଓ ଅସନ୍ତୋ-
 ଷଜନକ ହେଉଅଛି । ଗତବର୍ଷ ପ୍ରାୟ କି ୩୦ ଶ
 ଶତ୍ରୁ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୦ ଶ ମାତ୍ର
 ପାଶ କଲେ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସେହିସଂଖ୍ୟାକ ଶତ୍ରୁ
 ଥିଲେ କିନ୍ତୁ କି ୨୬ ଶ ମାତ୍ର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ।
 ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଏ ଯେ ସେ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ଅନେକ ଶତ୍ରୁ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଭଲ
 ହେଉ ନାହିଁ ଓ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଆତ୍ମମା-
 ନେ ବୋଧକରୁ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀରୁ ଉପରଶ୍ରେଣୀକୁ
 ଶତ୍ରୁ ଉଠାଇବାରେ ବିଫଳ କିବେତନା ନ
 ହେବାରୁ ଅନେକ ଶତ୍ରୁ ଏ ଅନୁପସ୍ତୁ ଶତ୍ରୁ ସେ

ଶ୍ରେଣୀରେ ରହିଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିପକ୍ଷରେ ଶିକ୍ଷ-
 କମାନଙ୍କର ସତର୍କ ହେବା ଉଚିତ କିମ୍ବା ସେ-
 ପର ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଭଲ ହୁଏ ସେପରି
 କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମ-
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଶତ୍ରୁ ବେତନ ମାତ୍ର କି ୩୧ ଶ ।
 ଏତେ ବେତନ ଦେଇ ଭଲ ଶିକ୍ଷା ନ ପାରିବା
 ଓ ଦୁଇ ଭିନ୍ନବର୍ଷ ସେ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିରହିବା
 ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ଓ ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ ।
 ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଗତବର୍ଷ କି ୨୬ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨୬ ଶ
 ପାଶ କରିଥିଲେ ଏବର୍ଷ କି ୧୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨୬ ଶ
 ୨ୟଶ୍ରେଣୀରେ ଓ କି ୧୬ ଶ ୩ୟଶ୍ରେଣୀରେ
 ଏରୂପ କି ୩୬ ଶ ପାଶ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ-
 ପ୍ରକାର ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ । ଗତବର୍ଷ
 ପୁରୀର କି ୨୬ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୩୬ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଏବର୍ଷ କି ୩୬ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣ କେବଳ
 ୩ୟଶ୍ରେଣୀରେ ପାଶ କରିଅଛନ୍ତି । କଟକ
 ଅକେଡେମି ଅର୍ଥାତ୍ ପଦ୍ମାକ୍ଷୀଙ୍କ ସ୍କୁଲର
 କି ୨୬ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେମାତ୍ର ପାଶ କରିଅଛି କିନ୍ତୁ
 ସେ ସ୍କୁଲର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ କଷ୍ଟର ଫଳ
 ଅପ୍ରସଂସନ୍ନାୟ ନୁହେ । ବାଲେଶ୍ୱରକଲ ଲକ୍ଷ-
 ଶନାଥ ସ୍କୁଲର ଜଣେ ୩ୟଶ୍ରେଣୀରେ ପାଶ
 କରିଅଛି । ସମୁଦାୟ ଓଡ଼ିଶାଦେଶରେ ଗତବର୍ଷ
 କି ୧୨୬ ଶ ଓ ଏବର୍ଷ କି ୧୨୬ ଶ ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
 ହେବା ପ୍ରସଂସନ୍ନାୟ ନୁହେ ଓ ଏଥିରେ କଲେଜ
 କପର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବ । ତୁଳନାକ୍ରମେ ବାଲେଶ୍ୱର
 ସ୍କୁଲର ଫଳ ଏବର୍ଷ ଭଲ ହୋଇଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠା ବାଣିଜ୍ୟାଚରକ କର୍ମସଂଗଠେ ଉପାୟ ସବୁଦେଖି
 କର୍ମରେ ବାବୁ ବଳକମପାସ ନିପୁଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡଙ୍କ ଅଛରେ "ଦାସ" ପଦ୍ମବର୍ଦ୍ଧେ "ବୋସ" ଲେଖା
 ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟାକ ନିମିତ୍ତ ଅବେଦନ ହୋଇଅଛି
 ବଳକମପାସୁ ଏକର୍ମର ଭାର ପ୍ରଦାନ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସ୍କୁଲର ଦେଉଳାଞ୍ଚର ଶ୍ରୀବାବୁ ଉକ୍ତଦାସ
 ଚର ଏମ, ଏ, ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କର-
 ଥିଲେ । ଚତୁର୍ଥରେ ସେ ପ୍ରମାଣ କଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଆଭାଷା
 ବଙ୍ଗଳାଭାଷାର ଅପଭ୍ରଂଶ ନୁହେଁ ବରଂ ମାତୃଭାଷା ସବୁଠ
 ସହୁତ ବଙ୍ଗଳାଭାଷା ଓଡ଼ିଆର ନିକଟତର ସମ୍ଭବ ଅଛି
 ସତ୍ୟ

ସ୍ୱପ୍ନ	ଓଡ଼ିଆ	ବଙ୍ଗଳା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ	କଦଳୀ	ବସ
ଅସ୍ତି	ଅଛି	ଅଛି
ରୁଦ୍ଧ	କରନ୍ତି	କରେନ

ଅତ୍ମମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ବାବୁ ସପାଥୀ କହୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏସବୁଦେ ବାବୁ ମହୋଦୟ ଇଂରେଜ ଓ ବଙ୍ଗଳାରେ

କେତୋଟି ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ । ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ପ୍ରଧାନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଏପରି ବକ୍ତୃତାମାନ ଦେବାର ଉଚିତ ।

ଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ହେଉଁ ଯେ ବାଲେଶ୍ଵରର କଲେଜର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନିର୍ମାଣ ସାହେବ ତା ୨୦ ରଖରେ ପଚୋଇଶିରେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ତାଙ୍କ କର୍ମରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚନ୍ଦନ ସାହେବ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସାହେବଙ୍କ କୁଟ୍ଟ ଶେଷ ହେବାରୁ ଫେରି ଆସିଅଛନ୍ତି ।

କେପାଳର ମୃତ ସରକାର ବାହାରିଲେ ଗ୍ରାହଣୀୟ ଲେଖାକେଶବଳେଇର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀରାଜକଣ୍ଠା ଶ୍ରୀ ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚଶାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ ସାହେବ ଶ୍ରୀତ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଚୋରମା ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ମାନସ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପଣ୍ଡିତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବଦ୍ୟାସାଗର ଡି.ଏ. ଓ ଡି.ଏ.ଙ୍କର ବୟୋକ୍ରମ ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ଶ୍ରୀପତନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି ମେଡ଼ିକାଲ ଡିପ୍ଲୋମା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବ, ଏ, ପଦ୍ମ-ସ୍ଵାମୀ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀ ପମ, ଏ, ପଦ୍ମସ୍ଵାମୀ ଦେବୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ଉତ୍ତମ ଓ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ସ୍ଵପ୍ନସ୍ଵପ୍ନା ନରଦୃଶ୍ୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଜଣେ ଅସାମି ନାଶରେ ବାଉର ସବୁ ଶ୍ରୀକାର କରବାରୁ କଷ୍ଟମେଳକ୍ଷର ତାକୁ ସାକ୍ଷିକର ଦାହାର ସାଧ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମାଣରେ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ପାଞ୍ଚାମିକୁ ଘୋର ସ୍ଵପର୍ଣ୍ଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅସାମିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅପହତ ଧନ ପୁଲ୍ଲବ ବାପାକୁ କରପାଇଲେ ନାହିଁ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅସାମିମାନେ ମୃଦକ୍ୟକ୍ରିୟ ସୁକାର ଓ ଜଣେ ତାହାର ବାନ୍ଧବ ଅଟଇ । ଏମକଦ୍ଦମାର ଘୋର କରୁର ହେଉଅଛି ।

ଏକଲର ଗୁଣେଶ୍ଵର ମହାଦେବଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଶ୍ଵଶୁ-ପେତାଇ କେତେକ ପଠାଣ ମାତ୍ର ଶାନ୍ତିବିକାର ମକଦ୍ଦମା-ଟିଏ ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନମସ ସାହେବ ଉଚ୍ଚାଧିକାର ଏକଟି କମିଶନର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଦୁଇଅନୁପାଦକା ନାଚାଣାନ ଦେବାପ୍ରମାଣ ପୁକ୍ତ ଲେଖି ଥିଲୁ ତାହା ଏମାସ ତା ୨ ରଖରେ ଟାଉନ ହଲରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି । ସେ ଅଧିକାରୀ ଅଭିଯୁକ୍ତର ରୂପେ ସୁସ୍ଵିକୃତ ଓ ଅଭେଦକ ହୋଇଥିବ । ବାଉରକଣ୍ଠ ନିମନ୍ତ ଓ ହୋଇଥିଲେ ଓ କେତେକ ଦେଶୀୟ ଉତ୍ତମେକ ମଧ୍ୟ ନାଚାଣାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବ ନୃତ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ । ପଞ୍ଚଅଳ ମହାବଳକ ନାଚାଣାନା ଛଡ଼ା ଏପରି ନାଚାଣାନା କରବତାରେ କେତେ ହୋଇ ନଥିବ ।

୧ । ଏତଦକେଶବ ମେଳେଟିରୁ ଅବଗତ ହେଉଁ ଜଣେ ଦୁର୍ଗାୟ ଡାକ୍ତର ସାହୁଦ୍ୟସଂସାରର ଦେବ-ମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ଉପାୟର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପସ୍ଥିତ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ବହୁଳ ଜନାବାସରେ ସାବାଦାବାଦେଇ ପ୍ରସ୍ତାବ ମୁକ୍ତି କଲେ ପାଠକମାନଙ୍କର ତନ୍ତ୍ର ହାଣି ସଂଶ୍ଳେଷ ନାହିଁ ।

୨ । ତାଙ୍କ ଏକ ନାପାକମରେ ପୁକ୍ତ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଅଛି ।

୩ । ପାଉସର ଶକ୍ତିମେଘ ପ୍ରକାଶକୃପେ କଲ୍ପପକ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ଦୁର୍ଗାୟ ଅଶଙ୍କ ହେଉ ତା ୮ ରଖ କାନ୍ଦୁଏସର ପାଉସର କେଶବ ଅଂଶରୁ ଶାନ୍ତିସାମଗ୍ରୀ ଉପାଗ ହୋଇ ପାଉସ ନାହିଁ ।

୪ । ପାଞ୍ଚନାର ସରସ୍ଵତୀ ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ଅଲୀୟା, ଅଲ,

ର, ଏକ ମୌଲିକା ପକଲଲ ରହେମାନ ବାବୁଲପୁର ବ୍ୟୟ ସାହାଯ୍ୟପାଇଁ ହେଉଁ ଟ ୫୦୦୦ ଲା ଲେଖି । ଏ ପାନ କରବାରୁ ଲାଜ କରୁଥିଲେ ସେହି ଦାନ ଉପସ୍ଥିତେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜ କଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସେ ଦେବାରୁ ଗୁହ୍ୟତ୍ଵେ ଏପରି କଳକଳି ଦେଖି ଉପସ୍ଥିତେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧୁକାଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ନାଚାଣ ନରୁତ ସାମାନ୍ୟ ପୁକ୍ତରେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉର୍ଦ୍ଧ ହୋଇ ମନ୍ଦଗି ଅଧିକ ଦୁର୍ଲଭ ଟଙ୍କା ଉର୍ଦ୍ଧ ହେବାର ଉ-କ୍ଷମିଟ ହୋଇଗଲା ।

ରଞ୍ଜା ବତ୍ରୋତ୍ର ପନଳ ଦେବାର ଦୂରେ ଆଉ ଧର ହୋ-ଇଥିବା ବତ୍ରୋତ୍ର ମଧ୍ୟ କେତ୍ର ବଳକାପତ୍ର ପଦାର ଅ-ଛନ୍ତି । ଜଣା ପାଣ୍ଡିୟା ପ୍ରଧାନ ପଲପତ ଧର ପତ୍ର ବାବୁକାସରେ ରହିଥିବ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ଉପାସନାତାକୁ ସେ ଅଧିକ ଜଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଦେଇ ପଦାର ଗଲା । ତାକୁ ଧର ଦେବା ବାଉର ଶୁଦ୍ଧ ପଦମାଣ ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରୁ ହୋଇଅଛି । ତତ୍ରୋତ୍ର ପଲର ୨୦୦ ଲୋକ ନିକଟରେ ଏକ ଗ୍ରାମ ରୁଟିକେଇ ଗଲେ ଓ ଗ୍ରାମସ ପ୍ରଧାନ କେକକୁ ବାଳ ମାତ୍ର ମାରୁଥିଲେ ।

ଶତ ଅଳ୍ପକର ମାସ ତା ୧୧ ଓ ୧୪ ରଖରେ ନାମେ-ଇକା ହାପରେ ଘର ବୃଦ୍ଧି ଓ ବନ୍ୟା ହୋଇ ଥିବ । ଏ-ଥିରେ ଉନେକ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ମନସ୍ୟ ନିଷ୍ଠ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କାଟି ପଗଲ ପାଉ ଥିବ । ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ହୋଇ ଧାଇଁଗଲା । ଶତ ଶତ ଲୋକ ପତ୍ର ଦୁର୍ଲଭାରେ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମାତ୍ରାଧ୍ୟାର୍ଥ ଲେଡା ସ୍ଵପ୍ନସ୍ଵପ୍ନା ହେଉ ଅଛି ।

ଗ୍ରାହଣ୍ୟର ପ୍ରକାର ସାହାରେ ଅର୍ଗୁଣ ଶ୍ରୀ ବାବୁ କେଶବ-ପଲ ସେନ କେତେକ ପ୍ରକାର ସହର ଉତ୍କଳ ପର୍ଯ୍ୟା-ଟିକକୁ ସାଇ ଥିବାର ପୁକ୍ତ ସମ୍ପାଦ ଦେଇ ଥିଲୁ । ସେ-ମାନେ ଦେବମାସ କାଳ କେତେକ ଶ୍ରୀମ ଲୁମଣ କର କ-ଲ୍ଲୁତା ଓ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଓ ନଗର ସମ୍ପାଦନ କର କ-ଲ୍ଲୁତା ଯେଉଁ ଅଧି ରହିଛି । ସକଳ ଶ୍ରୀମରେ ସେମାନେ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ଥିଲେ ଓ ଗ୍ରାହଣ୍ୟର ବ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ ୫୫୦ ଲା ପାନ ପାଇଥିଲେ । ଅଧି କେତେକ ଶ୍ରୀମକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ ହୋଇଥିବ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ସାଇ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତ୍ୟୁସମାନର ଶ୍ରୀପତନ କର୍ଣ୍ଣ ବଜା ସମମୋଦନ ସପ୍ତକ ନୀମ ଦୁର୍ଲଭ ଶ୍ରୀମତ୍ର ସାପନ କରବା ବାଉର କର-କତାରେ ନିକଟରେ ସର ହୋଇଥିବ । ଗ୍ରାହଣ୍ୟର ଅର୍ଗୁଣ ବାବୁ କେଶବକଲ ସେନ ସପ୍ତପତର ଅପନ ଶ୍ରୀମତ୍ର କର ଥିଲେ । ଲେଡା ସଂଗ୍ରହ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।

ମୋକ୍ଷସରରେ ଥିବା ନାବାଳସମାଜର ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଉପୋକ୍ତ ଗୋଟିଏ ଉଲ୍ଲେଖ କର ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଜଣି-ବାରେ ଏ ଜଗର କେତେ ନାବାଳଗଣ ଶିକ୍ଷା ରଲ ହେନାହିଁ । ଏ ପକ୍ଷରେ କିଛି ଉପେକ୍ଷ କରବଣା ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ।

NOTICE.

The Cuttack Academy will re-open on Monday the 19th. Instant. Services of an able staff of teachers have been secured. Patronage of the public is solicited.

The Cuttack Academy } Pyarimohan Acharyya
January 15, 1890 } Secretary.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳର ସର୍ବସାଧାରଣକ ଗୋଟିଏପ୍ରକାର ବହୁଧର୍ମି-ସେ ଗୋଟିଏପ୍ରକାର (କେଳବଦ୍ୟାସାଧକ) ଉତ୍କଳର ସାମାଜିକ ବହୁଧର୍ମି ଗୋଟିଏପ୍ରକାର ସମାଜୀ ଗୋଟିଏପ୍ରକାର (ତା ୧୧ ରଖ କାନ୍ଦୁଏସ ୧୮୮୦) ଉତ୍କଳର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ କଟକ ଟ୍ରାକିଂକମ୍ପାନୀର ଦେମତ୍ର ଦେବୀଠାରେ ସାଧକ କରବେ ଏ ନଗରର ଉତ୍କଳବଦ୍ୟାସାଧକ ମହାନୁଷ୍ଠାନ କର ଗୋଟିଏପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ଅଧିକାରୀ ଦେଖି ଦେଖାକାର୍ଯ୍ୟ ପୁରୋକ୍ତଶ୍ରୀମତ୍ର ଅନୁମତ କର ଉତ୍କଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବାଧ୍ୟତ କରବେ ଦର୍ଶକ ବୁଦ୍ଧ ପୁରୋକ୍ତଶ୍ରୀମତ୍ରରେ ତତ୍ର କଲେ ଶ୍ରୀକରଣାର୍ଥେ ଟ୍ରାକିଂ ଗ୍ରାହଣ ହୋଇ ପାଇବେ ।

ଟିକଟର ମୂଲ୍ୟ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଅପନ ଟିକଟ	ଟ ୨ ୧
ଦ୍ଵିତୀୟଶ୍ରେଣୀ ଅପନ ଟିକଟ	ଟ ୧ ୧
ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀ ଅପନ ଟିକଟ	ଟ ୦ ୫
ତା ୧୫ ରଖ କାନ୍ଦୁଏସ ୧୮୮୦	R. B. Daswood, Professor.

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

ସନ ୧୮୮୦-୮୧ ପାଇର ଉତ୍କଳ ନୂତନପଞ୍ଜିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କଟକ ଟ୍ରାକିଂକମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ଉତ୍କଳ ଦେ-ଅଛି ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ମୋପସର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ପୁଅଟ ଗୋଟିଏପ୍ରକାର ପଞ୍ଜିକା ।

କରବଣା ଓ ବଦାସର ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ମାତାପୁତର ନାପାକ ଲଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତରୂପେ ଶ୍ରୀମ ନେକଗୋଷ୍ଠି କମ୍ପାନୀ ପୁକ୍ତ ସାହା କେତେକ କର୍ମେମାନ ତାହା ଉପା କରବାରୁ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀର ଏକକ କୁଲର କେଳକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଏହାକାସ ସର୍ବସାଧାରଣକ ଜଣାଉଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ତତ୍ରୋକ୍ତ ଜଗର କାହାଳ ଉତ୍କଳ ଟ୍ରାକିଂକମ୍ପାନୀର କାମ କରବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଛନ୍ତି ସପା;—

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ବଦାସରଠାରୁ କରବଣାକୁ	ଟ ୨ ୫୧
ଦ୍ଵିତୀୟଶ୍ରେଣୀ ଏକନ ଏକନ	ଟ ୧ ୨୫
ଉପରେ ବସିବା	
ଦେବ ୧)	ଏକନ ୫ ୨୧
ଉପର ରୁପିତ ଗର ଦୃଷ୍ଟିରେ କଟକଠାରୁ ବଦାସରକୁ	
ଦିବାର କାହାଳ କଡ଼ା ଶାନ୍ତିସାମଗ୍ରୀ ଛଡ଼ା ତତ୍ରୋକ୍ତ କୁପେ ନିଅଣିକ ସପା;—	
ମେ ଶ୍ରେଣୀ ଏକକର ଦୁର୍ଲଭକର ସହର	ଟ ୨ ୫୧
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ କୁଲର	ଟ ୧ ୨୫
ଉପରେ ବସିବା ଦେବ	ଟ ୨ ୧

ମୂଲ୍ୟସୂଚି ।

ବାବୁ ଗୋଟିଏପ୍ରକାର ସପ୍ତକାରପୁର କରବଣ	ଟ ୫ ୧
ଉତ୍କଳବଦ୍ୟାସାଧକ	ଟ ୫ ୧
ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୨ ୧
ଦ୍ଵିତୀୟଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୧ ୧
ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୦ ୫
ଉତ୍କଳବଦ୍ୟାସାଧକ ସପ୍ତକ	ଟ ୨ ୫୧
ନୂତନପଞ୍ଜିକା ଲେଖା ଅଗ୍ରୀମ	ଟ ୫ ୫୧
କରବଣାପ୍ରକାରପ୍ରକାର କଟକ କରବଣ	ଟ ୨ ୧

କେତ୍ର ଏକ ଉତ୍କଳପାଠକା ସପ୍ତକ କଟକ ଉତ୍କଳପାଠକା କଟକ ଟ୍ରାକିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ମୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅ ଚି ର ଚି

ଉତ୍କଳପାଠିନୀ ଛା ୧୭ ଉତ୍ତମ ନାନୁଏଣ୍ଟ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।

ପ୍ରେମର ପଦ ।

ଅଶେଷ ଗୁଣାକର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ-
ଲପାଠିନୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ନମ୍ନୁ ଉତ୍କଳ କଳପୟ ପଞ୍ଜିକୁ ଆପଣଙ୍କ
ଉତ୍କଳ ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାର ପାଠକ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ
କରି ବାଧ୍ୟତା କରିବେ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦର ଓ ମୋହମଲରେ ବସନ୍ତ
ଶ୍ରେଣ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିବା ହେତୁ
କଳପ୍ରଚାର ଓ ନିବାରଣୋପାୟ ସମସାଧାରଣ
ଜନଗଣଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ବୁଝାଇବା କାରଣ ଏ ପତ୍ରି-
କାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅର୍ଥର ଅଭ୍ୟନ୍ତରକ
ମାନସ ଅଟଇ ।

ପୁରୁକାଳେ ନାନା ଦେଶେ ବସନ୍ତ ବ୍ୟାଧି
ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବା ସମୟେ ଉକ୍ତ ରୋଗ ଅସଂଖ୍ୟ
ଲୋକଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରି ଅନେକ ପ୍ରାଣିଙ୍କ ପ୍ରାଣ
ନଷ୍ଟ କରି, ସେ ସମୟେ ଏ ରୋଗର କୌଣସି
ଉପାୟ ନ ଥିଲା, ଉପରେ ଜଗାଗଲ ଯେ
ଉପସ୍ଥଳ ସମୟରେ ବସନ୍ତ ଘୋଟକରୁ ପୂଜ
ନେଇ ସଞ୍ଚାର ଚର୍ଚ୍ଚ ଉଲେ ପ୍ରକାଶ କଲେ କେ-
ବେ ସେହି ରୋଗ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଉଠି ଉପୁଷ
ସରଜନକ ନୋହୁଲ, ମାତ୍ର ସର୍ବ ସମୟେ ଉ-
ପୁଷ କୋହ କେବେ ରୋଗ ପ୍ରକଳରୂପେ
ଉଠି ଉତ୍ପାଦକରୂପେ ସଜ ଜଗାଉ ଥିଲା ଏହି
ପୂର୍ବୋକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଦ୍ୟାବଧି ଦେଶୀୟ ଛା-
ଦାର୍ବର୍ଗ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି, ଏଥିରେ
ଉତ୍ପାଦକରୂପେ ସଜ ଜଗୁଲେବେ ଏହା ବ୍ୟବ-
ହାର ନ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଯେଉଁମାନେ
ଦେଶୀ ଛା ପ୍ରସାଦ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅନୁପ୍ର-
ତ୍ତକାର ପାଆନ୍ତି, ଉପାଦ ଦେଶୀ ଛାରେ
ନମ୍ନୁ ଉତ୍କଳ ମନ ଫଳମାନ ଜଗଇ ଯଥା;—

୧ମ । ଦେଶୀ ଛାରେ ବଦନ କେବଳ ବସନ୍ତ
ରୋଗର ସ୍ତମ୍ଭ ଅଟେ, ଏଣୁ ଏହା ଯେକାଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରୁ ଯାଉଥିବ ତେହେକାଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସନ୍ତ ରୋଗ ଲେପ ନୋହୁବ ।

୨ୟ । ଦେଶୀ ଛାକୁ ଉପକାର ପାଇବା
କରିବେ ସେହି ମୁହ ବା ପ୍ରାମରେ ବ୍ୟବହାର

କରିଯାଏ, ସେ ସ୍ଥାନରେ ଦୈବକଣ୍ଠର ଉଚ୍ଚ
ବସନ୍ତ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବାର ଅଧିକ ମମ୍ବାବଳା ।

୩ୟ । ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଦେଶୀ ଛା ଦିଆଯାଏ
ସେମାନଙ୍କଠାରେ ପ୍ରକୃତ ବସନ୍ତ ଜନ୍ମି କେବେ
କେବେ ଉତ୍ତ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗାଦ ଓ ପ୍ରାଣ ପର୍ଯ୍ୟ-
ନ୍ତ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ କରିଥାଏ ।

କଲରେ ପୁଣ୍ୟ ପୂଜା କାଳରେ ଏପ୍ରକାର
ଦେଶୀ ଛା ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା, କାରଣ
ଉକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯେ କୌଣସି ଛା ବ୍ୟବହାର
ନ କରିବାଠାରୁ ଦେଶୀ ଛା ସହସାମାନ୍ୟରେ
ଉତ୍ପାଦକରୂପେ ଉପକାରକ, ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥଳ
ମନଫଳ ଏହାଦ୍ୱାରା ସଞ୍ଚାରୁ ଲୋକମାନେ
ବସନ୍ତରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏଭୂଷାଜି ଜେନର
ସାହେବ କଲରେ ଦେଖିଲେ ଯେ, ଉପସ୍ଥ
ଗୌରୀମାନଙ୍କୁ ବସନ୍ତ ରୋଗ କେବେବେ
ଆକ୍ରମଣ କରି ନାହିଁ ତଦା କରୁ ନାହିଁ; ଉକ୍ତ
ମହାତ୍ମା ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧନ କରି ଉତ୍କଳସମ୍ବାନ
ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଗାର ଉତ୍କଳ
ବେଳେ ଗାର ପଦ୍ମାସ୍ତ୍ର ବସନ୍ତ ସାଜ (ରସ)

ଗୌରୀମାନଙ୍କ ଦାଉରେ ଲାଗି ଛା ସ୍ତରୂପେ
ଉଠିବାରୁ ସେମାନେ ବସନ୍ତ ରୋଗରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ରୂପେ ରକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତ, ପୁଣି ସେହି ଛାଦ୍ୱାରା
ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କଷ୍ଟ ବା ଅନୁଷ୍ଠ ନୋ-
ହୁଲା । ସେହି ଦଳାବଧି ବସନ୍ତ ରୋଗର ଏପରି
ଗୋଟିଏ ଦୂରନ ପ୍ରକାରର ଅବସ୍ଥା ହୋଇ-
ଅଛି ଯାହାକୁ ଇଂରାଜୀ ବ୍ୟବହାରରେ (ଡି-
ସାଜ ଛା) କହନ୍ତି ।

୪ ଦେଶୀୟ ଛାଠାରୁ ଗୋବସନ୍ତ ସାଜର
(ଇଂରାଜୀ) ଛାରେ ଉତ୍ତମ ଫଳ ନିମ୍ନେ ଲେ-
ଖାଗଲା ।

୧ମ । ଇଂରାଜୀ ଛାରେ ବଦନ ଲାଗି ବସନ୍ତ
ର ପୂଜ ନୁହଇ, ଏହା ଗୋଟିଏ ପୃଥକ୍ ପଦାର୍ଥ
ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋବସନ୍ତର ସାଜ ଅଟେ, ସମସ୍ତେ
ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ବସନ୍ତ ରୋଗ ଏକା
କେଲକେ ବଳୁପ୍ର ହୋଇ ପାରଇ ।

୨ୟ । ଏହି ବଦନ ଚର୍ଚ୍ଚର ସେହି ସ୍ଥାନରେ
ପ୍ରବନ୍ଧ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ କେବଳ ସେହି ସ୍ଥାନରେ

ଖୋଟକ ପ୍ରକାଶ ପାଏ, ଶରୀରର କୌଣସି
ଅନୁଷ୍ଠ କରଇ ନାହିଁ କେବଳ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କ୍ରି-
ୟାମୂଳ ସମୟେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ, ଦେଶୀ ଛା-
ଦ୍ୱାରା ସର୍ବ ସମ୍ଭାରରେ ବସନ୍ତ ଉତ୍ପାଦକ ପର-
ମାଣରେ ବହୁର୍ଗତ ହୁଅଇ, ପୁଣି ଅଧିକ କ୍ରିୟା ଓ
ବ୍ୟାଜ୍ଞିତା ହୋଇଥାଏ ।

୩ୟ । ଶେଷ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥାତ୍ ପଞ୍ଚବଣ
କବସର ପିଲାକୁ ଇଂରାଜୀ ଛା ନିରୂପଦେ ବ୍ୟ-
ସାଯାଇ ପାରଇ ।

୪ର୍ଥ । ଥରେ ଇଂରାଜୀ ଛା ଦିଆଯାଇ ଉ-
ତ୍ତମରୂପେ ଉଠିଲେ ବସନ୍ତ ରୋଗରୁ ସାବଧାନ-
କର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରକ୍ଷା ମିଳ ପାରେ, ଦୈବ ବସନ୍ତ
ବସନ୍ତ ଉଠିଲେବେ କେବଳ ସାମାନ୍ୟରୂପେ
ଆକ୍ରମଣ କରିଥାଏ ।

*ମା ଏହି ସାଜ କେବଳ ଚର୍ଚ୍ଚର ଅବ୍ୟବହାର
ନିମ୍ନରେ ସାମାନ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶରୀରକୁ ହୁଏ,
କେଣୁ କର ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଶୀ ଛା ପରି ଲେଖ
ବୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ ।

୬ଷ୍ଠ । ଯଦ୍ୟପି ମନରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ
ହୁଏ ଯେ ପ୍ରଥମକାର ଛାଦ୍ୱାରା ଶରୀର ବସନ୍ତ
ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ନ ପାରେ ବୋଲି, କେ-
ବେ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଥର ଏହି ଛା ବ୍ୟବହାର କ-
ଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ସଜ ନାହିଁ । ଦୁଗତ୍ୱଅର
ଉଠିଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ ପ୍ରଥମ ଥରର ଛା
ଦଲ ଉଠି ନ ଥିଲା, ଦୁଗତ୍ୱଅର ନ ଉଠିଲେ
ଜଣାଯିବ ଯେ ଶରୀର ବସନ୍ତ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା
ପାଇଅଛି ।

୭ମ । ଇଂରାଜୀ ଛା ନେଲେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ
ଶାଜ କାଳରେ ଶୀତଳ ଜଳରେ ପ୍ରାତଃକାଳ-
ରେ ବନ ଭରଣବା ଓ କୌଣସି ନିୟମ ପ୍ର-
ତ୍ୟାଳନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ଏହା
ଆପେ ଉଠି ଆପେ ଶୁଣି ଯାଏ, ଏ ହେତୁ ପିଲା
ମାତାଙ୍କର କୌଣସି ବ୍ୟସ୍ତ ଓ କଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ବସନ୍ତ ରୋଗର ଦୁର୍ଗତା ଓ ମନ ଫଳ ଅଙ୍ଗ
କାଳ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଅନାବଶ୍ୟକ ଅଟେ,
ରୋଗର ନିଜର ବେଦନା ଲେଖ ବର୍ଣ୍ଣନାଗତ,
ସେଉଁମାନେ ଏହି ରୋଗ ଥରେ ହେଉଅଛନ୍ତି
ବା ଦେଖିଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏହାର ହେତୁ

ଅନୁଭବ କରୁଥିବେ; ଏ ସେଗରୁ ବହୁଳେ ମଧ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଯାଏ,
 ପୁଣି କେବେ? ତମ୍ଭ ନଷ୍ଟ ଓ ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗୀଦ
 ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଯାଏ, ଏ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଶାନ୍ତ-
 ରକ୍ତ ଦୁଃଖନା ଏତେ ଅଧିକ ହୁଏ ଯେ ସାମା-
 ନ୍ୟ କାରଣରେ ମଧ୍ୟ ମୂଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ,
 ଏଥିରେ ଯେ କେବଳ ସେମାନେ ପ୍ରତି ମନ ହୁଅ-
 ଯ ଏମନ୍ତ ନୁହଇ, ଏହା ଏମନ୍ତ ସର୍ବାକମଳ ଓ
 ସମାପକ ସେଗ ଯେ ଶୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଜଗନ୍ତ
 ଦେଲେ ସେ ସୁଦୂରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଓ
 ପ୍ରାମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ସହା ଅନ୍ତମଣ କରଇ । ଏ
 ଶ୍ରେଣୀରୁ ପ୍ରାମସ୍ତ ପ୍ରାମ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା
 ଦେଖା ଶୁଣା ଅଛି । ଏପରି ଉତ୍ତମକ ଶ୍ରେଣୀ
 ଦେଖି ବ୍ୟାପକ ଦେବା ସମୟେ ଏହାର ନିବା-
 ରଣ ବାସ୍ତୁ ପ୍ରକାରର ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂରାଜୀ ଟଙ୍କା
 ଥାଉଁ? ଲୋକମାନେ ଏହି ପ୍ରକାରକୁ ପ୍ରକାଶ
 ନ କରିବାକୁ ଶ୍ରେଣୀରୁ ରକ୍ଷା ନ ପାଇ ଅଶେଷ
 ବସ୍ତୁ ଶ୍ରେଣୀ ଅବଶେଷେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁଃଖରେ ନିପ-
 ତନ ହେଉଛନ୍ତି, ଏହା ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଓ ଅଶ୍ଵ-
 ଯନ୍ତ୍ର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।

ଗୋବସନ୍ତ ମାତ୍ର ଟଙ୍କା ବାରମ୍ବାର ପରୀକ୍ଷା
 କରୁଥିବା ଚକ୍ରର ଉତ୍ତମକ ପ୍ରାଣନାଶକ ବସ୍ତୁ
 ବ୍ୟାଧିକୁ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ଓ ସୁଫଳପ୍ରଦ ଦେବାର
 ଅସମ୍ଭବ ସୁପ୍ରମାଣ ମିଳିବାରୁ ଚତୁଃପ୍ରକାଶକ ଜା-
 ନୁର କେନ୍ଦ୍ରର ସାହେବକୁ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
 ପ୍ରତିପାରି ଦିଆଯାଇ ଲାଭା ସର୍ବସାଧାରଣ ଜନସ-
 ଦରେ ପ୍ରଚଳନ କରୁଥିବା ଅଭିଳାଷରେ ପ୍ରାମସ୍ତ
 ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଓ ରାଜ ଗବର୍ଜମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର
 କରୁଥିବା କରଣ ଅପାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି
 ଲୋକଙ୍କୁ ହୁଏ ଓ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାର୍ଥେ ଅ-
 ନେକ ଟଙ୍କାଦାନକୁ ନିଷ୍ଠୁଳ କରି ଟଙ୍କା ଦିଆଉଅ-
 ଥିଲୁ ! ଏ ଉତ୍ତମ ଉପାଦାନକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜ-
 ଇରେ ବସନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖା ନାହିଁ ବୋଲିଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ, ତାହାର ପ୍ରମାଣ ଏହି

ଯେ କେବେ ହେଉ କୌଣସି କଲକ୍ତ ସାହେବ
 ମେମଜ ମୁଖ ଉଦା ଅଙ୍ଗାଦରେ ବସନ୍ତର ଚିତ୍ର
 ଦେଖିଛନ୍ତି କ ?

ଯେବେ ଲୋକମାନେ ଅପଣାର ବସନ୍ତ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପୁଣି ଇଂରାଜୀ ଟଙ୍କାର
 ଉପକାରଣା ଯେବେ ଉତ୍ତମରୂପେ ଅନୁଭବ
 କରନ୍ତି ତେବେ ଏପ୍ରକାର ଉତ୍ତମପ୍ରା ଦେ-
 ବେଦେ ଉଚିତ ନାହିଁ । ଦୁଃଖରବସ୍ତୁ ଏହି
 ଯେ କେବଳ ଅଲୀନ ଓ ଅସିଦ୍ଧିର ଲୋକମାନେ
 ଏ ଟଙ୍କାକୁ ନିଷେଧ କରନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହଇ,
 ଶିକ୍ଷିତ ଓ କେତେକ ଉତ୍ତମଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ
 ଦେଖାଗୁରୁ ନିୟମର ବଶୀଭୂତ ହୋଇ କୌ-
 ଣସିରୂପେ ଇଂରାଜୀଟଙ୍କାର ଉପକାରଣା ସ୍ଵୀକାର
 କରୁନାହାନ୍ତି ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଉପକାରଣ କର୍ତ୍ତ-
 ପଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ତମକ୍ରିମାନେ ପ୍ରାଣିକ
 ପ୍ରାଣ ନାଶ ଓ ପାତାଲ ବିସ୍ତାର ନିବାରଣାର୍ଥେ
 କ କୌଣସି ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ନାହିଁ ? ଯେବେ
 ଲୋକମାନେ ଅପଣାକୁ ବସନ୍ତରୁ ରକ୍ଷା କରି
 ନ ପାରନ୍ତି ତେବେ କର୍ତ୍ତୃପଣ କୌଣସି ନିୟମ
 (ଆଇନ) ପ୍ରଚଳନ କରିବାକୁ ଅବଶ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା
 କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣ ଗଜ ଦେଲ ବ୍ୟୟନଗଣ-
 ରେ ବସନ୍ତବ୍ୟାଧି ଏତେ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲା
 ଯେ ଚକ୍ରର ଅଗ୍ରଗାୟୁ ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ଦେବା
 ଦେଖି ସେହି ନଗରକୁ ମିତ୍ରନିଧିପଲ କମିଶ୍ନର
 ବର୍ଗ ନଗରର ପ୍ରଭେଦକ ଲୋକ ଇଂରାଜୀଟଙ୍କା
 ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବେବୋଲି ଗୋଟିଏ ନିୟମ
 ପ୍ରାପନ କରୁଥିଲେ ଚକ୍ରର ଅସମ୍ଭବ ପ୍ରାଣିକ ପ୍ରାଣ
 ରକ୍ଷା ହୋଇଥାଉ ଓ ଦେଉଅଛି ପୁଣି କଲକ-
 ରେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କାକ କରୁର ଉଚ୍ଚମାସ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ଟଙ୍କା ନ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କର ପିଲା ମାତା
 ଦଣ୍ଡଯୋଗ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି; ଅମ୍ଭ ବସନ୍ତନାରେ ଏ-
 ମନ୍ତ ଗୋଟିଏ ନିୟମ ଏ ଦେଶ ଓ ନଗରରେ
 ମଧ୍ୟ ଶେଷରେ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ କାରଣ

ଲୋକମାନେ ଯେବେ ନିଜେ ଗଜ, ଅନୁଭବ ଓ
 ବସନ୍ତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ କୌଣସିପ୍ରକାରେ
 ଚେଷ୍ଟା ନ କରନ୍ତି ତେବେ ସେହି ଗଜ ବସନ୍ତ-
 ପକ୍ଷକ ଉପରେ ନିପତ୍ତ ହୁଅଇ ।

ଅତି କେତେକ ଏହି ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ସ୍ଵୀ-
 କୃତ ହେଲେବେଁ ବସନ୍ତ ଦେବାକୁ ନିରାଳୁ
 ଅନୁଭବ କାରଣ ସେମାନେ ବୋଧ କରନ୍ତି ଯେ
 ବସନ୍ତ ଛାଡ଼ି ନେଲେ ପିଲା ଦୁଃଖ ହୋଇ ଶିବ
 ଏହା ନିରାଳୁ ହୁଏ ଅଟଇ, କାରଣ ପୂଜ ନ
 କାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଖୋଟିବ ଅପେକାହା ଯାଇ ରବ
 ନିର୍ଗତ ହୋଇ ଥାଏ, ଏପରି ସ୍ତଳେ ବସନ୍ତ
 ଅନ୍ୟକୁ ଦେଲେ ବା ନ ଦେଲେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ
 ଥାଏ, ଏହାକୁ ଯଦି ଯେବେ ସର୍ବ ଲୋକେ ବ-
 ସନ୍ତ ଦେବାକୁ ଅନୁଭବ ଦେବେ ତେବେ ବସନ୍ତ
 କେତୁ ଠୁ ମିଳିବ ଓ ଏମନ୍ତ ବସନ୍ତରୁ ଉତ୍ତମ
 କାର୍ଯ୍ୟ ବେଶ୍ୟନ୍ତେ ତରଳ ଯେମନ୍ତ ଏକ ଲୋକ
 ଅନ୍ୟଠାରୁ ବସନ୍ତ ପାଏ ତେମନ୍ତ ଅନ୍ୟକୁ ଅନା-
 ସ୍ଵୀକାର ସନ୍ତୋଷ ଓ ଦରଷ ମନରେ ଦେବା
 ଉଚିତ ।

ଉପସହାର ହୁଲେ କହୁ ଯେ ଏମନ୍ତ ବସ୍ତୁ-
 କର ଶ୍ରେଣୀର ସହଜ ପ୍ରକାରର ଥାଉଁ? ଯେବେ
 ଲୋକମାନେ ସେହି ପ୍ରକାରର ଓ ପ୍ରାଣରକ୍ଷାକାରୀ
 ଉପାୟ ପ୍ରଦତ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁକ୍ରମ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି
 ତେବେ ଏଥିରୁ କଲ କର ଅତି କ ଦୁଃଖର
 ବସ୍ତୁ ଅଛି, ଯେବେ ମାତ୍ରସ୍ତ ବସନ୍ତକା ବ୍ୟା-
 ଧିର ଏପରି ଗୋଟିଏ ସହୁପାୟୁ ଆଆନ୍ତା,
 ତେବେ ଅହା, ଅମେମାନେ ସ୍ଵଧାଭାବର
 କେତେ ଅନ୍ୟଦାବ କରୁଥାନ୍ତୁ । ତମ୍ଭଙ୍କଠା
 ରୁଣ । ତା ୧ ରଖ ଜାଲୁଏଣ୍ଟ ସନ ୧୮୯୦
 ମସିହା ।

ମାନବର ଶକ୍ତିବଦ ମହାପଦ୍ମକର
 ନିରାଳୁ ବାଧ୍ୟ
 ବିକଳସର୍ଜନ କଟକ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ବ }
ପୃ ୪ ଖ୍ୟା }

ପା ୨୫ ଦଶ ମାତ୍ରେ ଜାନୁଏରୀ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ ମାସ ୧୫ ନ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଗଣକାର

{ ଅମ୍ରିମ ବାସକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
{ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
{ ମେସଲିଆର ତାଳମାସୁଲ ୪୧୫୯

ସେଇକା ବାକ ଅର୍ଥାତ୍ ସରକାରରେ ଟଙ୍କା
 ଉପାଜିତ ବା ଜମା ରଖିବା ବସ୍ତୁକୁ ନିୟମରେ
 କେତେକ ସୁପରଭୂମି ହୋଇଅଛି । ଏହା
 ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତି ସୁବିଧାକର ଓ ଲାଭ-
 କର ଅଟଇ । ପୂର୍ବେ ସୁଧ ବାର୍ଷିକ ଗଣକତା
 ଟ ୫ ୩ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଟ ୪ ୯ ୮ ହୋଇ
 ଅଛି । ଦେବ ଟଙ୍କାରେ ମାସିକ ଏକ ପାହୁଲ
 ବା ଟ ୧୮ କାରେ ମାସିକ ଟ ୦ / ଦେଉ-
 ଅଛି । ସେଇକା ବାକରେ ଟଙ୍କା ରଖିବାର
 ନିୟମଦଣ୍ଡା ଓ ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ ସୁଧ ମନ
 ହୋଇ ନାହିଁ ପୁଣି ସୁଧର ସୁଧ ମିଳିବ ଅର୍ଥାତ୍
 ସୁଧ ନ ନେଇ ଜମା ରଖିଲେ ତହିଁ ଉପରେ
 ଉପର ଲିଖିତ ଦରରେ ସୁଧ ମିଳିବ । ଟଙ୍କା
 ଜମା ରଖିବା ବା ଫେର ନେବା କାରଣ ନିଜେ
 ଉପାଜିତକାଣ କତେରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା
 ଓ ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦରେ ବେବଳ
 ଏକଦିନ ଦେବାର ପୂର୍ବେ ନିୟମ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ସେ ନିୟମମାନ ରହିତ ହୋଇଅଛି ।
 ସକଳ ସମୟରେ ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଓ
 ଉପାଜିତକାଣ ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହୋଇ ଅପଣା
 ଲୋକ ଦାତେ ସେଇକା ବାକ ଉପାଜିତ ବହି
 ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ପଠାଇଲେ ସୁଧ ପାଇବ ବା ଟଙ୍କା
 ଫେର ପାଇବ ଓ ଟଙ୍କା ଜମା କରି ପାରିବ ।
 ଏ ବହି ପ୍ରଥମେ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ କୌଣସି
 କାରଣରୁ ଅଭବ ହୁଏନେବାକୁ ହେଲେ ଏକଟଙ୍କା
 ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏକ ଖଜଣାଖାନାରେ

ଜମା ଥିବା ଟଙ୍କା ଅନ୍ୟ ଖଜଣାଖାନାକୁ ବିନା
 ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ପାରିବ । ପୂର୍ବେ
 ଏକ ଦୁଇର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାଜିତ ଦେବାର
 ନିୟମ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଟ ୫୦୦୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଉପାଜିତ ଦେବ । ସେହି ମାସରେ ଟଙ୍କା ଉପା-
 ଜିତ ହେବ ତହିଁ ଆରମ୍ଭରୁ ସୁଧ ହେବ ଦେବ
 ଓ ସେହି ମାସରେ ଟଙ୍କା ଫେର ନିଆଯିବ ତହିଁ
 ପୂର୍ବ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଧ ମିଳିବ । କୌଣସି
 ଉପାଜିତକାଣ ସେଇକାବାକରେ ଜମା ରଖି
 ଥିବା ଟଙ୍କାକୁ ବିକ୍ରୟ ବା ନିର୍ମୂଳା ହାଗଳରେ
 ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରଇ ପାରିବ । କୌଣସି ଲୋକ
 ଅନ୍ୟ ଲୋକ ପାଇଁ ଫିଡ଼ା/ଜିଟ କରି ପାରିବ ।
 ଏ ଉପାଜିତ ପ୍ରାୟା ପ୍ରାୟ ଦଶବର୍ଷ ହେଲ
 ଏ ଜିଲରେ ପ୍ରଚାଳ ହେଲଣି । ଏ ଦେଖାୟ
 ଲୋକେ ତହିଁର ଫଳଭୋଗୀ ହେବାର ଅଧିକ
 ଦେଖା ନ ଯାଏ । ସେହି ବିଦେଶୀୟ ଲୋକେ
 ଏଠାରେ ଶୁଭକ୍ଷ ବା ବ୍ୟବସାୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି
 ସେହିମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଏ ବାକରେ
 ଟଙ୍କା ଜମା ରଖନ୍ତି । ଘରେ ସହସ୍ତେଟଙ୍କା ର-
 ଖିଲେ ତହିଁରୁ ବହୁ ମିଳିବ ନାହିଁ ଓ ଶ୍ରେଣୀ
 ଲାଭ୍ୟାଦିର ଆଶଙ୍କା । ଏ ବାକରେ ଜମା କର-
 ଇଲେ ବର୍ଷକରେ ଟ ୪୧୫୯ ସୁଧ ମିଳିବ ଓ
 ବ ୨୫ ବର୍ଷରେ ଟ ୧୧୦୦ କାରୁ ଉନ୍ନି ହେବ ଏବ
 ଶ୍ରେଣୀ ଲାଭ୍ୟାଦି କୌଣସି ପ୍ରକାର ସକ୍ତିର
 ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । ଏପରି ସୁବିଧା ଓ ଲାଭକର

ବ୍ୟବସାୟରେ ଏ ଦେଖାୟ ଲୋକେ କାହିଁକି
ମରି ବଳାଇ ନାହାନ୍ତି ?

କାବୁଲ ।

ଅମିର ଯୁକ୍ତବଳୀଙ୍କ ମାତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ବାବୁ-
 ଲରୁ ଅନାତ ହୋଇ ଗଣ୍ଡମଳରେ ତା ୧୦ ର-
 ଗରେ ପହଞ୍ଚିବାର ସମ୍ଭାବ ଶୁଣା ଯାଇ ଥିଲା ।
 ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଆଉ ବହୁ ଅନୁମାନେ ଶୁଣି
 ନାହିଁ । ମହମ୍ମଦନାଦେ ହନକୁ ହନ ଅପଣା
 ବଳବୃଦ୍ଧି କରନାରେ ଥିଲେ ଓ ଗତ ମାସ
 ତା ୧୪ ରୁଖ ଅକ୍ଟମଣରେ ଇଠରେଜକର
 ସର୍ବସ୍ୱଗା ଚାଲିଗେଟା ତୋପ ଗହଳ ଉପରେ
 ପଡ଼ି ଥିଲା ଓ ସେମାନେ ତୋପ ଚଳାଇବାର
 ଆୟୋଜନ କରି ଥିଲେ ଏହେତୁ ବହୁକୁ ଅ-
 ଶଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସେ ଆଶଙ୍କା ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବିଦୂରତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରଗଣ ମହ-
 ମୁଦ କାବୁଲ ମଦା ପାର ହୋଇ ଧସୁଥିଲେ
 ତା ୧୫ ରୁଖରେ ବର୍ଷିକ ବେ.ଇ.ରୁଗନ ସାହେ-
 ବଙ୍କ ହେବ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଅକ୍ଟମଣ କରି ମାର
 ଦଣ୍ଡତାର ଦେଲେ । ଏଥିରେ ଜଣେ ଜମା-
 ଦାର ବଜ ଓ ୨ଜଣେ ସେନା ଅହତ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ବିପ୍ରୋହକର ଜ ୨୦ ଶ ହଜ ଓ
 ତେଜି ଅହଜ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତା ୧୭ ର-
 ଗରେ ପ୍ରଗଣିକ ସାହେବ ୫୦୦ ସେନା ଦେଇ
 ବିନା ଅବଗେଧରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ରେଜ
 ସ୍ଥାନ ମୋଡ଼ିଦେଇ ଦିକା ନାମକ ସ୍ଥାନକୁ

18

ଗଲେ । ଗରୁଡ଼ଙ୍କରେ ମହମ୍ମଦମାନେ ସମ-
ବେଳ ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାକୁ ବୋଲିବନ-
ସାହେବ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅକମଳ କରା-
ରେ ସେମାନେ ଛୁଇଁଲୁଁ ହୋଇ ପଳାଇଲେ ।
ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଗଣତିର ହଜ ହେଲେ ଓ
କେତେକ ଜଣ ଥର ପଡ଼ିଲେ ।

କେଜରଲ ସହର ସାହେବ କାନ୍ଦୁଲ ଜିଲ ଓ
ନଗର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସରକାର ଓଦାଳ-
ମହମ୍ମଦଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସୈନିକ
କମିଶନ ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମଜ୍ଜିର ଜାନ
କାମକ ଜଣେ ବିଦ୍ୟାଳ ଉଦ୍ଦୀପକ ଥିବୁ ପଡ଼ି
ଅଛି । ସେ ଦଗବର୍ତ୍ତ ହେଲ ଅବଲଣ୍ଡନ କରୁଥିଲ
ଓ ଗଭାଧିକ ନରହତ୍ୟା କରିଅଛି । ତାହାର
କାମକୁ ଲୋକେ କମ୍ପି ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବି-
ଦ୍ରୋହୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶିଥିଲ । କାବୁଲର କୁଆଳ
ଅତି ସାହସ ପୂର୍ବକ ତାକୁ ଛାଡ଼ାର ନୁହେଁ ସ୍ତ୍ରୀ
ଓ ଚଳି ଅନୁଚର ସହଜ ତା ୧୫ ରଖରେ
ଧୁଳି କଲ । ତା ୧୭ ରଖରେ ପ୍ରଶଂସିତ ସର-
କାରଙ୍କ ଅଜ୍ଞାରେ ତାହାର ଓ ଜଣେ ଅନୁ-
ଚରର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନ-
ମାନଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟବଣ ପ୍ରେରଣ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ
କୌଣସିଠାରେ ଅତି ସୁଖ ହେଉ ନାହିଁ ।
ତରକାର ସ୍ଥାନରେ କେତେକ କୋହସ୍ତମାନ ଠୁଳ
ହେବାର ଗୁଣା ଯାଏ । ବୋଧହୁଏ ବିଦ୍ରୋହୀ-
ମାନେ ନିହତରେ ଆୟତ୍ତ ଓ ଗାଦିତ ହୋଇ
ସାରିଲୁ ।

ବସନ୍ତ ଓ ଦେବୀ ଟିକାଦିଅ ।

ଅପ୍ରେମାନେ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଜଣେ ଟିକା-
ଦିଅ ଯୋଗେ ଅକଳ୍ପ ଘଟି ହିବାର ଉଲ୍ଲେଖ
କରିଥିଲୁଁ ତହିଁର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଏହି ଯେ ଶିର-
ଲୋରେ ବସନ୍ତଗେଶ ଲାଗିଅଛି ସେଠାରେ
ଜଣକୁ ବସନ୍ତ ଦେବୀର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ସିନାରୁ
ହେବୁ । ଜଣିବା ଲୋକ ସ୍ଥାନ ସରକାରୀମାନ
ଇତ୍ୟାଦି ଗୀତଳ ଉପଗୁରର ପରମର୍ଷ ଦେଲେ ।
ଏଠାରେ ଲେଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ବସନ୍ତ
ଗେଶର ଆରମ୍ଭରେ ଗୀତଳ ଉପଗୁରରେ
ଗେଶର ପ୍ରକୋପ ଅନେକ ଉଣା ହୁଏ ଓ
ବସନ୍ତ ପାଚିଲରୁ ଗରମ ଚିକଣା କରୁଯାଏ ।
ପ୍ରଥମେ ଗରମ କଲେ ଗେଶର ପ୍ରକୋପ ବୃଦ୍ଧି
ହୁଏ କାରଣ ବସନ୍ତ ଏକପ୍ରକାର ବିଷ ଅଟଇ
ତହିଁସଙ୍ଗେ ଗରମ ମିଶିଲେ ତାହା ଏକାବେ-
ଳକେ ପ୍ରାଣନାଶକ ହୋଇପଡ଼େ । ଗୀତଳରେ

ବସନ୍ତ ଉତ୍ତମରୂପେ ବାହାର ଗାଘ୍ର ପାଚିଯାଏ
ଏହା ହେଲେ ବିଷ ବାହାର ଯାଇ କରୁଗଦ
ହୁଏ । ବସନ୍ତ ଭଲ ହୋଇ ନ ବାହାର କରି
ଗଲେ କିଷ୍କୟ ମୃତ୍ୟୁଘାଟାଏ । ଏହେତୁ ପ୍ରଥମେ
ପାଞ୍ଚ ଉଦନ ଗୀତଳ ଓ ତଦପରେ ଗରମ
ଚିକଣା କରୁଯାଏ । ତାକୁଗ୍ରାହଣ ଓ ଦେବୀୟ
ଚିକଣାରେ ଏହି ପ୍ରକାର ବିଷବସ୍ତୁ । ସୁତରାଂ
ଉକ୍ତ ଗେଶର ପ୍ରତିକାରମାନେ ଯଥାର୍ଥପର-
ମର୍ଷ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଗେଶର କର୍ତ୍ତା ସେମା-
ନଙ୍କ କଥାରେ ନିର୍ଭର ନ କରି ଜଣେ ଟିକା-
ଦିଅକୁ ଡାକିଲ । ସେ ଦେଖି କହଲ ଯେ
ଭାସ ବସନ୍ତର ଲକ୍ଷଣ ବିଶୁଅଛି ଗୀତଳ କଲେ
ଗେଶୀ ପ୍ରାଣ ପାଇବ ନାହିଁ । ତାହା ଦେଖିରେ
ଘିଅ ଲଗାଇ ଦେଇ ଉପପଟ ମଞ୍ଜି ଓ ଆଉ
କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାଟି ଗିଆଇଲେ ବସନ୍ତ ଅଧିକ
ବାହାରବ ନାହିଁ ନା ପ୍ରକୋପ ହେବ
ନାହିଁ । ଗେଶର କର୍ତ୍ତା ଉପ୍ରାୟ ଉପାୟ କଲ
ମାତ୍ର ଘିଅ ଓ ଉପପଟ ମଞ୍ଜି ପ୍ରାୟ ଗରମ ଅଟେ
ସୁତରାଂ ଚିକିତ୍ସା ଗୁରୁଦିନେ ସେ ଗେଶର ମର-
ଣାପନ୍ନ ଅବସ୍ଥା ଘଟିଲ । ତେତେବେଳେ ସେ
ଟିକାଦିଅ କହଲ ଗେଶୀ ଘର ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ
ଅଗଣାତ ଯୋଗୁଁ ଏପରି ହେଉଅଛି ତାକୁ
ପଦାକୁ ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଦେଖାଇଲେ ଏହକ୍ଷଣ
ଗାଞ୍ଜୁମ ହେବ । ଏହା କହି ସେ ଆସେ ଗେଶକୁ
ଅଣି ଶରୀରେ ବସାଇଲ । ତୁର ଏକଦଣ୍ଡରେ
ତାହାର ପ୍ରାଣ ବାହାର ଗଲ । ବି ପୁଷ୍ପର
ବିଷୟ !

ମୃତ୍ୟୁକୁ ଆୟତ୍ତ ନାହିଁ ସତ୍ୟ, ତଥାତ ଏ
ସ୍ଥଳେ ଚିକିତ୍ସକ ତୁମ୍ଭାମଣିଙ୍କ ଯୋଗେ ମୃତ୍ୟୁ
ଘଟି ଥିବାର ଖୁସ୍ତି ପ୍ରଘୋଷମାନ ହେଉଅଛି ।
ଦେବୀୟ ଟିକାଦିଅଙ୍କ ମନ ଚିକଣାର ଏହା
ଗୋଟିଏ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ନୁହେଁ କୋଟିଏ ମିଳ ପାରେ ।
ଅପ୍ରେମାନେ ଆଉ ଜଣେ ଟିକାଦିଅର କଥା
ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ସେ ଆପଣା ସୁଅକୁ ଟିକା ଦେଇ
ଉତ୍ତମରୂପେ ବସନ୍ତ ଦେବା ଆଗରେ ବିଷ୍ଣୁର
ବିଦନ ତାକୁ ଶୁଆଇ ଦେଲ । ବସନ୍ତର ପ୍ର-
କୋପ ଇତ୍ୟାଦିରେ ସେ ପିଲର ପ୍ରାଣ ଗଲ ।
ଦେବୀୟ ଟିକାଦିଅମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିକଣା ଲେଖ-
ମାତ୍ର ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ଟିକା ବିଷବସ୍ତୁରେ
ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ଅପମ୍ପ ଅଟନ୍ତି । ଟିକା ଦେବା
ଉତ୍ତରେ ବାହାରୀଠାରେ ବାଜ ପଡ଼ିଲେ ବା-
ଗସ୍ତୁ ସୀତା ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଗୁଣି
ବଣା ହୁଅଇ ତହିଁ ଗେଶକୁ ଶୁଦ୍ଧ ପଳାନ୍ତି ।

ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଗତ ଶିଳ ବଡ଼ କଷ୍ଟ
ଗୋଗନ୍ତି ଓ କହାର ଅଜ ପ୍ରତ୍ୟକ ଅକର୍ମଣ୍ୟ
ହୁଅଇ । ଦେବୀୟ ଟିକାରେ ଏଲେ ଦୋଷ
ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଲୋକଙ୍କର ତହିଁପ୍ରତି ଅଗ୍ରହ
ଓ ଇଂରେଜୀ ଟିକା ଦୋଷ ଗୁଣ୍ୟ, କଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ୟ,
ଅଉ ହେଜ ଓ ସ୍ପର୍ଶଳ ଦାୟକ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
ତହିଁପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଅଗ୍ରହ ହେଉ ନାହିଁ
ଅସ୍ତୁର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟେ । ଏଥିର କାରଣ
ତୁମବଗତଃ ବସନ୍ତ ଗେଶକୁ ଠାକୁଗଣୀ ମଣିବା
ଅଟଇ । ଚିକଣା ଗାହ୍ୟରେ ବସନ୍ତ ଗେଶସ୍ତରୂପ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି ଏହା ତିନି ପୁଷ୍ପ ବିବେଚନାରେ
ମଧ୍ୟ ତାହା ଗେଶ ବୋଲି ପ୍ରଘୋଷମାନ ହେଉ-
ଅଛି । ତାହା ଠାକୁଗଣୀ ଥିଲେ ଦେବଳ କଲଗ
ବସାଇ ଠାକୁଗଣୀକୁ ବରଣ କରୁଥିଲେତ ବ-
ସନ୍ତ ହେଉ ଥାନ୍ତା, ହାତରେ ଅସ୍ତ୍ରାଘାତ କର
ତହିଁରେ ବସନ୍ତର ବିଦନ ଦେଇ କୁର ଦେବା
ବକାଗେ ଅଚେତ ସ୍ଥାନ ପଶଳ ଇତ୍ୟାଦି ଇ-
ପାୟର ବାହୁଁ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଅନ୍ତା । ଏ
ସବୁ ଗେଶର ଆମହଣ ଅଟଇ ଠାକୁଗଣୀକର
ବରଣ ନୁହଇ । ଠାକୁଗଣୀ କାହିଁକି ମନୁଷ୍ୟର
ପାପଗଣରରେ ଘାଅ ଯୁକ୍ତ ରକ୍ତହୋଇ ବାହା-
ରନ୍ତେ । ଅତିପ୍ରାୟ ବସନ୍ତ ହେବା ହୁଲେ କା-
ନାହିଁ ବସନ୍ତ ପାଞ୍ଚ ସାତଦିନେ ଦୁର୍ଗଳ ହୁଅଇ ।
ଠାକୁଗଣୀ କାହିଁକି ଏଡ଼େ ଦୂରବସ୍ତାକୁ ଲଭନ୍ତେ
କମ୍ପା ବାହୁଁକେ ହେବୁ ଚିତ୍ତୋଷୀ ପିଲର
ପ୍ରାଣ ନିଅନ୍ତେ । ବସନ୍ତ ଗେଶର ଅବସ୍ଥା ଦେବ
ଦେବୀକ ସ୍ତବ୍ଧ ବସନ୍ତର ଖୁସ୍ତି ଦେବା ଯାଏ ।
କେଜଲ ଅଜ୍ଞତା ଓ ତୁମବଗତଃ ତାହା ଠାକୁ-
ଗଣୀ ସ୍ତରୂପ କୌତୁକ ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଅଛି ।
ଅତଏବ ବିବେକ ଲୋକେ ସ୍ତବ୍ଧର ବର ଏ
ତୁମ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମନରୁ ଦୂର କରିବାର
ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

ବାସିବ ବିଜ୍ଞାପନମାନ
ପୁସ୍ତକପାଣିତ ଉଦ୍ଭାବୁ
ସାଧାରଣ ।

ଏ ବିଜ୍ଞାପନରେ ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର
ସଂକ୍ଷେପ ସମାଲୋଚନା ଥାଏ ସେ ସବୁ ଅପ୍ରେ-
ମାନେ ଏଥିପ୍ରଦେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଅଛୁ । ସେ
ସବୁ ବ୍ୟତୀତ ଅତି ଯେ ପ୍ରାଧାନ ବିଷୟମାନ ଏ
ବିଜ୍ଞାପନରେ ଅଛି ତାହାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଲ୍ଲେଖ
କରୁଅଛୁ ।
ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୁଣ—ଏ ପକ୍ଷରେ ଶାସ୍ତ୍ର

କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ଶାନ୍ତି ଓ ଅଇଚର ବଗାଭୁତ ଅଟନ୍ତି । ଅପରାଧ ବୃଦ୍ଧି ବା ଅନୁମାନିତ ଦୁର୍ଗଣ କର୍ମା-ଇବା କାରଣ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଯେପରି ଆନ୍ଦୋଳନ ଓ ପ୍ରଭାବୀତ ହୁଏ ସେପରି ଓଡ଼ିଆ ମାନେ କରନ୍ତି ନାହିଁ ବା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଶାନ୍ତି ସମଗ୍ରୀର ଦର୍ମ ନ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନର ବିଶିଷ୍ଟୀମାନଙ୍କର ଗୃହାଭିର ବ୍ୟୟ ଥିଲା । ଲାଭଦେହ୍ୟ ଶାନ୍ତ ପୁଃସ୍ତମାନଙ୍କ ଉପରେ ସୁଧା ପତ୍ରଅଛି ଓ ବଡ଼ ଅସନ୍ତୋଷ ଜାତ କରୁଅଛି । ଏ ନଗର ଶାନ୍ତମାନଙ୍କର କମାବୃତ୍ତି ନଗରର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅସନ୍ତୋଷ ଜନ୍ମାଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ନାହିଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣା ଲାଗଳ ଘେନି ଅନେକ ବଥା ହୋଇଅଛି ଏହା ଜମିଦାର ଓ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଉଭୟଙ୍କପ୍ରତି ଲୋଗଦାୟକ ଅଟେ । ବାବୁଲୟର ଇତ୍ୟାଦି ଗଜନାତି ବ୍ୟୟରେ ଲୋକଙ୍କର ଚିନ୍ତା ନ ଥିଲା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର କର୍ମ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା । ଏଥକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବୋଲନ୍ତି ଲାଭଦେହ୍ୟାକ୍ଷ୍ମ ଯୋଗେ ଅସନ୍ତୋଷ ଜନ୍ମ ଥିବାର କମିଶ୍ନର କେବଳ ଉଲ୍ଲେଖମାତ୍ର କରି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର କେତେଦୂର ଅସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ଅଛି ଓ କି ବ୍ୟୟରେ ଅପତ୍ତି ହୋଇ ଥିଲା ଏ ସବୁ ବିଜ୍ଞାପନରେ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ଲେଖି-ବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯିବ୍ୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଲାଭ-ଦେହ୍ୟ ଶାନ୍ତ ବ୍ୟୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯଥାର୍ଥ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ନ ଜାଣିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କିପରି ଜାଣିବେ । କମିଶ୍ନରସାହେବଙ୍କୁ ତାହା ସବିଶେଷ ଲେଖିବାର ଉଚିତ ଥିଲା । କମିଶ୍ନରସାହେବ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ଶାନ୍ତମାନଙ୍କ କମାବୃତ୍ତି ସଂଜ୍ଞାରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାହିଁ ଏହା ଛାଡ଼ି କିଛି ଗ୍ରମ ଅଟଇ । ଅସନ୍ତୋଷ ସେହି ପରି ରହିଅଛି ଓ ଏଥିର ଗୃହାର ଆତ୍ମମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣୁଅଛନ୍ତି । କେବଳ ପ୍ରଜାମାନେ ଥରକୁ ଥରପରି ସରକାରରେ ଗୃହାଭି କର-ବାରେ ଦେହ ନ ଶୁଣିବାରୁ ସେମାନେ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଭାବ ବଗତଃ ଛାଡ଼ି ହୋଇ ରହି ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ମନରୁ ଅସନ୍ତୋଷ ଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି ସ୍ୱ ସ୍ୱଭାବ ହେତୁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ମନର ବୃଦ୍ଧି ମନରେ ମାତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନ ବା ବାଦାନ୍ତବାଦ

କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଭାବ ବ୍ୟୟରେ ଆର୍ମିଷ୍ଟ ସାହେବ ଯେ ବିଶେଷ ବଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅବକାଶମତେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବୁ ।
 ଦେଖାଯୁ ସମ୍ବାଦପତ୍ର— ଏ ସଂଜ୍ଞାରେ କମିଶ୍ନରସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାରେ ଚିନ୍ତା-ଗୋଷ୍ଠି ଅର୍ଥାତ୍ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଦୟୋଷ୍ଠି ଓ କଟକରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ସବୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଗୁଲଜ ହେଉ ଅଛି ଓ ଗଜ-ରକ୍ତିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏ ସବୁରେ ସ୍ଥାନୀୟ ବ୍ୟୟ ଅସଂକାଶ ଲୋକାଯାଏ । ଗଜନାତି ଓ ଭୂମ-ଶ୍ରମର ବିଷୟମାନ କୃତଚ୍ଚ ଉଲ୍ଲେଖ ହୁଏ । ଅତ୍ୟଳ୍ପ ଲୋକ ଏ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନ ନିଅନ୍ତି ଅସଂକାଶ ସରକାରୀ ଅମଳ ବିକ୍ରୟକ ମଧ୍ୟରେ ଏ ସବୁ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ଲୋକଙ୍କ ଶ୍ରାବ ଓ ମତ ପ୍ରକାଶ କରବା ପକ୍ଷରେ ଏ ସମ୍ବାଦପତ୍ର-ମାନ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୁଏ ଓ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଅତି ଅଳ୍ପ ଅଟଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏପ୍ରମତ ଘେନା କରି ଅଛନ୍ତି, କରବେଇତ ସେ ଆଉ ତହିଁର ଭ୍ରମ ଜାଣିବେ କିପରି । ଏ ପକ୍ଷରେ ଅନୁମାନ-ଙ୍କର ମତାମତ ବାବନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।
 ବିଜ୍ଞାପନରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପଥକର ଓ ପ୍ରଦେ-ଶୀୟ କର ସନ ୧୮୭୮ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଶେଷ ହେବା ବର୍ଷ ବାବନ୍ତ ନିମ୍ନଲେ-ଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟଇ ।

	ବାର୍ଷିକ କମା	ଓଷୁଲ
କଟକ	୪ ୧୦୮୮୧୮	୪ ୧୧୭୭୭
ସୁଣ୍ଠ	୪ ୪୭୧୪୭	୪ ୪୭୪୨୧
ବାଲେଶ୍ୱର	୪ ୫୧୧୭୮	୪ ୪୮୨୧୭
	୪ ୨୦୪୮୨	୪ ୧୧୧୦୦୪

ଏଥିର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଦେଶୀୟ କର ନାଲକର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ସକାଶେ ସରକାର କିୟନ୍ତି, ନାଳ ଅର୍ଦ୍ଧେକ (ପଥକର) ସ୍ଥାନୀୟ ସଜ୍ଜକ ଇତ୍ୟାଦି କମରେ ବ୍ୟୟ ହୁଅଇ । ଏ ଚିନି କିଲରେ ସଜ୍ଜକ ମଗ୍ନିତ୍ୱା କର୍ମରେ ୪ ୧୭୧୮୧ ଙ୍କା ଓ ନୂତନ କର୍ମରେ ୪ ୧୭୭୦୦ ଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଅଛି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଛାମ ଗୁଣ୍ଡାର ବ୍ୟୟ ୪ ୭୪୭୭ ଙ୍କା ଅଟେ । ଗୁଣ୍ଡା କର୍ମରେ ଅଧୁର ବିକ୍ର ଅଧିକ ଶାନ୍ତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱର ଗୁଣ୍ଡାମାନ ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଟଇ, ପୁଣ୍ୟଜଳରେ ଗଜାୟାଜର ସୁଧିଆ ଚିମିତ୍ତ ଅଧୁର ଅନେକ ଗୁଣ୍ଡା ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ।
 କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଅଚରଣ—ଏ ପକ୍ଷରେ କମି-

ଶ୍ନରସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଅଚରଣ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ । ବଦାନ୍ତବାଦ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହୃତପାଥନ ଚିମିତ୍ତ ନିମ୍ନ-ଲିଖିତ କମିଶ୍ନରମାନେ ବିଶେଷରୂପେ ଉଲ୍ଲେ-ଖିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । କଟକରେ ବର୍ଷମାନ ମହାଗଣୀ, ସ୍ୱୟ ବଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ବାହାଦୁର ବାବୁ ଗମ୍ଭୋବିକ ଜଗଦେବ, ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଭ୍ରମରବର ଓ ଫୁନସି ଗୋଲମରସୁଲ । ବାଲେ ଶ୍ୱରରେ ଗଜା ଗ୍ୟାମାନନ ଦେ, ଗୁଣ୍ଡା ଛିମାଇ ଚରଣ ଦୋଷ ବାହାଦୁର, ବାବୁ କୈଲାଶଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଣ୍ଡା ମହାଗଣୀ, ଓ କୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ କେତେଦୂର ହୃତପାଥନ କରିଅଛନ୍ତି ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଥିବେ ।
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିର—ଗଜା ପୂର୍ଣ୍ଣାବଳୀ ସିବାଦନୁ ମନ୍ଦିରର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣୀ ଗୁଣ୍ଡୁ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହା ସେ ସନ୍ତୋଷଜନକମତେ ନିର୍ବାହ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଗୁଣୀଙ୍କର ଏ ସୁଖ୍ୟାତି ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଶାନ୍ତ ଅନେକ ଘଣ୍ଟା ହୋଇଅଛି । ବୁଦ୍ଧି ପତ୍ର ଅଛି ଓ ଅନୁ ବରଜୁଅଛି ।
 ଏଠା କଲେକ୍ଟର ସିରସ୍ତାଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତର ଅଶା-ରେ ସରକାରର ସର ଦେଖା କରବାର ଦୋଷ ସେପ ଦେବାରୁ ତହିଁର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ସସପଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ କର୍ମରେ ସେହାର ଏକଟଙ୍କ ନିସ୍ତୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ଦବରଣ ଏହିପେ ପୁରୁଣା ଦାବପଣ ରହି ଶାନ୍ତ ବା-ନକରେ ନକର କରବା ସକାଶେ କ ୪୦ ଶ ଠିକାମୋହ-ରର କ ୪ ଶ ହେବ ନିସ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କର୍ମର ବିନାକ ନରଣ ନିସ୍ତୁ ଅଛି । ସିରସ୍ତାଦାର ନକଟରେ ରପୋର୍ଟ ଦେଉଥିଲେ ସେ ନିସ୍ତୁ ନରଣରେ କର୍ମ ହ-ଉନ ଦେଇ ନାହିଁ ତାହା ଉଣା କରବାର ଅବଶ୍ୟକ । ଏକନାଶମେ ପ୍ରକାଶ ହେବ ନରଣ ଠିକ ଅଟେ ବେନଳ ମୋହରରକଠାରୁ କିଛି ପାଇ ଅବା ପାଇବା ଅଶାରେ ସିରସ୍ତାଦାର ଏପରି ରପୋର୍ଟ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ସସପେଣ କଥାପାଇ କର୍ମଅତି ତରଳ ହୋଇଅଛି ।
 ବେଶାହାରେ କଶେ ବାହୁଲ୍ୟିବ ଗୋଷ୍ଠିଏ ଗଣିଅରେ ଗେଣୀ ଅଗ୍ରାଭୁସ୍ତ । କଶେ ଘେକ ତାଙ୍କୁ ନିଷେଧ କର-ବାରେ ଛୋଟା କ ମାନବାରୁ ସେ ତାଙ୍କୁ କାହୁ ଅପାପା-ଭବ । ତହିଁ ଛୋଟା ତାଙ୍କୁ ସାଧ ଦେଇ ପକାଇଲା । ସେ ଘେକ ତାହାର ସରକୁ ପାଇ ଛୋଟାକୁ ଅନେକ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ସେଟ ଓ ଶରଭପରେ ଗୋଦଠା ମାଦସ । ସେ ପିବ ଅଚେତନ ହୋଇ ପତି ପ୍ରାଣୁ ପ୍ରତରକ ଉତ୍ତରେ ପ୍ରାଣଦାନ କଲା । ତାଣ୍ଡରକ ପଦ୍ୟାରେ କଣା ଗଦ ସେ ଅପାଦରେ ଛୋଟାର ପିଲୋହୁ ବାଟି ଶିବାକୁ ତାହାର କାଳ ହୋଇ-ଅଛି । ଅସାମୀ ତରଣ ହୋଇଅଛି ।
 କାନ ଭବ୍ୟ । ସାହେବ କରବନ ଜଳ ମହତ୍ତମର ଗାହର ହୋଇ ସେ କର୍ମ ଶତ ଦେଇ ଅପଣା ପୂର୍ କର୍ମରୁ

ଫେରି ଗଲେ । ସେ ମହାନାର ଦେହ ବିକଳ ଗାତ୍ର ବନ୍ଦୁକର ଶେଷ ନାକରପଦରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଗଲେ । ଏ ବିନୋକସ୍ତ ଅତି ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

ପଥକର ଅଭିନ ବ୍ୟାଗୋଧର ହେଉଅଛି । ଏଥିରେ ଗୋଟିଏ ପତ୍ର ଲିପି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାରେ ଅପତ ରୁଣ୍ଡ ଓ ସ୍ଥାଳୀୟ କର୍ମରୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ମହାମତ ତଳବ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ମହାମତ ଅବକାଶମତେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

ଦେହରେ ଭରାବସନ୍ତର ଭାଗ୍ୟ ଦେଖାଦେଖାକରି ଅଧିକାଂଶେ ଶାନ୍ତିପାତ୍ରରେ କହୁଥିବା ଅର୍ଥକୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଜୀବ ବାନ୍ଧି ଦେଖିବୁ ତଳ ଗୁରୁଦିନ ପିଅଲେ ବସନ୍ତର ପ୍ରକୋପ ଅନେକ ଉଷା ହୁଏ । ଗୋସ୍ଥାଳେ କେବଳ କାନ୍ତି ପାରି ଛଣେ ଗୋବୀକୁ ଶାଫ୍ଟର ପିଅଲିବାରେ ଉପକାର ଦେଖି ଅଛି । ଏ ଉପାୟ ବଡ଼ଭଲ ଉଚିତ ଏଥିରେ ଉପକାରର ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି କାରଣ ବସନ୍ତ ଏକପ୍ରକାର ବନ୍ଧ ରକ୍ଷେ ଓ ଶକ୍ତିରେ ବସନ୍ତପରମାମରେ ବନ୍ଧ ନାଶ ହୁଏ ।

କଲକତାରେ ନିକଟରେ ହୁଏତ ବସନ୍ତକର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା । ଗୋପ୍ରକାର କୁହୁର ଓ ପାଟୁକ୍ରୀଡ଼ା ବନ୍ଦୁକୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ପ୍ରକାର ଅପୂର୍ବ ବୁଦ୍ଧି ଥିଲେ ଓ ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ କୋରୁକ ହୋଇଥିଲା । କଲକତାରେ ବସନ୍ତର ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିକାଶମାନେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଲେ ।

କଲକତାର ବାବୁ ସହଜଳ ମଣିକ ଶେଷବନ ସମ୍ଭାରେ ସାହେବ ମେନ ଏକ ହୁଲ୍ ଓ ମୁସଲମାନ ଦେଶୀୟ ଉପୁକ୍ରମକୁ ଅପମା ରଚନାକୁ ଅନୁକୂଳ କରୁଥିଲେ । ଦେଶୀୟ, ବାଣ, ନୃପତି, ବ୍ୟାସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତି ଓ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ଓ ସମସ୍ତେ ବଡ଼ ଗ୍ରୀବ ହୋଇ ଥିଲେ । ଏହୁପ୍ରକାର ସାମାଜିକ କ୍ରିୟା ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତମ କାମ ସୂଚ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀବ ଶାନ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ।

କର୍କମାନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ଶ୍ରୀ ପୁଷ୍ପଦେବୀରେ ବନ୍ଧ ବସନ୍ତ ଦିବାକେଲେ ମୁକ୍ତି ଦେବରେ ଜଳମୟ ହେଲା । ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀ " ହୁଲ୍ ମୟ ହୁଲ୍ ମୟ " ଶବ୍ଦ କରି ଯେ ଶବ୍ଦରେ ପଢ଼ିଲା । ଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପ୍ରଦୀପମାନେ ଦଉଡ଼ି ଅସି ଶ୍ରୀକୁ ଉଦ୍ଧାର କଲେ । ଶ୍ରୀର ଦେହନା ହେଲାକୁ ସେ କହିଲା ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ମତେ ଅଧିକାଂଶ ପାଣିରେ ପଶିଥିବାର ମୋର ଶରୀର ମନେ ପଡ଼ୁଅଛି ସେ ବୁଧ୍ଵଦେ ଘରେ ତଳ ସମସ୍ତେ ଖୋଜି ପୋଷାରେ ଖୋଜିବାକୁ ସ୍ତ୍ରୀର ଶବ୍ଦ ବାଟାରିଲା ।

ମେଘକମ୍ପର ଓ ବସନ୍ତ ଜଳରେ ବସନ୍ତ ଶେଷର ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଅଛି ଓ ପ୍ରଦୀପ ଦିନରେ ଜଣ ମଧୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ କର୍ଷ ଏ ଶେଷର ବଡ଼ ପ୍ରକୋପ କାହିଁକି ?

ସମାଜବାହୁକା କୌଣସି ପଦ୍ମିକାରୁ ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଜଣେ ଲୋକ ଗତ ଆଶାପ୍ରମାଣରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପୋତୁଥିବା ରୁଣ୍ଡୁ ଏକପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ କରୁଥିବା ହୋଇ ଗତ ଶାନ୍ତିସମାପତ୍ତି ସେ ଗତ ବଳର ସେଥିରେ ଅସ୍ଵ ପ୍ରକାଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଥିରେ ତତକାଳ ଅସ୍ଵ ଅଛି । ସତେ ।

ଉପସ୍ଵରରେ ଗୋ ୧୦ ଟ ବାଦକୀ ବଦନା ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ । ସେଥିରେ ୨୮୫ ବାଦକୀ ବଦନା ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ।

କଲକତା ଉତ୍କଳରେ କଳାକର ନିରନ୍ତର ହୋଇଅଛି । ସେଠାରେ ଜଣେ ପିରଣୀ ଏକ ମେନ ଘରେ ବସା କରୁଥିବା ଓ ଉତ୍କଳ ଶାନ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଥିବା । କଳାକର କୁଣ୍ଡରେ ବସାକୁ ଅସି ଅପମା ଶ୍ରୀକୁ ନ ଦେଖି ମେନକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ସେ କହିଲା ଦୋହୋ ଶ୍ରୀ କିପେ ପୁରାସନେ

ଉତ୍କଳରେ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଅଛି । ବହୁ ସେ ହୁଆଡ଼ ମେନକୁ ବ୍ୟକଳ ରଦଦରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ପିରଣୀକୁ ନିଦାକଳ ଅତି ଦୁର୍ଲଭ ତାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାର ସେ ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକଳ । ପରଶେଷେ ଅପତଳ ମେନଙ୍କୁ ଠାରେ ଶ୍ରୀକାର ବଳ ଯେ ମେନ ମୋର ଶ୍ରୀ ମନ ପଦମର୍ଣ ଦେବାକୁ ତାକୁ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ପିରଣୀକର ମୋ ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗେ ପାପାଳାପ ଥିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକଳ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ମୋତେ ବାଧାଦେବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମାରୁଅଛି ପାପକୁ ମହାପାପ ।

ପୁରୁଷକରଲଗ୍ନ ଦେଶରେ ବେଶ୍ୟାବୁଦ୍ଧି ନିକାରଣପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସବୁ ହୋଇଅଛି । କେତେକଜଣ ଦେଶଦୂତେଶୀ ସବୁପଦେଶ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାପୁକାର ସହର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳରେ ଏକାନ୍ତ ପଦ୍ମବାନୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଜେନାଭରେ ମୁଖପିପାଳିତାପୋରେ ନିୟମ କରାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବେଶ୍ୟାମାନେ ଉପରତେ ଅପମାକୁ ଦେଖାଇଦେଲେ ମନ କପଦ ହେଲେ ଓ ଅନ୍ୟ କୌଣସିମତେ ପସନ୍ଦମାନଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ କଲେ କଠିନ ପଦ ପାଇବେ । ସଭ୍ୟଭଣ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟୋଷଣର ସହପାୟ ମଧ୍ୟ କରି ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏ ପାପ କ ସହଜେ ନିବାରଣ ହେବ ।

କଲକତାରେ ମତର ବଡ଼ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଯେ ପୁସ୍ପଦେବୀରେ ପ୍ରଦୀପାସରେ ମତରାଉ କେବୁ ନା କେବୁ ପୋତମରୁ । ସେଠାରେ ୧୦ ହଜାର ସଦକ ଦୋକାନ ୧୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ୪୦ ହଜାର ଲୋକ ମତରାଉନାହେତୁ ଘାଉରରେ ଭରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମତହେତୁ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ୧୦ ହଜାର ମନବମା ହୋଇଯାଇଅଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦ ବା ଓ ବାଳକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଦୀରୁ ହେବୁର ଅଛି । ଗତବର୍ଷ ଦଳରେ ୧୨୫ ହଜାର ଶ୍ରୀଲୋକ ମତରାଉ ଉପକ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହା ସଭ୍ୟଦା ଓ ଶିଶୁର ଚୁକ୍ରାନ୍ତ ପଳ ଅଟେ । ଏମନ୍ତ ସଭ୍ୟଦା ଉପସର ହେବ ।

ଜଣେ ଲୋକ ଗୁରୁଦିନାର ଶକ୍ତିର ମୋଟ ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ାର ଜେବରେ ରଖି ସିରଲିଦାରୁ ସଂମଳକରୁ ଲୋକ ଘାତରେ ଗଲା । ଗାମନକରରେ ପ୍ରକେଶ ହୋଇ ଦେଖିଲା ଯେ ଜେବ କଟା ହୋଇଅଛି ଓ ମୋଟ ନାହିଁ । ମୋଟ ଲଟକଳ ଗଜଣା ଦାଖଲ ନିମିତ୍ତ ଥିଲା । ମୋଟ ବେଶ୍ୟାସିକାର ଦେଖି ତାହାର ଜାନ କୁଣ୍ଡଳ । ସେ ବେଶ୍ୟା ଶ୍ରୀ କର୍ମଭୂତ ଓ ପୁରୁଷକୁ ଜଣାଇଅଛି । ବେଶ୍ୟା ସହପତ ନାହିଁ । ଗୋସ୍ଥାଳାରେ ଭରଦିନାର ଶ୍ରୀଲୋକ ଡାକଦରେ ପୋଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେକାକା ଉତ୍କଳ ଥିବାକୁ ସେଦେଶରେ ନାମାମ୍ବର ଉତ୍ତମ ହେଉଅଛି ।

କୋଏଣ୍ଡୋର ଜଳର ଜଣେ ଉତ୍କଳିକାରକ ବ୍ୟବା ଶ୍ରୀ କମଳାଦେବୀ ସହୃଦ ଓ ତେଲକା ରୂପରେ ବିଶାଳମିତ୍ର ଗୋଟିଏ ବଦ୍ୟାକୟ ଶାପନ ସକାଶେ ବାର ସହସ୍ରହଜା ଦାକ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦିନା ବେତନରେ ଶିଶୁପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି । ବଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ପଥରେ ଶ୍ରୀଲୋକର ବଡ଼େ ଉତ୍କଳ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ଦଣ୍ଡମୁ ଅଟେ ।

ମହାସୁଭାରେ ଉପମାନେ ସେମାନଙ୍କର କମିତାର ଓ ଦାକର ଉତ୍କଳ ଗୁରୁତ ବ୍ୟକରୁଅଛନ୍ତି । ସେଲିକାର ଦୁଃଖ କି ?

ପୁସ୍ପଦେବୀ ପଦ ଉପରେ ସେତେ ନିଗର ଗୋ ନାମ ଶ୍ରୀମ ରୁଣ୍ଡ ସଦ୍ୟାପେକା ବାଲେଶ୍ଵରୀମତ ନଗର ଅଧିକ ଉପ-ଶାନ୍ତରେ ଅଛି । ଅନେକାକାଦେଶରେ ଅସି ସପଦତ ଦପରେ ସମସ୍ତ ପଦରୁ ପ ୧୫୫୫ ଟ ଉତ୍ତମ ନିଗର ଅଛି । ତଳକୁ ଓ ଗୁଲାଇଲି ଶିଳମାଇଲକୁ ଅଧିକ ବାଟ ଗୁରୁଦା ପଡ଼େ ।

କମ୍ପାନୀ ମାନେ ୨୫ ସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଓ ଏକସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜନେତା ଦେବେ । ମାତ ସେମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରୁବାର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏଥିରୁ ଲୋକେ ଅଧିକ ହୋଇପାରେ ।

ପ୍ରେରଣାପତ୍ର ।

ମାନବର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ମହାଦତ୍ତ ମହାରାୟ ସମାପେଷୁ ।

ମହାଗୟ ! ଆପଣଙ୍କ ଜଗତବିଜ୍ଞାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ କିମ୍ପାଲିତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଯିଲ୍ଲିକୁ ଶ୍ରୀମଦାନ କଲେ ଦା-ଧୂତ ହେବ ।

ଚଳଇମାସ ତା ୧୦ ରୁପରେ ଦେଶନାଲ ହିତୈଷିଣୀ ସମାଜର ବାଗିକ ଅଧିକେଶନ ପୁଲ ଅଷ୍ଟଲକ୍ଷରେ ସମାଲୋଚନ ପୂର୍ବକ ଶିକ୍ଷାହିତ ହୋଇଥିଲା । ଗୁରୁତ ଭାରମ ଅଲୋଚିତ ହୋଇ ଥିଲା । ମାନବର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଦେଶନାଲ ମହା-ଗୁଣି ଏକ ନିଗରସ୍ତ୍ର ପମସ୍ତ ଉପଲୋକ ଓ କର୍ତ୍ତୃ-ପକ୍ଷୀୟମାନେ ଉପସ୍ଥୁତ ହୋଇ ସଭାସିଦି ଅଲୋ-କୁଚ କରୁଥିଲେ । ମହାଗୁଣି ମହୋଦୟ ସଭା-ସଭା ଅସନ ଏକ ବାବୁ ବନମାଳୀ ସିଂହ ମେହେ-କର ସହକାରୀ ପଳପତର ଅସନ ଛାଡ଼ି ବିର ଥିଲେ । ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ସଭାର ପ୍ରାପନ ଦିବ୍ୟା-ବଧି କୌଣସି ସାମୁଦ୍ରିକ ଅଧିକେଶନ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ସଭ୍ୟମାନେ ଏଥିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହସ୍ତ ବିଦ୍ୟୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ସମାଜର ଫାଲୋ-ନୁତି ଓ ଅବନତ ଏକ ଦେଶ ହିତୈଷିଣୀ ବି-ଶ୍ଵସ୍ତରେ ସଭ୍ୟମାନେ ପଲ୍ଲରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହସ୍ତ-ଥିଲେ । ବାବୁ ଶ୍ରୀ ବନମାଳୀ ସିଂହ ସହକାରୀ ସଭାପତି ଓ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଫକୀରମୋହନ ସେନା-ପତି ଉଦ୍ଦୀପି ଶ୍ରଦାକ ପୂର୍ବକ ବେଲେକ ବିଦ୍ୟୁ କିମ୍ପା ସଭାକୁ ବାଧୁକ କରୁଅଥିଲେ । ସହକାରୀ ସଭାପତିଙ୍କର "ଉଦ୍ୟମାନେ କେବଳ ବନ୍ତୁତା ପ୍ରିୟ ନ ହୋଇ ଦେଶର ତୁଳକାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଉଚିତ ଏକ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତୃ-ପକ୍ଷୀୟମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସେମାନେ ସୁକ୍ଷ୍ମକରେ ସହାଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ" ଉଦ୍ଦୀପିତ ମନୁଜ୍ୟ ପ୍ରକାଶପାତ୍ର ସଭାର ସମସ୍ତ ସଦ୍ୟମନ୍ତ୍ରଣୀ ପରମାନୁଜିତ ହୋଇଥିଲେ । ଇତି ।

୧୯୮୮୦) ଶ୍ରୀ କୌଣସି ପ୍ରମୁଖ୍ୟତାପୁବ ହେଉନାଲ) ହରୁକଳ ପଣ୍ଡିତ ଯାଂଗାର

ମୁଦ୍ଵୟ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବନ୍ଦା ହରେ ଅନ ଶ୍ରୀମ ୪ ୧୫୫
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଶିବବ୍ରତମାୟ ସହକ ବଦ୍ୟା ୪ ୧୫
ଶ୍ରୀ ଏହୁ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସହକ ବଡ଼ ଦରଦାବନାର ବଡ଼ ବିଦ୍ୟାବନାତକ ସଭାକମ୍ପରେ ମୁଦ୍ଵ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ

NOTICE.

THROUGH TRAFFIC FROM CUTTACK TO CALCUTTA.

The Steamer "Olga" and Passenger Boats will leave the Godowns of the undersigned every Tuesday commencing with Tuesday the 20th instant, for the purpose of conveying Passengers to Patamondie, at which place Passengers will be transferred to the Steamer "Ooryia" for conveyance to Calcutta.

The "Ooryia" will leave Patamondie every Thursday, arriving at Calcutta on the following day.

There will always be a halt of some hours at Patamondie to enable Passengers to obtain refreshment.

Passengers & Cargo can be booked at through rates from Cuttack to Calcutta at the Godowns of the undersigned, as follows.

FIRST CLASS PASSENGERS.

Two servants may accompany each Passenger to Patamondie free, but fares at the rate of Rs. 2-6-0 each servant, extra, must be paid on board the "Ooryia".

Rs. 45 each

Messing as far as Patamondie Rs. 4 per diem, extra.

Messing on board the "Ooryia" free.

Children under three with parents, free.

Children under ten, half fare.

Four Bengal maunds of baggage allowed free.

SECOND CLASS PASSENGERS.

Rs. 20 each

Should Passengers not bring their own food, they can be messed both on board the "Olga" & "Ooryia" at the rate of Rs. 2 per diem. Two Bengal maunds of luggage free.

DECK PASSENGERS.

These figures includes all charges from Cuttack to Calcutta. CARGO.

Will be conveyed from Cuttack to Calcutta at through rates for different goods on the basis of the following.

Measurement Goods:— Rs. 15 per ton of 50. C. ft.

Sleepers Rs. 0-13-0 each

Through Tickets, Bills of Lading, and full particulars can be obtained on application to the undersigned.

Cuttack, } BULLOCH WELLEDSTED January 16, 1880. } & Co.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକଠାରୁ କଲକତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟତ୍ରୁତ ବାଣିଜ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଅଲଗା ଏକ ସାମାନ୍ୟକାମାନ ଚଳଚମାସ ତା ୨୦ ରଖଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦିନକାର ଅଧର ଗୋଦାମରୁ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିରୁ ସାମାନ୍ୟ ଦେବତା ଓ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିଠାରେ କଲକତା ସିଦ୍ଧା-ସବାଣେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀରେ ଚଳାଇଦେବ ।

"ଓରିଆ" ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦିନକାର ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିରୁ ସାମାନ୍ୟ ଚଳୁ ଅରହନ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

ସାମାନ୍ୟକାମାନ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିଠାରେ ବସ୍ତୁ-ପ୍ରକାଳ ସବଦା ଜାହାଜ ରହିବେ ।

ଅଧର ଗୋଦାମଠାରେ ଚଳାଇଣିତ ଗରରେ ସାମାନ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାଳ ବୁଝାତ ଦେବ ସଥା;—

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ସାମାନ୍ୟ ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦିନକାର ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଜଣ ଗୁଣ୍ଠର ଦନାଭାଗରେ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିରୁ ସିଦ୍ଧି ମାତ୍ର ସେଠାରେ ଜଣପ୍ରତି ଟ ୨୫ ଲେଖାଏ "ଓରିଆ" ଜାହାଜରେ କଲକତା ସବାଣ ରତା ଦେବେ ।

ଜଣପ୍ରତି

ଟ ୨୫ ଲା

ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନାଜ ଟ ୨୫ ଲା ଲେଖାଏ ଶାନ୍ତବାଣି ପତକ । ଓଡ଼ିଆଜାହାଜରେ ଶାନ୍ତବାଣି ଦେବାକୁ ଦେବନାହିଁ ଚଳକର୍ତ୍ତା ବସ୍ତୁର ପିଲପ୍ରତ୍ୟ ମାସୁଲ ଗଡ଼ ଏବଂ ଚଳକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ରୁଖା ଅଧ୍ୟାୟତ । ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ କଲକତା ଦୁଇମତ୍ରୁତ ଚଳେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀର ସାମାନ୍ୟ

ସେକେ ସାମାନ୍ୟକାମାନ ଅପଣା ନି-ରକାବୁଦ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ଅଗ୍ର ନି-ପ୍ରକେ ଦେବେ "ଗୁରୁଣା" ଓ "ଓରିଆ" ଜାହାଜମାନଙ୍କରେ ଚଳାଏ ଟ ୨୫ ଲା ଲେଖାଏ ଦେଲେ ଶାନ୍ତବାଣି ପାଉଦେବ । କଲକତା ଦୁଇମତ୍ରୁତ ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରକାଳ ଗଡ଼ ।

ଜଣପ୍ରତି

ଟ ୨୦ ଲା

ଉପରେ ବସିବା ସାମାନ୍ୟ ।

ଜଣପ୍ରତି ଟ ୩୫ { କଟକଠାରୁ କଲକତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ଏଥର ଚଳାଇଣିତ ଅଟଇ ।

ମହାଜନ ପ୍ରକାଳ ।

କଟକଠାରୁ କଲକତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳାଇଣିତ ଉପମରେ ନାନାପ୍ରକାର ପ୍ରକାଳ ପଠାଯାଇ ପାଉବ ସଥା;—

ମାପ ଅନୁସାରେ ମାସୁଲ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାଇଲ ପ୍ରକାଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ ୫୦ ଘନଫୁଟକୁ ଟ ୧୫୯

ସ୍ତ୍ରୀପର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦିନକୁ ଟ ୦ ୫୫

ସାମାନ୍ୟ ଶିକଟ ବାଲିଅନୁଲେଖ ଓ ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦ ଅନୁମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବ ।

କଟକ ୧୭୧୮୮୦ } ଭୁଲବ ଓଲେଖେଡ଼ କମ୍ପାନୀ ।

ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋକନଦୀ ଅର୍ଥାତ୍ ବାନାରିର ଚାମପା ଅପଣା ସେନକାର ଜାଣିପଣ ମାପ ତା ୨୭ ରଖ ଗୁଣ ଘ ୨୫ ଲା ସମସ୍ତରେ କଟକ ପ୍ରୁଣା କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଗୋଦାମ-ନା ଦୋନପୁଲରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବ । ଏଥର ଶିକଟ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ସୁଲର ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୦ । ମୂଲ୍ୟରେ ଦନସ୍ତ ଦେବ । ଅଧର ଅର ଲକ୍ଷକାର ଦେବନାହିଁ ସୁଲର ଏଠାରୁ ବନକରୁ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାହୁ ପଦାଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ନିକଟରେ ଶିକଟ ବନ୍ଧୁ ଦେଇ ଅଛ ।

ପ୍ରୋଫେସର ଡାକ୍ତରଗୋପାଳଦେବ ।

ନୂତନ ପତ୍ରିକା ।

ସନ ୧୮୮୦-୮୧ ସାଲର ଉତ୍କଳ ନୂତନପତ୍ରିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରୁଣା କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବନ୍ଧୁ ଦେବ-ଅଛ ଚଳୁ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫ ମୋଟସଲ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଡାକମାସୁଲ ପତକ ।

କଲକତା ଓ ବନାପର ମଧ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ସାମାନ୍ୟକାର ଜାହାଜ ଚଳାଏ ଚଳୁ ଗୁଣ୍ଠର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରକେ ସାମାନ୍ୟ ନେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଛାଡ଼ା କରବାରୁ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀର ଏକଥା ଭୁଲିବ ବେଳକ୍ଷେତ୍ର କମ୍ପାନୀ ଏହାହାସ ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଉଛନ୍ତି କି ସେମାନେ ଚଳାଇଣିତ ଗରରେ ଜାହାଜ ଚଳାଇ ଶିକଟମାନ ଜାଣି କରବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ ସଥା;—

ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ବନାପରଠାରୁ କଲକତାକୁ ଟ ୨୫୯

ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀ ଏକଜ ଏକଜ ଟ ୧୨୫

ଉପରେ ବସିବା ଲେଖାଏ ଏକଜ ଟ ୨୯

ଉପର ଲିଖିତ ଗୁଣ୍ଠ ଦୁଣ୍ଡିରେ କଟକଠାରୁ ବନାପରକୁ ସିଦ୍ଧିର ଜାହାଜ ଚଳାଏ ଶାନ୍ତବାଣି ପତକ ଚଳାଇଣିତ ରୂପେ ନିଅସିବ ସଥା;—

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ଏକଜଣ ଦୁଇଗୁଣ୍ଠର ସମୁଦ ଟ ୨୫୯

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ଗୁଣ୍ଠର " ଟ ୧୨୫

ଉପରେ ବସିବା ଦେବ ଟ ୨୯

ସମସ୍ତ ମୂଲ୍ୟଦ୍ରୁ ଦେବ ।

କରୁଣା ପାତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୫ ୩
ପ ୧ ୩୩

ପା ୧୧ ରାମ ମାତେ ସାମ୍ବାଦ ପତ୍ର ୫୮୦ ମସିହା । ମୁ । ମାସ ୩ ୨୦ କ ପତ୍ର ୧୮୮୭ ଶାଳ ସମ୍ପାଦକ

ଅଗ୍ରମ ବାପକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୧
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲପାତ୍ର ତାଳମାସକ ୪୧୫୯

ଏ ସପ୍ତାହରେ କାରୁଣ୍ୟ ବିଶେଷ ସମ୍ବାଦ ନାହିଁ । କୌଣସି ଠାରେ ଅତି ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ କେବଳ ସାଧନ ଓ ଲୋକସେବାରେ ମନ ଦେଉ ଅଛି ଓ ଶଶ୍ୱତୋତ୍ଥାନ ଅଛି । ମୁସ୍ଲିମ୍ ଠାରୁ ପୁସ୍ତକମାନେ ସବୁଟି ସାବେବକ ଠାକୁ ଧରି ଅଛନ୍ତି ଓ ମୋଗଲମାନଙ୍କ ଦଳ ଶାନ୍ତିପା- ମସ୍ତୀ ଅଭାବରେ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହୋଇ ଅନେକେ ଅସମାପ୍ତ ଦେଇ ଫେରି ଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ଅସମ- ଭୁଲଣୀ ଜନର ବାହାରେ ଅଛି ସେ ମହମ୍ମଦ- ଜାନ ଗୋଲମ ମହମ୍ମଦ ଓ ଅସୁବ ଶାଁ ଚିଣି କାରୁଣ୍ୟ ଅନ୍ତମଣ କରିବେ । ଜେଲଲବାଦର ପୁରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମହମ୍ମଦ କୁସେନଶାଁ ମହମ୍ମଦ- ଜାନମକ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବା କାରଣ ଗଲବେଳେ ଦୁଜାଗର ଅନେକ ଗ୍ରାମ ଯୋଡ଼ ଦେଲେ ଓ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ଶାଁ ବାଳକ ସହର ବନ୍ଦ କଲେ । ଦୁଜାଗର ଲୋକେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସପକ୍ଷରେ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେ ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟା- ଗୁର କଲେ । ଦୁଜାଗର ଲୋକେ ଏଥର ଦାରୁ ସାଧବା କାରଣ ଏକମେଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସାଧନ ବିଦ୍ରୋହ ସଙ୍ଗେ ସୁଦୂର ମଧ୍ୟ ସ- ମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି । କାରୁଣ୍ୟରେ ଥିବା ହିନ୍ଦୁ ବୋକାଳମାନେ ସୁରବର୍ଷକୁ ଫେରି ଅସି- ବାର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କରେ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ନୂଆର ଉପକା କାରଣ ଜେଲରୁ ସବୁଟି ସାବେବ କାରୁଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମହମ୍ମଦଙ୍କୁ ଜମ୍ବୁ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସପକ୍ଷ ସ-

ରଦାରମାନଙ୍କର ସେତେ ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ ସେ ଯାଉ ଅଛି ଚହୁଁର ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେବାର ସ୍ତ୍ରୀର ହୋଇଅଛି । କାରୁଣ୍ୟର ସୁକାର୍ଯ୍ୟ ତଳା- ବାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଏଲି ମହମ୍ମଦଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କାରଣ ଦେଖେଇ ଇଂରେଜ ବର୍ମ- ଗୁଣ ଏକା ବହୁଗରୁ ରାବ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

କରୁଣ୍ୟପାତ୍ର ଗର ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍ତମାଳ ଯେଉଁ ଶ୍ରମମାନେ ଭୂତାଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲେ ସେ- ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନମ୍ମୁ ଲେଖିକ ଶ୍ରମମାନେ ବୃତ୍ତି ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ଏଲ, ଏ, ପ୍ରକାଶରେ ।
୨୫ ଛୋଟା ବୃତ୍ତି ମାସିକ ୪ ୨୦୯ କା
କାଳକଳାଥ ବସୁ କଟକ ଜଲେଜ
ଅର, ଡ, ସାଧରଣ " "
ପ୍ରକାଶକା ପ୍ରକାଶରେ ।
୨୫ ଛୋଟା ମାସିକ ୪ ୧୯୯ କା
ଓମାର ସ ଅହି କଟକ ଜଲେଜ
କୁଞ୍ଜଳ ଗୁଡ଼ି କଟକ ଅକ୍ଷେତେମା
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦତ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱର ମୁଲ
ଗଣପତି ଦାସ " "
୨୫ ଛୋଟା ମାସିକ ୪ ୧୯୯ କା
ମଣିକରଣ ମହାପାତ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର ମୁଲ
ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ " "
ପ୍ରତିଦିନ ଯାଲକ କଟକ ଜଲେଜ
ମହମ୍ମଦ ଅହି " "

ଜଗନ୍ନାଥ ଦତ୍ତ ପୁସ୍ତକ ମୁଲ
ଅନନ୍ତନୁମ ସିପାଠା "

ଏଲ, ଏ, ପ୍ରକାଶରେ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଶ୍ରମ ସାଗ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ବୃତ୍ତି ଯାଇ ନ ଯାଇ । ମେଡିକାଲ ଇଭାଦରୁ ଜାଣୁ ବୃତ୍ତି କଥା ଯାଇ ଯାଲେ । କଟକ ଅକ୍ଷେତେମା ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତ ବାଗୁଙ୍କ ମୁଲକ ଜଣେ ଶ୍ରମ ସାଗ କରୁ ଯୁଁ ଛୋଟା ବୃତ୍ତି ଯାଇଅଛି ଏହା ସେ ସୁଲ ସକ୍ଷରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଗର ସୁଲ ବର୍ଷର ବୃତ୍ତି ବିଭା- ଶରୁ ବୋଧ ନୁହେଁ ଯେ ଉତ୍ତମା ସଦାନେ ବର- ବୋଧି ବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ଷର ଗୋ ୪ ୮ ବା- ଲେଖୁଥିଲେ ଗୋ ୪ ୮ ଓ ପୁରୀ ଗୋ ୮ ୮ ଅଟଇ । କଟକ ବଡ଼ଜଲ ଓ ଏଠାରେ ଦଲେଜ ଥିବାରୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଅପେକ୍ଷା କଟକର ବୃତ୍ତି ସମସ୍ତା ଅଧିକ ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲ । ଗଜାନୁ ସକ୍ଷରେ କଟକରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ବୃତ୍ତି ଦେବାର ଅନୁମତି ।

ମନ ୧୮୭୧ ମସିହାର ଇଂରେଜୀ ନମ୍ମୁ ଶ୍ରମବୃତ୍ତି ଓ ଉତ୍ତମ ଶ୍ରମବୃତ୍ତି ପ୍ରକାଶର ଫଳ ଅଭରଣ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲ ଇହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ନମ୍ମୁ ଇଂରେଜୀ ପ୍ରକାଶରେ ଜଣେମାତ୍ର ଶ୍ରମ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଭୂତାଣ୍ଡି ହୋ- ଲଅଛି ଓ ସେ ବାଲେଶ୍ୱର ବାରବାଟି ସୁଲର ଶ୍ରମ ଅଟଇ । ଏମା ଇନ୍ଦ୍ର ଭୁଲର ଅଧିକ ପାଞ୍ଚୋଟି ଶ୍ରମ ୨୫ ଛୋଟାରେ ପାଶ କରୁଅଛନ୍ତି

ସ୍ଵଭାବେ ସେ ସୁଦ୍ଧା ଏବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ହୋଇଅଛି । ଭଦ୍ରକରସୁଦ୍ଧା ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଯାଜପୁରସୁଦ୍ଧା ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ପାଣ କରଥିବା କ୍ରମେ ଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କଟକର କ୍ରମେ ଶ କାଲେଣ୍ଡରର କ୍ରମେ ଓ ପୁରୀର କ୍ରମେ ଅଟନ୍ତି ସମ୍ପାଦନା ଦୃଷ୍ଟିରେ କଟକର ଫଳ ପ୍ରଶଂସନା ଓ ପୁରୀର ଫଳ ନିରାଶ୍ରି ଅପ୍ରଶଂସନା ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳ ଶତ୍ରୁତ୍ଵ ପଦ୍ଧତୀରେ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ରମେ, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ରମେ ଓ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ରମେ ପାଣ କର ଅଛନ୍ତି କଟକର ଜଣେ ବାଦାଉଁଶୀ ପ୍ରଥମସ୍ଥାନ, କାଲେଣ୍ଡର ଦେହୁଡ଼ା-ସୁଲର ଶକ୍ତି ଦୁର୍ଗସୁଧାନ, କଟକ ମଡ଼େଲସୁଲର ଶକ୍ତି ଯୁଗସୁଧାନ ପାଇଅଛନ୍ତି । ପାଣ କରଥିବା କ୍ରମେ ମଧ୍ୟରୁ କଟକର କ୍ରମେ, କାଲେଣ୍ଡରର କ୍ରମେ, ପୁରୀର କ୍ରମେ, ଗଜଜାତର କ୍ରମେ ଓ କନମାଲର କ୍ରମେ ଅଟନ୍ତି । ଏ ପଦ୍ଧତୀରେ ପ୍ରକା ପ୍ରକାର ଫଳ ନିକୃଷ୍ଟ ଅଟେ । କାଲେଣ୍ଡରର ଫଳ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଏବର୍ଷ କଟକର ଏତେ ଅଳ୍ପ ଶକ୍ତି ପାଣ କରବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅସନ୍ତୋଷର ବିଷୟ ଅଟେ । ଗଜଜାତ ମଧ୍ୟରେ ତେଜାନାଲର କ୍ରମେ ଅଟନ୍ତି ।

ନମ୍ନ ଉତ୍କଳ ଶତ୍ରୁତ୍ଵ (ଲେଖକ ବର୍ଣ୍ଣନା-ଲି) ପଦ୍ଧତୀ ଫଳର ଭାଳକା ଅନୁମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କ୍ରମେ ଲେଖକଙ୍କ ମତେ ଦୟାକାରୀ ପ୍ରପ୍ର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଭାଷା ଅଳ୍ପ ଦୀର୍ଘ ଅବଧିରୁ ପ୍ରକାଶ କରି ନ ପାରିଲୁ । ଏ ପଦ୍ଧତୀରେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ରମେ, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ରମେ ଓ ତୃତୀୟଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ରମେ ମୋଟ କ୍ରମେ ପାଣ କର ଅଛନ୍ତି । ଏଥୁମଧ୍ୟରେ କଟକର କ୍ରମେ, କାଲେଣ୍ଡରର କ୍ରମେ, ପୁରୀର କ୍ରମେ, ଗଜଜାତର କ୍ରମେ ଓ ବାଦାଉଁଶୀ କ୍ରମେ ଅଟନ୍ତି । ପୁରୀର ବାଣସୁର ସୁଲର ଶକ୍ତି ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି । ଏ ପଦ୍ଧତୀରେ ପୁରୀର ଫଳ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଓ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ।

ବ୍ୟକ୍ତି ଠାକୁରାଣୀ ନ ଥାଇ ଶ୍ରେଣୀ ଅବଧିର ଅନୁମାନେ ଗଜ ପ୍ରକାଶରେ ଯୁଦ୍ଧି ଦେଖାଇଥିଲୁ ଓ ଗଜପତି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଭାଷା ଶ୍ରେଣୀରୁ ଶକ୍ତି ଅବଧିର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲୁ । ପାଠକମାନଙ୍କ ଦୃବଦୋଷ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମାନ ଶାସ୍ତ୍ରର ବଚନ ଲିପି ଉତ୍କଳ କରୁଥିଲୁ ସେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରେଣୀ ନାମ ମଧୁରୀ, ଯଥା,—

“କଟକର ଶକ୍ତିର ବରଦାୟକତା ଶକ୍ତିଃ । ୧୨ କ୍ରମେ-ଶାକାଦିକା ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତୀରେ । କ୍ରମେ ପୁରୀର ଶକ୍ତିର ଦେଶେ ଦୋଷଃ ସମ୍ଭବଃ । କଟକର ଶକ୍ତିର ଦୃଷ୍ଟି-ରଦ୍ଧତୀ ସମ୍ଭବଃ । ମଧୁରୀର ପଦ୍ଧତୀ ଯାଦୃକଃ ସୁମଧୁ-ରକଃ । ଯାଦୃକଃ ପୁରୀ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ପଦ୍ଧତୀରେ । କ୍ରମେ ଶୋଧ୍ୟ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟେ କେତେକପ୍ରକାରେ । ଶୋଧ୍ୟ ଶାକାଦିକା କ୍ରମେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟପଦ୍ଧତୀ ନୁହାନ୍ତି ।”

ଉତ୍କଳ ବଚନର ଅର୍ଥ ଏହି ଯେ ବର୍ଣ୍ଣ, ଅମ୍ନ, ଲବଣ, କ୍ଷାର, ବିରୁଦ୍ଧ ପଦାର୍ଥ, ମନ ମାଂସ ବା ଶାକାଦି ଭୋଜନ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିର ବାସ୍ତୁ ଓ ଜଳ ଏକ କ୍ରମେ ଗ୍ରହଣ ଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟତୀତ ଦେଶ ଦୃଷ୍ଟିର ନେଲେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଶରୀରର ରକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିର ହୋଇ ମଧୁରୀର ଶ୍ରେଣୀ ଜାତ କରାଏ । ମଧୁରୀ-କ୍ରମେ ଏ ଶ୍ରେଣୀ ବାହାରର ଓ ତତ୍ତ୍ଵ ପୁରୀ-କ୍ରମେ, କ୍ରମେ, ଗଜଜାତ, ଅରୁଣ, ତ୍ରମ, ବିବର୍ଣ୍ଣ ସମୃଦ୍ଧ ଶୋଧ ବା ଦେହପୁଲିନା, ଦେହ ଅରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଥିବୁ, ଅଥବା ଅରୁଣ ବର୍ଣ୍ଣର ଶ୍ଳୋ-କମାନ ଶରୀରରେ ବାହାର ଅଗଣ୍ୟ ଦେହନା ହୁଅଇ । ଏ ଶ୍ରେଣୀର ଅଠପ୍ରକାର ହୁଅଇ ଓ ଏହା ଉତ୍ତା ଶ୍ରେଣୀ ଅଟଇ । ସେ ସବୁ ଚଳ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ପୁଷାୟ, କଷୁମାୟ ଓ ଅପାୟ । ବ୍ୟକ୍ତି ଜଳାପତ୍ତି ବସି ଗଲେ ଅପାୟ ହୁଅଇ । ଏଥିର ଅନେକ ଭିଷୟ ଆୟୁର୍ବେଦରେ ଲେଖାଅଛି ତତ୍ତ୍ଵ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଅନୁମାନେ ସମ୍ଭବ ପ୍ରମୁଦେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି । ଯେପରି ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକାଶର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ସେପରି ମଧୁରୀ ବା ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରେଣୀରେ ଗାଜଲୀଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସୁଧାର ବ୍ୟାଧି ଅଛି । ଶ୍ରେଣୀ ଠାକୁରାଣୀ ନୁହଇ । ତ୍ରମ ବା କୁସୁଧାର ଓ ଦେଶୀୟ ଗଜପତିଶାସ୍ତ୍ରର ଅଧିକ ଅଲୋଚନା ନ ଥିବା ବ୍ୟତୀତ ଗାଜଲୀଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସୁଧା ବ୍ୟଧିରୁ ଶ୍ରେଣୀ ନିକେ ଠାକୁରାଣୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରମ । ଯେ ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସେ ପ୍ରକାର ଭାଷା ଯେପରି ନ ହୁଏ ସେପରି ଉପାୟ ବର-ଦାର ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଏଥିର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଇ-ରେକ୍ସ ଟିକା ଅଟଇ ମାତ୍ର ଇହି ପ୍ରକାର ସକଳ ଲୋକଙ୍କର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠାକୁରାଣୀ ଅଗ୍ରହ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଠାକୁରାଣୀ ଶ୍ରେଣୀରୁ ସାବେଦି ଅଇ ନ ଥିବାରୁ ଠାକୁରାଣୀର ଗଜ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ବର-ଥିଲେ ଓ ଲୋକରେ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଯେ ପଥ ଅନୁ-ମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ତହିଁରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସେପରି ଅନୁପାୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବରୁଅଛନ୍ତି । ଏ

ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଭବ ଅନୁମାନେ ବାନ୍ଧୁରେ କରିବୁ ।

ଜାଲଦେର ।

ଦକ୍ଷିଣଦିଗ ବାହ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣୀଦେଶର ଦକ୍ଷିଣ ଶିଳର ଉଚ୍ଚ ମୂଳଦୁଆ ଉପରେ ଗୁଜାବର ନିଅର ଗୋଲ ପାଉଅଛି । ନିଅର ସମ୍ମୁଖରେ ନିଅର ଅତୀତା ପ୍ରସ୍ତରମଧୁ ଅଛି ସେହି ଦିଗ-ରେ ମହାଦେବଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମନ୍ଦିର ଅଛି । ମହାଦେବଙ୍କର ପୁରାତନ ମନ୍ଦିରକୁ ଅନେକ ପ୍ରାଚୀନ ଘରସହିତ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କୋପର-ରେ ଭଲଭାରେ ସଜାଇଦେଇ ରତ୍ନାବେଶ ଦେଖାଇ ରମଣୀୟତା ସମ୍ପାଦନ କରିଅଛନ୍ତି । ନିଅରର ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍କଳପଦ୍ଧତୀ ଉପରେ ଏକମାତ୍ର ଘର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପଡ଼ିବ ତହିଁର ହୋଇ ଅଛି । ଶକ୍ତିଦେବର ଅନ୍ୟତ-ରୁତ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ତେଜନା ଓ ତତ୍ତ୍ଵ ନିକଟରେ ରୁଚି ପ୍ରସର ବେଦରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଓ ସେହି ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ କରୁଣାକର ବର୍ଣ୍ଣର ଗୋଟିଏ ତାଳଦିଗ ଅଛି ଯେତେବେଳେ ନିଅ-ସ୍ଥିତ ହୁଅଇ ତେତେବେଳେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ମଧ୍ୟ ପାଶି ଚାଲିଯାଏ ଅଥ-ନିଅରର ଗୋଲ ଦୃଷ୍ଟି ବା ନିମନ୍ତେ ସେହି ଦେବର କ୍ରମେ ବର୍ଣ୍ଣାବର ଗୋଟିଏ ଗୋଟି ଉତ୍କଳ କରୁଅଛି । ଯଥା—“ପାଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ମିଲଇ ବାହାକୁ । ପାଣ ତୋର ମନ କରିବାକୁ” ସତ୍ତ୍ଵ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଘର ଓ ଉତ୍କଳଅରର ଶ୍ରେଣୀରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇ ଅଛି । ସେଠାରୁ ଅର୍ଦ୍ଧମାଇଲ ବାଟରେ ତାହା ବରକୁ ଶକ୍ତିଦେବ ଓ ତତ୍ତ୍ଵ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପୁରୀର ତାହା ବଗରେ ଥାଇ ଗୋଟିଏ ଜମାକର୍ତ୍ତା ସହର ପ୍ରାୟ ପଟଣା ପରିଭ୍ରମଣ କରିଅଛି । କେତେ ମନେକରି ପାରିବୁ ଯେ ଜାଲଦେର ଗଜଜାତର ଗଜର ଲକ୍ଷଣାନୁଯାୟୀ ଜଳଲମ୍ପ ହୋଇ ଅଧ ବନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ନୁହେ । ଏକକ ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନିଅର ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ତେଜନା ଲକ୍ଷଣରୁ ଲେବେ ସେଠାରୁ କାଠକଣୀ କରିବାକୁ ତେଜ ନାବିଦୋ-ପାୟ କରିବୁ । ଜାଲଦେରରେ ବସୁର ଉଚ୍ଚ ଠାକୁରାଣୀମାନ ଅବଧିର ନାମର ସାର୍ଥକତା ହୋଇଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଗଜ ଦେଶୀୟରୁ ପ୍ରକୃତରେ ଅଳ୍ପ ସୁନ୍ଦର । ଏହି ଗଜ ସକ୍ତରେ

ଦେଉଁ ଶୁଭ ଓ ପାଳନପତା ଗତର ଭୁଲନା
 କରବାକୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ତକଳକ ଦୋଧ ହୁଅଇ
 ଦେଉଁ ଶୁଭ ଗତ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନରେ ଉଚ୍ଚ ପାହାଡ଼-
 ଦ୍ଵାର୍ ଅବଦ ହୋଇ ଅଛୁ ଓ ଅନନ୍ଦବଦନେ
 କିପ୍ରାଣ୍ଟି ପ୍ରାନ୍ତର ମହାବଳାଙ୍କର ନଅର ପାହାଡ଼
 ଲଳରେ ଅଛୁ ତାହା ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ପାହାଡ଼ରୁ
 ଦେଖିବାକୁ ଅତି ରମଣୀୟ ଦୋଧ ହୁଅଇ
 ଯେପରି ପାହାଡ଼ ନଅରକୁ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଅଛି
 ଗୋଟିଏ ଦେଶୀୟ ଅଗର ପାଠକମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତ-
 ନମୋଦନ କରୁଥାରେ ତାହା ଏହିଯେ ଇନ୍ଦ୍ର-
 ପୁଷ୍ପିନୀଦନ ଦେଶରେ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କର ପୂଜା
 ହୁଏ ଅତି ଉଚ୍ଚରେ ପୂଜା ପୁଲରେ ଗୋଟିଏ
 ଲୁହ ପୋତାଯାଏ । ଦେଶର ବସରେ ଯେତେ-
 ଦେଲେ ନଗରବାସୀ ଓ ଗଜନଅରସ୍ତୁ ଭାବପ୍ରାୟ
 ଲୋକେ ଗସ୍ତନ କରୁନାନ୍ତି ନଗରରେ କିପ୍ରାଣ୍ଟି
 ଶୁଦ୍ଧ କରୁଥାଏ ତେତେଦେଲେ କୁମ୍ଭମାନେ
 ଅତି ସେହି ଉତ୍କଳ ଓପାତନେଇ ଗଜନଅରର
 ପଶ୍ଚାତ୍ତାପସ୍ତୁ ଭବିଷ୍ୟ ପାହାଡ଼ ଗୁଲରେ ତାହାକୁ
 ପୋଡ଼ ଦଅନ୍ତ ନଗରବାସୀ ଲୋକମାନେ ତହିଁ
 ଅରଦନ ସେହି ଚମତ୍କାର ଦୃଶ୍ୟ ନୟନଗୋ-
 ଚର କରନ୍ତି । ଗତର ମଧ୍ୟଲିନୁ ସେହି ଲୁହ
 ଦେଖିବାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାର ଓ
 ତାହା ଗୋଟିଏ ପୁଲର ତୋଡ଼ା ପରି ଦେଖା ।
 ଦେଉଁ ଶୁଭ ଗତ ଅତି ବସ୍ତୁ ଅତି ଅତି ତାହା
 ଭୁଲବଦ ଦନରେ କିଣେ ଲୋକ କଦାନ ଦେଖି
 ପରଦ ମାତ୍ର ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଲୋକଦେବ
 ଲର ସୁଦର ମନର ଅଛି ଅତି ତାହାଙ୍କର ରଥ
 ମଧ୍ୟ ପୁସ୍ତନଗରର ଗୋଟିଏ ରଥ ପରି ଭିତ ଏବଂ
 କହୁଥା । ତେଲପାମା, ପୁଲ, ନୟନ, ପଲଟନ,
 ତାହାର ଓ କିତେକା ଚକ୍ରବିନରେ କହୁ ଦେଲ
 ପରି ହୋଇଅଛି । ସ୍ଵାସ୍ଵାସ୍ଵି ଦେଉଁ ଶୁଭ ଗତ
 ସମରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ପାଳନପତା ଗତର ଭୁଲନ
 ମଧ୍ୟ ରମଣୀୟ ଅଟଇ । ପାଳନପତା ଗତର
 ଚକ୍ରବିନରେ ପାହାଡ଼ ଅତି ଜଳଜନୟ ଅତି
 ଗୋଟିଏ ସତର ଗଜନଅର ନକଟରୁ ଅରମ୍ଭ
 ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ମାଇଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଅଛି ।
 ଗୋଟିଏ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମନର ଓ ଗଜବାହା-
 ଦୁରୁଙ୍କର ଉଦ୍ୟାନ ଏ ନଗରର ପ୍ରଧାନ ଦୃଶ୍ୟ
 ଅତି ଗୁଜନଗରକୁ ସିଦ୍ଧା ନମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ
 ଦୁଇ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ବାଟରେ ଅଛି । ତାହାର
 ଭିତରେ ପୁଲ ଉଦ୍ୟାନ ଓ ତେଲପାମା ଅଛି ।
 ପାହାଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ର ନାମ
 ମାଧ୍ୟଗିର । ତାହାକୁ ଯେଉଁ ପତରୁ ଦେଶ

ଏକଦୃଶ୍ୟ ନୟନ ଗୋଚର ହେବ ଅତି ଜ-
 ସ୍ଵିଦେ ବାଳୀ ସୁଭୀବଙ୍କର ଅବଦ ଭୂମି ଥିଲା
 ବୋଲି ଲୋକେ କହନ୍ତି । ପାଳନପତା ଦେଉଁ-
 ଶୁଭର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ଅତି ତାହା ବହୁତା-
 ଲରୁ ଚୈତ୍ରକ ସ୍ଵରୂପେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ।
 ବସିନଗର ସାହେବ ତା ୧୦ ଭାଗରେ ପାଳ-
 ନପତାରୁ ସାହାବର ତା ୧୦ ଭାଗରେ ତାଳଚେର
 ଲଳଦାରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେଲେ ତାଳଚେର ଗୁଜା
 ସେଠାରେ ସାହେବଙ୍କୁ ନେଇଲେ । ସାହେବ
 ନହୋଦୟ ତା ୧୦ ଭାଗ ଦା ୧୦ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ
 ତାଳଚେର ଗତ ନୁକାମରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେଲେ
 ଅତିଉତ୍କଳକୁ ସମ୍ମାନସୂଚକ କେତେଗୋଟି
 ବସ୍ତୁ ଧୂମର ଦେଲା । ତା ୧୦ ଭାଗ ବସ୍ତୁ ଦା ୮ ଶ୍ରୀ
 ସମୟରେ ଗୁଜା ସାହେବ ସାହେବ ନହୋଦୟଙ୍କୁ
 ନିମନ୍ତଣ କରି ଦେଲଗଲେ । ଗୋଷ୍ଠନାତ ଉତ୍କଳ
 କରବା ନମନ୍ତେ ଗୁଜା ସାହେବ ଅନେକ
 ଉଦ୍ୟମ ଲଗାଇ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସାହେବ ନହୋ-
 ଦୟ ଏପରି ଅନାବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କୁ
 ବାରମ୍ବାର ନିଷେଧ କରୁନାନ୍ତି ସେ କିପ୍ରକ ଅ-
 ତମ୍ଭର ନକର ପୁରୁ ଉଚ୍ଚର ଉଦ୍ୟୋଗରେ
 ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚାନ୍ତି ହୋଇ ସ୍ଵକାରୁ ପ୍ରାୟ ତତ୍ତ-
 ଥ୍ୟନ ଦେବାଇଲେ । ଯାଉଁ ଦେଲ ଗୋଷ୍ଠନା-
 ଲରେ ଅଲୋକିତ ହୋଇଥିଲ ସୁଦର କାଦ୍ୟ-
 ମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ଅତି ଦରବାର ଘର
 ରେସମବସ୍ତୁ ଶୁଭ ଲାଜନ ଫୁଲ ଓ ଛୁବମା
 ନକରେ ମଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଅତି ଚମତ୍କାର ଦେଖି
 ଥିଲା । ସାହେବ ନହୋଦୟ ସେଠାରେ କେ-
 ତେକ ଜଣ ଗୁଜନଗୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ
 ଶ୍ଵାକାଶ ବଳ ଉତ୍କାରୁ ପାନ ଓ ସୁଗନ୍ଧର
 ଅମୋଦ ସଜରେ ପ୍ରାୟ ଦା ୧୦ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ
 ସଜ ରଜି ହେଲା । ଏହିଦନ ଉପରଠିଳ
 ସାହେବ ନହୋଦୟ ଲେଲଗାନା ଓ ଗୁଜ ବ-
 ଦେରୀ ପରବର୍ତ୍ତନ କଲେ କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର
 ଦୃଶ୍ୟ ଯେ ଦେଶୀୟ ଗୁଜାଙ୍କ ଦେଶରେ ଏପ-
 ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଗୁଜାର ଗୋଟିଏ ପୁଲ
 ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଗୁଜା ସାହେବ ଅପଣାକୁ
 ପ୍ରକୃତ ସାହେବ ମନେ କର ଦେଶୀୟ ଗୁଜାପୁତ୍ର
 ବାଲୁକ ବାଣୀ ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି ନା ପ୍ରାଣ୍ଟିନୀ
 ନକ ପ୍ରକାଶରେ ତାଙ୍କ ମନରୁ ଦେଶୀୟ ଲୋ-
 କଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଗୁଜା ବିଚାରବାର ଯେ ଉଚିତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ଥୋଇ ଯାଇଅଛି ।

ଗୁଜସ୍ତାନ ସାହେବଙ୍କ ବକୃତା ।
 ଦିଲ୍ଲତରେ ଗୁଜସ୍ତାନ ସାହେବ କରୁଅବସ
 ପକ୍ଷରେ ବକୃତା ବରାଥବାର ଏଥି ପୁରୁ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁ ।
 ତାଙ୍କ ବକୃତା ପାଠରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେ
 ଅତି ଉତ୍କଳ ଓ ଯଥାର୍ଥକଥାମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ
 ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସମ୍ମାନକୁ ଥିବାର ସ୍ଵିଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।
 ଅତିଏକ ତାଙ୍କ ବକୃତାର ସାମ୍ବନ୍ଧ ପାଠକମା-
 ନଙ୍କୁ ନମ୍ଭେ ଜଣାଇ ଅଛି ।
 ଗୁଜସ୍ତାନ ସାହେବ କହୁଲେ ଯଦ୍ୟପି ଗ୍ରୀମଞ୍ଚ
 ମହାଗଣୀ ଭାରତବର୍ଷୀୟଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବସ୍ତୁ
 ଓ ସେହିର ଭିନ୍ନ ସ୍ଵରୂପ ଭାରତେଶ୍ଵରୀ ପଦ
 ଗ୍ରହଣ କଲେ ତେବେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ
 ନିବାରଣ ଏବଂ ଅଧିକାର ଓ ସୁଖ ବୃଦ୍ଧି ନର-
 ବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ଏକା ହୋଇଥିଲେ ଲୋକେ
 ମହାଗଣୀଙ୍କ ସ୍ନେହର ଯଥାର୍ଥ ପରଚୟ ପାଇ
 ଥାନ୍ତେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵଚରତ୍ତ୍ଵେ ଦୃଷ୍ଟିଭର
 ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ମହାଗଣୀଙ୍କ ସଦଗ୍ରହଣ ଉ-
 ଥାରେ ଏପରି ଭାବର ଓ ମହତ୍ତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଧି
 ହୋଇ ନାହିଁ ବରଂ ତହିଁର ବିପତ୍ତୀ ହୋଇ
 ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ତ ପଦ ଗ୍ରହଣ ଉତ୍କାରେ ଲାଭସେ-
 ନୁସ ଶାନ୍ତ୍ୟ ବଶିଳ, ଏବଂ ଦେଶୀୟ ସମ୍ମାନସଂ
 ଅଭିନ ଓ ଅସୁଗନ୍ଧ ଅଭିନର ସଜନା ହେଲା ।
 ଲାଭସେନୁସ ଶାନ୍ତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହୁଲେ
 ଏ ଶାନ୍ତ୍ୟ ବସିତ ଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଶ୍ଵ ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ଯେ ଏ ଶାନ୍ତ୍ୟ ସରକାରର ବ୍ୟୟରେ
 ଲାଗିବ ନାହିଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ହୋଇ
 ଅଧ୍ୟୟନ ଲୋକ ନଷ୍ଟ କରୁଅଛି ଓ ଦୁର୍ବଳ ବ-
 ଦାରକ ମତ୍ତଗା ଦେଉଅଛି ଓ ତହିଁର ନିବା-
 ରଣ ନମନ୍ତେ ପରକାର ଟଙ୍କା ଅନନ୍ତ ହୁଅଇ
 ସେପରି ରଥୁଙ୍କର ସମୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କ
 ସାହାଯ୍ୟ ନମିତ୍ତ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ
 ରହିବ । ଏପରି ପ୍ରକାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଶ୍ଵ ଶାନ୍ତ
 ହେଲେ । ଏ ପ୍ରକାଶ ବି ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇ-
 ଅଛି ? ନା ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇ ନାହିଁ ତାହା
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଓ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଟଙ୍କା ଅଧ୍ୟୟ ଓ
 ଅନୁଷ୍ଠକର କାଗୁଲ ସୁବରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି
 ଅତି ସେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ ।
 ଅସୁଗନ୍ଧ ଅଭିନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କହୁଲେ
 ଏଥି ପୁରୁ ଅସୁଗନ୍ଧ ଓ ବାରଦ ଭିନ୍ନାଦର
 ବ୍ୟବହାର ପକ୍ଷରେ ଭାବୁନ ଅଟକ ନ ଥିଲା ଓ
 ଏପରି ଅଟକ ନ ଥିବାର ଅବଶ୍ୟକ ବାରଣ

ଏ ଅଂକରେ ପ୍ରଥମଥର ଗଜାଜର ପ୍ରତୀକପ୍ରସ୍ତ
 ଅବସ୍ଥାବ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଓ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭପୂଜ୍ୟ
 ହିଂସୁକ ଜନ୍ମକ ଅନୁମୋଦିତ ରକ୍ଷା ପାଇବାରେ
 ଯେହେ ଅବସର୍ଥ ହୁଅନ୍ତୁ । ପୁଣି ଗୁରୁଜନପରି
 ପ୍ରକାଶିତ ସ୍ୱୟଂ ୧୦ ସହସ୍ର ଲୋକ ହିଂସୁକ
 ଜନ୍ମକଦ୍ୱାରା ମନୁ ହୁଅନ୍ତୁ ଏହେତୁ ଦେଠାରେ
 ଅସ୍ତ୍ରମ୍ଭର ଦ୍ୟବିହାର ଅତି ଅବଶ୍ୟକ । ଶ୍ରୀମତୀ
 ମହାଶୟୀ ପରିଚିତସ୍ତ୍ରୀ ପଦ ଉପକ୍ରମ ବେଳେ
 ଦୋଷଣା ଦେଲେ ନେ ପ୍ରକାଶକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ସ୍ୱା-
 ମିତ୍ୱରେ ଜାଣିବ ଦୃଢ଼ ହସ୍ତର ଅଛି କିନ୍ତୁ
 ପଦପ୍ରକାଶର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଅସ୍ତ୍ରମ୍ଭ
 କଷ୍ଟରେ ନିଜ ଅଭିନବ ମୁକ୍ତି ହେବ ।
 ଏ ଅଭିନବ ବିକାଶ ଓ ଅଭିନବ ବିକାଶ-
 ସ୍ୱରେ ମଧ୍ୟ ବାଧା ଦିଆଇ ଅଛି ଓ ଅତି ଅତି-
 ଶୁଭର ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ତତଃ ବର୍ତ୍ତ ହେଲା
 ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅପଣା ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ ମତାମତ
 ସମ୍ପାଦନାପଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା କାରଣ ଅସ୍ତ୍ର-
 କାର ପରି ହୋଇ ଥିଲା ଓ ସେ ଅସ୍ତ୍ରକାରର
 କର୍ତ୍ତୃ ଅବସ୍ୟବଦାର ବା କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବିଚ୍ଛି
 ଅନୁକ୍ରମିତ ପ୍ରକାଶରେ ସେ ଅସ୍ତ୍ରକାର ହୋ-
 କମାନଙ୍କଠାରୁ କୃତାର ଶତା ଲକ୍ଷ ବଦା ଅଧି-
 କିଛି ପରିବାର ଲୋକେ ଓ ଗବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ-
 ପ୍ରତି ଲଜ୍ଜାକରି ଅଛନ୍ତି । କାର୍ତ୍ତୁଲ ସୁଧ ବିଷ୍ଣୁ-
 ବରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅନେକ ପଥା କହୁଥିଲେ ଓ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ଫଳାଫଳ ଦେଖାଇ ଥିଲେ ।

ଗୁରୁଜନପରି ଯେତେ ପ୍ରାୟେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ
 ଅନୁକ୍ରମିତ ଓ ଦେବେ ମୁକ୍ତି ଫଳାଇଲେ କେହ
 ସୁଖକୁ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣନ ଶାନ୍ତେବ ଯେ ଦେବୀୟ
 ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ମହାନୁଭୂତ ସୁବନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କର
 ଦୁଃଖ ବିକଳରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଅପ୍ରେ-
 ମାନେ ଜାଣିବ ପ୍ରକାଶା ଦରୁଅଛି ଓ ଜାଣୁ
 ଅନୁରକ୍ତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
 ପ୍ରଥମ ଇଂରେଜମାନେ ଗୁରୁଜନପରିପୂଜ୍ୟ ଶା-
 ବିକଳରେ ନିଜିଲେ ଏ ଦେଶର ଅନେକ
 ଉପହାସର ସମ୍ପାଦନା । ଏଥିର କିଛି ଅପା
 ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଏ ବିକଳରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭଅନୁକ୍ରମି
 ଏବଦଳର ନାମ "କଳହରକେଟିକ" ଓ
 ଅନ୍ୟ ଦଳର ନାମ "ଲବରଲ" ପ୍ରଥମୋକ୍ତ
 ଦଳ ପୂର୍ବ ପ୍ରଥାର ଅନୁଗାମୀ ଓ ରକ୍ଷାକାରୀ,
 ଦେଖାକୁ ଦଳ ଭଦ୍ରାର ଓ ସୁପରିବର୍ତ୍ତନପ୍ରାୟ
 ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକେ ଗୁରୁଜନପରି
 ପ୍ରପଣ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ "କଳହର
 କେଟିକ" ଦଳର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-

କର୍ତ୍ତେ "ଲବରଲ" ଦଳ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗାୟକାର
 ଅପା ଅଛି ଏହା ହେଲେ ଗୁରୁଜନପରି ପ୍ରକାଶ
 ବିଷ୍ଣୁରୁ ସମୋଚନ ହୋଇପାରେ ।

ସାପାଦିକସଂବାଦ ।

ଈଂରେଜ ଶା ୩୦ ଶାନ୍ତରେ ଅସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ଓ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
 ଜାଣିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶାନ୍ତେବନର ଲୋକା କର୍ତ୍ତୃ ପରିପାଦରେ
 ମତର ହୋଇଅଛି । ଅପେକ୍ଷାରେ ସୁଖକୁ ମୋଟାମତର
 ଦେହେବ ପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭମାନେ ଏସ
 ପୂର୍ବେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ୍ତ ହେଲେ ସେମାନେ ସେଥିର
 ରୂପକାରଣା ସେ ଲୋକାରୁ ହୁଏ ପାର ଅପେକ୍ଷା ବିଦ୍ୟମା-
 ନକ୍ତ ଦେଖାଏ ଶା ନ ବ୍ୟୟ କେତେବ ବନ ଦେବ
 ଈଂରେଜ ଶା ୩୦ରେ ଅଛି । ସମସ୍ତେ ସେ ଉତ୍କଳ-
 ମାନଙ୍କର ଅପେକ୍ଷା ଦେଲେ କଷ୍ଟ ସେବର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ
 କରାଯି ନ ଦେବ ।

କଷ୍ଟ ଦେବର ଅବସରେ ଅନୁମୁକ୍ତ ଗର୍ଭାତ ସୁଅ-
 ଗୁଣ ମୁକ୍ତୁ ଗୁରୁଜନପରିବେ ବାଟ ଦେଖିବୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ରରେ
 ଲୋକେ ଲଗନାର ଭୁବନ । ଏ ଉପକ୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଶାନ୍ତ
 ଅଛି ଓ ଏହା ପରଦାସୁକ ହୋଇ ଦେଉଅଛି । କାରଣ
 ଗୁପ୍ତାମାନ ମୁକ୍ତରେ ବିଷାସୁକ ନାମ ହୁଏ । ଏହା ବିଷୟର
 ଉତ୍ତର ।

କଷ୍ଟ ଦେବରେ ଏ ଦେବେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୩୭୭ ଏ
 ଦେଖି କାଳପ୍ରାପ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଅଛି । ସପା ସମ-
 ସୁରେ ଶା ନ ଦେବାର ବିନା ଏହ ଚଳ । ତଥା ଦେ-
 ଦେବ ଦେବ ଦେଖାଯି ପ୍ରକାଶ ଶା ନେତ୍ରାକାର । ଏ-
 ରଣ ବିଷୟର ଦେବ ଶା ନାହିଁ । ହ ବ୍ୟୁ-ପାଇ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ମହାତ ବାହାବା ବୋଲିବ କରଣ ମଧ୍ୟରେ
 ଈଂରେଜ ଶା ଉକ୍ତ ଦେଖାଏ ଶା ବିଷୟର ନ ପା-
 କାର ବ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏ ବ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର ନରଣ ଚକ୍ରରେ
 ସେଠା ମୁକ୍ତପ୍ରାପ୍ତମାନଙ୍କର ଅପା ଶକ୍ୟ ଦୈନନ୍ଦି ପ୍ରକା-
 ଶରେ ହୋଇଅଛି ଅପେକ୍ଷାରେ ନାହିଁ ବାଲୁ ଉପା କରୁ ।
 ଏପରି ବ୍ୟ ବିଷୟରେ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଅପେକ୍ଷାରେ ବିଲେକ୍ତର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ପଦି ପାରେବକର
 ୨ ସୁ ପେଶିକ ପଦବାରତ ହୋଇଅଛି ।

ସୁଧର ବିଲେକ୍ତର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଅମଳ୍ୟ ବା ଶାନ୍ତେବ ପାଦ
 ଚୋବାକୁ ତନ ମାନେ ରବିକାରର ପାର୍ଥୀକ ବଦ ଅଛି
 ଓ ତାଙ୍କ ଦମରେ ଏଠା ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ପାଣ୍ଡବ
 ଶାନ୍ତେବ ଏକା ନପୁତ୍ର ହୋଇ ପଦ ରବିକାର ସୁଧରୁ
 ସାରି ଅଛି ।

ଈଂ ପ୍ରସାଦରେ ଏଠାରେ ଗୋଟି ଦସ ପଦଶା ସୁଖତ
 ହୋଇଅଛି । ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ନ ୨୯ ଓ ପୁରୀରୁ ନ ୧୧
 ପଦଶା ଅଛିଅଛି । କଟକର ଦେହ ପଦଶା ନି ସଲେ ।
 ପୁରୀର ଦେହ କଟକରେ ପାଇ ଶିବିର ଗପାତ କଟକର
 ପଦଶା ଅଛି ଏ ଦର୍ଶ ନ ସନା କଟକ ପ୍ରତି ଅପଦ-ପଦସୁ ।

ଅପେକ୍ଷାରେ ସୁଖକୁ ବିଷୟଦତା ନିରଦତା ମଦ-
 ମାନେ ବିଷୟକେବଳର ନାହିଁରେ ଅନାବ ବସତ ବୋଧ
 ସଦାକୁ ନ ନ ଶାନ୍ତେବ କିଛି ଅଛି ନ ଦେବ ହାଇକୋର୍ଟ
 ଜଣାଇ ଅଛି ।

ହାଳିକାପ୍ରକାଶର ସମାପୀ ନାମରେ ତରଣତ ହିନ୍ଦୀ
 ଅଧିକାର ବିକାରର ପରିପୋଷ ଦେବାର ସେ ଅପେକ୍ଷା
 ସୁଦେ ବାଦର କର ଯେ ତାହା ବଦା ସେ ସହର ଏକାଦ-
 ଶ ଶା ଗାୟତ । ହାଳିକାର ପ୍ରକାଶକାର ଓ

ପ୍ରକାଶକାର ସତର । । ଶକାଣୀ ଅନ୍ୟ ଉପଦେଶରେ
 ଦେବର୍ତ୍ତନ ବାବଦରେ ବସ୍ତ ଦେଖୁଅଛାଏ ଏ ଅପଦେଶରେ
 ତାହା ପ୍ରତି ହାସାସର ବାବଦର ଓ ୩୩୦୦ ଲା ଅର୍ଥ-
 ପତ୍ର ହେବ ।

ଈଂ ପ୍ରସାଦରେ ଶାନ୍ତବାର ଅନାଦ ଦେବ ପାୟ ବଦା-
 ପାଦଶ୍ୱର ମତ୍ର ବଦ ବିଷୟର ଠାରୁ ପୁରୀକାର ସୁକ-
 ଦୋଇଅଛି ।

ବାହାର ଶକାଣୀ ବାଲୁ ସମତରୁ ବାହାରିବ ଦର୍ପଣ
 ତା ୧୩ ରସରେ ସୁଦେଶ ଠିକ୍ ଏକାବେଳେ ପ୍ରକାଶକର
 ଅଲେ । ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାରେ ମତ ବାଲ ଚଳୋଟ
 ତରୁ ଅଭବନ ନରଣଲେ । ସାତମାସ ଗର୍ଭରେ ପ୍ରସା-
 ଦୋଇଅଛି ।

ବଦକର୍ତ୍ତାରେ ବାଲୁ ଦର୍ପଣରୁ ସପା ଗପେଶା ସୁଧର
 ବଦାଦ ରିଲେଶ୍ୱର ତା ୧୯ ରସରେ ଅପ ସମାଦେଶ୍ୱର
 ମକଳନ କରୁଅଛି । ତାଙ୍କର ସୁଧର ଓ ସୁଧର ଅପାଦତା
 ଓ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଦେବ ଅଛି । ଏସବୁ ଅପଦେଶରେ ସୁଧର
 ଓ ଅପେକ୍ଷା ହୋଇଅଛି । ବାହାରରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବ
 ସୁଧ । କରକଦାର ଅପଦେଶର ଗାନ୍ଧୀମାନଙ୍କର ନୁଦ୍ୟଶୀତ
 ହୋଇଅଛି ଓ ଈଂରେଜ ବାବା ମଧ୍ୟ ହୁଏ । ମହାମାନ
 ଲୋକେବ ଗବର୍ତ୍ତର ଶାନ୍ତେବ ପାଇବୋର୍ଟର ପ୍ୟାଟ
 କଟକଦେବ କାହିଁକିଲେ ମେସର, ଦେଶେଶ୍ୱର ପଦଶର
 ଶାନ୍ତେବମାନେ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଇଂରେଜ ଓ ମେମ୍ବରାଣେ
 ଓ ଦେଖାଏ ବିଷୟକେ ମକଳନରେ ଦରକମାନ
 ହୋଇଅଛି । ସମସ୍ତେ ମକଳନର ପାଳକପଦକୁ ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ଓ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାତରେ ବସ୍ତ ପ୍ରାଦେଶ୍ୱର । ସୁଧର
 ସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗାତ ନା ପଦ ରେବ କିଛି ରଖିବ
 ହୋଇ ନ ହୁଏ ଓ ସମସ୍ତେ ଏକହୋଇ ଅମୋଦରେ ଯୋଗ
 ଦେଇଅଛି । ଏପରି ମକଳନ ପରିଶରରେ ପ୍ରାତି ବର୍ତ୍ତନ
 କରାଏ । ଅମୋଦପ୍ରକା ବାହାସହୋଦର ବଦାହରପଦରେ
 ବିଶ ସାଧାରଣ ପଦର ନାହିଁ ମଧ୍ୟ କରଅଛି ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ
 ଦେ ବସ୍ତୁ ହୋବା । ସହର ୫ ୨୨୦୦ ଲା ଦାନ
 କରଅଛି ।

କଷ୍ଟପଦରେ ପ୍ରକାଶକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀପୁତ୍ରମଧ୍ୟ ରବିକା-
 କାରଣ ବାଲୁ ସୁଧେତୁ ଶା ବାହାରିବ ଦେଶେ ପଦ
 ବରୁଅଛି ସେ ଦରପଦରେ ପ୍ରକାଶ ସୁଧ ରୁକ୍ତ
 ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ଓ କର୍ତ୍ତାକାର ଦେବା ବସ୍ତୁ ବଦ-
 ରୁକ୍ତ ଓ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୩୭୭ ଲା ଦରଦା ପାଦକର୍ତ୍ତା ।
 ଏସବୁର ଗରଦକର୍ତ୍ତା ଶାନ୍ତେବ ରବିକାର ଦେବ ଅପଦ
 ମନୁକର ବଦସୁଧରେ ଗୋପଦେବ ନିରଦ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ବିଲେକ୍ତର ନିରମଣ ଶାନ୍ତେବ ଓ କଟକମେ-
 ବିକ୍ତର ଶାନ୍ତେବ ଏକାଦ ତା ୨୯ ରସରେ ସେଠାରୁ ପ୍ରକାଶ
 ବିକଅଛି । କଟକର ଠାରେ ପଦଶାନ୍ତେବର ସର୍ପୀର
 ମାହେବକ ସମେ ବାଣୀତ ଦେଖାଇ ବିଷୟ । ସର୍ପୀର
 ଶାନ୍ତେବକ ଗମନକାରରେ ଅନା ଗୋଟିଏ ଅତି ତରୁତ
 ଅହେବ ଦେବ କର୍ତ୍ତୁର ଗାୟ ତାକୁ ନେଖି ଦେଲେ ।

ମୁଦ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।		
ଶ୍ରୀମତୀ ଶା ଦେବୀକ	ମତ୍ର ଶା	୫୩୯୯
ମୁକ୍ତସି ଗୋପାଦର	କଟକ	୫୩୯୯
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସନା ଦେବୀ	ରସହର	୫୩୯୯

ଅନ୍ୟ ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଗପର ବିଷୟ ପରପାଳନର ଉପ
 ବିଷୟକମାନ ସମ୍ବାଦସୂଚକ ମୁଦ୍ର ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ

ସଂ ୨ ଖ

ଭା ୨ ରସ ମାସେ ପିତୃବନ୍ଧୁ ସମ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ମାସ ୨ ୨ ୨ ସକ ୧୯୮୭ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଧ୍ୟସଲ୍ୟାଲ ଡାକମାସୁଲ ୪୧୫

ଅମୈମାନେ ଅନନ୍ଦ ପୂର୍ବକ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ପୂର୍ବାପୂର୍ବ କରେଣ୍ଡମାନଙ୍କ ବାରିକର ସ୍ଥିର ରହିଲେ । ମହାନାମ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀବିହାର କରେଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ଯେନା ସମୟରେ ସିମଲଠାରେ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ସେ ଥିଲେ ଯେପରି ଅପମୋଷ ଓ ମନୋମାନଶ୍ୟକତା ଥିଲେ ତାହା ସେ ଜାଣିପାର ନ ଥିଲେ । କଲକତାରେ ସର୍ବାଧିକାରୀଙ୍କ ମତ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ ଅଟଇ, ଲକ୍ଷ୍ମୀବିହାର ପ୍ରାୟ କରଣ୍ୟ ସିମଲସମ୍ବନ୍ଧ ଉଦ୍ଧାର କର କଲକତାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ ଏ ପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କର ମତ ବୃଦ୍ଧି ଫେରିଲ ଓ ମାନସରେ ମହାବୀରା ଚ୍ୟୋପାନ୍ତମୋହନ ଠାକୁର ସି, ଏସ, ଅଇ, ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଯେ କରେଣ୍ଡ ବନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅଭିମତ ମନୋବେଦନା କରୁଅଛୁ । ତହିଁ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ଓ କରେଣ୍ଡ ବନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅଛି ଅସତ୍ୟ ଓ ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିବାର ଜାଣିପାର ତାହା ରହିତ କରି କରେଣ୍ଡ ବନ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିର ରହିଲେ । ପରଗେଷେ ଲକ୍ଷ୍ମୀବିହାର ସେ ଏପରି ସୁବିଧାର କଲେ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଅମୈମାନେ ତାଙ୍କୁ ଓ ମହାବୀରା ଚ୍ୟୋପାନ୍ତମୋହନ ଠାକୁରଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛୁ ।

ହୋଇଅଛି । ଏ ଉପଲକ୍ଷରେ ନିଜାହାଜରୁ ଅନେକ ଲୋକ କଲକତାକୁ ଆସି ଥିଲେ । ୧୯୫ ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଉପାସନା, ବକ୍ତୃତା, ସଙ୍ଗୀତ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କଲକର ମଧ୍ୟସାଳରେ ବେଶବ ବାବୁ ବକ୍ତୃତା କରି ଥିଲେ ସେଠାରେ ଦେଉ ହଜାର ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ * ୩ ୨୦ ଜଣ ସାହେବ ମେମ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ବକ୍ତୃତା ଅଭିଭାଷଣ ହୋଇଥିଲା ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ବିଷୟ ଉକ୍ତ ଥିଲା ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ସୁଖା ଉକ୍ତ ଫେରି ଗଲା । ଅଭିଭାଷଣ ଗଙ୍ଗାକୁଳରେ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଓ ଉପଦେଶ ଉଦ୍ଧାର "ଯୋଗ-କଲରେ ସଂସାର ଭୟୋବନ ହୁଏ" ଏ ବିଷୟରେ ବେଶବ ବାବୁ ଏପରି ମଧ୍ୟର ଉକ୍ତରେ ବକ୍ତୃତା କଲେ ଯେ ଗଜଗଣ ଶୋଭାଙ୍କ ନେ-ସରୁ ପ୍ରେମାନ୍ତ ନିର୍ଗତ ହୋଇଥିଲା । ହିନ୍ଦୁମାନେ ମଧ୍ୟ ବହୁଲେ ଏପରି କଥା କେତେ ଶୁଣା ନ ଥିଲା । ଏ ସ୍ତଳେ ବହୁ ସହସ୍ର ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ " ଯାଉନହଲ ଗୃହରେ " ଇଂରେଜରେ ପ୍ରଗଂସିତ ବାବୁ ବକ୍ତୃତା କରି ଥିଲେ । ଶୋଭା ବର୍ଗରେ ଗୃହସ୍ଥି ପୁଣି ହୋଇ-ଥିଲା । ଅଭି କହେ ବ୍ରାହ୍ମିମାନେ ନବର ସଂକୀ-ର୍ତ୍ତନ କରି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେଠାରେ ଯେତେବେଳେ ବେଶବ ବାବୁ ଘୋଷଣା ଉପରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ ହୋଇ ଯୋଗ ଭକ୍ତିର ସଂମିଳନ ଓ ଉତ୍ସବ ଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ

ବକ୍ତୃତା କଲେ ତେତେବେଳେ ସହସ୍ର ଲୋକ ବିମୋହନ ହୋଇ ଗଲେ । ଏସ୍ତଳେ ତୁଅଗଣ ସହସ୍ର ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଏ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏ ନଗରର ମହାଜନ ବାବୁ ବଳଦେବଲଲ ଭଗଜକ କନ୍ୟା ସଙ୍ଗେ କଲ-କତାର ଜଣେ ମହାଜନ ବାବୁ ସମଗରଗଲଲ ଭଗଜକ ପୁତ୍ରର ଶୁଭ ବିବାହ ଅତି ସମାପ୍ତ-ହରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛୁ । ବଳଦେବ ବାବୁ ମଜଲସ ନମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଅଠଗୁଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଗମ୍, ସବୁରେ ଲହରୀ ଅ ବିଅହୋଇ ଥିଲା, ତହିଁ ଉପରେ ଗୃହପାଖରେ ବାରଗୋଟା ଚାରିଜ ମେହେରଗା ହୋଇଥିଲା ଓ ତହିଁ ଉପରକୁ ଯାଉଏ ଉତ୍ତମ ଚାଷପଟ ବା ଛବି ବସି ଥିଲା । ଗୃହ ଅ ମଧ୍ୟ ଚାଷରେ ପୁଣିଥିଲା । କଲେଗାହତ ଲଲଟନ ହସ୍ତାର ଅକ୍ତବ ନ ଥିଲା । ଠଳରେ ଅଠଗୁଲାଟି ଅତି ପରପଟିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଥିଲା ଓ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଓ ତତ୍ ସଗୁ ଥିଲା । ବର ପକ୍ଷରୁ ମଧ୍ୟ ଅ-ନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଗୋଷଣା ହୋଇ ଥିଲା ଓ ତହିଁରେ ବୃଦ୍ଧ ନୂତନ ପ୍ରବାର ନ ଥିଲେ କି ଗୋଷଣା ବହୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଗୁଲିଥିବାରୁ ସୁନ୍ଦର କରି ଥିଲା । ଏ ଗୋଷଣା ଲେଖନୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇ ନାହିଁ ଏ ପକ୍ଷରେ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । ବୋଧ ହୁଏ ଅମୈମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ ଲେଖା ବିଷ୍ଣୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିଅଛୁ । ବିବାହ ଉଦ୍ଧାରେ ବଳ-

କଲକତାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଉ-ପୁତ୍ର ଏ ବର୍ଷ ବଡ଼ ସମାବେଶରେ ସମ୍ପନ୍ନ

ଦେବ ବାବୁ ପ୍ରଭୃତି ମଜଲିସ କରିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଅମୟ ମତେ ଏଠାର ଦେଖାଯିବ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟାମାତେ ମଜଲିସରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଠାର ସାହେବମାନଙ୍କୁ ଅମୟ ହୋଇଥିଲା କଲେକ୍ଟରପାଟେଣ୍ଟର ପୁଲିସର ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଇଂରେଜ ପ୍ରାୟତଃ କଣ ମଜଲିସରେ ବସୁକମାନ ହୋଇଥିଲେ । ବରମଳେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କଲକତ୍ତା ବାହି ଅପି ହଲ ତାହାର ଓ ଏଠାର ଭଲ ବାହି ଓ ଗୋଟିପୁଅର ନୃତ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ମଧ୍ୟ କଣେ ଇଂରେଜ ବାବାବର ରୁଦ୍ଧ ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ମଜଲିସର ଶୋଭା ଓ ନୃତ୍ୟ ଗୀତରେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରୀତ ହୋଇଥିଲେ । ବବାବ ଉପଲକ୍ଷରେ ଏ ଦେଖାଯିବ ଉପସ୍ଥିତ ବିଶେଷତଃ ମହାଜନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କୁ ଅମୟ ବଦା ପ୍ରଥମଥର ଘଟିଲା । ଏପରି ଅମୟ ଶରେ ଇଂରେଜ ଓ ଦେଖାଯିବ ଲେକକ ମଧ୍ୟରେ ମେଳ ବୁଝିବ ହୁଅଇ ଏଥିପାଇଁ ବଳଦେବ ବାବୁ ପ୍ରମ-ସାର ଭାବନ ଅଟନ୍ତି । ସେପରି କ୍ଷଣିକ ଅମୋଦରେ ବର ବନ୍ଧ୍ୟା ଉଦୟ ପଛରୁ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ସେପରି ଏ ଘଟଣାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଜନମାନେ କିଛି ସାଧାରଣ ହଇଜାରିଆର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଲେ ଅଧୁର ଭଲ ଓ ସୁଖ୍ୟର ଦେବ ।

—*—
ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ।
ଅନୁଗୁଳ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନରପାଟେଣ୍ଟ ଗରମାସ ତା ୧୮- ଉଷରେ ଅନୁଗୁଳଜିଲ୍ଲା ପୁରୁଣା ଗଡ଼ଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗଡ଼ଠର ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ଅତି ଜମଣୀୟ ଓ ପରାମ୍ପରା ଗଜାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତ ସ୍ଥାନବୋଲି ବୋଧ ହୁଏ । ତାହାର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଦୁର୍ଗପ୍ରାଚୀରପର ପଦ୍ମବମାଳା ବନ୍ୟାସୁମାନ ରହିଅଛି ଓ ସ୍ଥାନେ ଉତ୍କଳ ବିଖରଦେଶ ମସ୍ତକୋତ୍ତୋଳନକରି ଆସଣାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ପାଦନ କରୁଅଛି । ସେ ସ୍ଥାନର ସତର କଜା ଏବଂ ପଟଶା ଓ ପତ୍ତାମାନ ନିତାନ୍ତ ଅପରିଷ୍କୃତ ଗଡ଼ର ଏକପାର୍ଶ୍ଵରେ ପାଦାତର ନିମ୍ନଭାଗରେ ଗୋଟିଏ ନଦୀ ଅଛି ଇହିଁର ନାମ ମାତଲଅ, ଇହିଁର ଜଳ ଏଡେ ମନ ସେ ତାହା ସେବନରେ ଉତ୍କଳୀୟ ହୁଏବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ପ୍ରକୃତରେ ଇହିଁର ଜଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୋଟା ଓ ଅସ୍ଵାଦୁ ଗଡ଼ମଧ୍ୟରେ କେଲିଖାନା, ପାଣି, ଲଇନ,

ତାଙ୍କୁରଖାନା, ସୁଲ ଓ ସାମାନ୍ୟପ୍ରକାରର ବଜାର ସତରର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵରେ ସଦି ବସୁ ଅଛି ସୁଲର ଅବସ୍ଥା ନିତାନ୍ତ ଶୋକନୀୟ ଅଟଇ । କେବଳ ଜ ୫୧ ଶ ଶୁଣ ଇହିଁରେ ଅଧିକତମ କରୁଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଅଧିକାଂଶ ଶୁଣ ସୁଲକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ । ସତରର ଏକପାର୍ଶ୍ଵରେ ଗୋଟିଏ ମଦରଖଣି କରି ଇଷ୍ଟିକ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ବଗାଡ଼ୁଅଛି । ମଦର କୋଣସିଠାରେ ପ୍ରତି ନାହିଁ କି ଅଧିକ । ତା ୨୦ ଉଷରେ ସାହେବମହୋଦୟ ତାଙ୍କୁରଖାନା, ସୁଲଅର ପରଦର୍ଶନ କଲେ ସେହିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ସାହେବମହୋଦୟଙ୍କର ଅଭ୍ୟର୍ଥନାର ଅଭ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ଅନୁଗୁଳର ସରକାରୀରମାନେ ଗୁଜାର ଶାର୍ଂଗେଷ୍ୟା, ଫାଟକ ଓ ଦରବାରପର ନିର୍ଦ୍ଦିଶିଥିଲେ । ଅନୁଗୁଳକୁ ସାହେବମହୋଦୟଙ୍କର ଏ ଅଗମନ ଉତ୍ସାହର ଅଟଇ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଦେବାର କାରଣ ଏହି ଯେ ପୁତ୍ର କେବେହେଁ କୋଣସି ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କର କୋଣସିଠାରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ହୋଇ ନ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଏପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଉଥିବାରୁ ଅନୁଗୁଳ ବାସିଏ ଏପରି ନ ଲଲେ କାଳେ ସୁଲକୁପିଶରେ ଉତ୍ତା ଦିଶନ୍ତେ ଏହା ମନେକରି ସପୋଷିତ ଅଭ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ସହରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାର ଇର୍ଥ୍ୟ ସମାଧା କଲେ । କମିଶ୍ନରପାଟେଣ୍ଟ ଗଜକାତ ପୁଲିସର ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଭାସ୍ଥଳକୁ ବସୁକଳ ଦେଲେ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପାଠ ଦେଲା । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ କମିଶ୍ନର ସାହେବମହୋଦୟ ଇଂରାଜଶାସନର ସୁଧରମାନ ଓ ପ୍ରକାଶର ହିତସାଧନ ଦେଖାଇ ସରକାରୀମାନଙ୍କୁ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାରେ ସହକାର ଦେବାମନେ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଦାବିକରୁଣା କଲେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଦେଖାଯିବ ଦୁର୍ଗଣା ନାଚ ଓ ବନ ରଜାହୋଇ ସହ ରଜ ହେଲ । ଚତୁର୍ ବାଣ ପେଡାଗଲ ଓ ତାହା ଅତି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା । ଅତି ନୂତନର ମଧ୍ୟରେ ଏକଦି ସେ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ସହରୁକରେ ଉଦୟିତ୍ଵାରମହାସୟ ଶୁଷ୍କାଠମାନ ଜମାକରି ଇହିଁର ଅଗ୍ନି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ତାହା ଅତି ସୁନ୍ଦର ଦର୍ଶନ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ରାଜ ଦେଖାଯିଲେକେ ବୃକ୍ଷଲୀଳା, ପାଳ, ବୋଉଜାତ, ସ୍ଵର ପଲକାବ ଦ ୧୭ ବ ୧୭ ଫା ନାଚ ଦେଖିବାରେ ପ୍ରମତ୍ତ ଥିଲେ ।

ହୁଣ୍ଡୋଳ ।

ଗରମାସ ତା ୨୦ ଉଷରେ କମିଶ୍ନରପାଟେଣ୍ଟ ଏ ଗଡ଼ଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏ ଗଡ଼ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବନାଘଣ୍ଟି ଅଟଇ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଉଚ୍ଚ ପାଦାତମାନ ବାହିଷକରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୋର ରହିଅଛି ଗଜନାଥ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନରେ ଅଛି ଓ ଇହିଁର ଶୁଷ୍କରରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ବେଦି ଗୋଟିଏ ଜଳଅଛି । ନଅର ଉତ୍ତରରେ ବାହିଷକ କେବଳ ଉତ୍ତରଦିଗକୁ ଗଜବାଟର ଚୋରଣ ଥିବାରୁ ତାହା ବନାଘଣ୍ଟି ନୁହଇ । ବନରୁ ବନାଘଣ୍ଟି କେବେ ୫ ଅଧ ନିକଟକୁ ଆସନ୍ତି ଗଜବାଟର ପଶ୍ଚିମପାର୍ଶ୍ଵରେ ଗୋଟିଏ ଛତୁ ପୁଷ୍କରଣୀ ଅଛି । ଇହିଁରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଅଛି । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଏପରି ଅପରିଷ୍କୃତ ଯେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଉତ୍ତର ସର୍ପମାନେ ବାସ କରନ୍ତି । ମହାଦେବ ଓ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଦୟୋଃ ଉତ୍ତମର ଅଛି । ଠୁଲରେ ଏ ସ୍ଥାନର ଶୋଭା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ପୁଣି ଇହିଁରେ ବନ୍ୟାଦ୍ରୁମ, ବନାପୁ, ସର୍ପ, ମର୍କଟ, ବ୍ରହ୍ମାଦି ଉଦ୍ୟତ ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ପ୍ରଭବ । ସାହେବମହୋଦୟ ଗଡ଼ଠାରେ ଦୁଇଦିନ ରହି ସମସ୍ତ ପରଦର୍ଶନ କର ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଅଭ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ନ ଥିଲା ।

ଚରଦିଂସପୁର ।

ଏ ଗଡ଼ଠାରେ କମିଶ୍ନରପାଟେଣ୍ଟ ଗରମାସ ତା ୨୨ ଉଷରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଏ ଗଡ଼ ଗୋଟିଏ ସବରଶୋଭାର ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ଵର ନିମ୍ନଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅଛି । ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ଵକୁ ଗୋଟିଏ ଛତୁ ଚିତ୍ତନ ଅଛି । ସେ ସବର ଅତ୍ୟନ୍ତ ବନାଘଣ୍ଟି ଅଟଇ ଓ ଇହିଁ ଉଷରେ ବନ୍ୟାଦ୍ରୁମ ମହାଦେବଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଅଛି । ତାହା ଅନେକ ଦିନରୁ ପୁରୁକାତ ହେଲେହେଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଅଛି ବେଶ୍ ସ୍ଥାନରେ କିତା ହୋଇ ଗୁରୁଅତିଥୁ ଅନାଇଲେ ସବୁ ମହୋତ୍ସବ ଦିନର ଗଜାଙ୍କ ଅନୁପୂର୍ବର ସମ୍ମୁଖରେ ସଜାକର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଗୋମଜଲ ଘୋଡ଼ା ଅଛି । ଚତୁର୍ ପୁନ୍ଦରକୁ ଗୋଟିଏ ନୃପତ ପାଣ୍ଡ, ଇହିଁର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵ ଲଗାଇ ଲେକେ ପରକର ରହିଅଛନ୍ତି । ପାଦାତର ଅବ୍ୟବହାର ନିମ୍ନରେ ଗୁଜବତି ଓ ଚତୁର୍ ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ଵକୁ ସେହି ଛତୁ ନଦୀ ଏଣୁର ଗଡ଼ର ଅତି ପ୍ରସ୍ଥ ନାହିଁ ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ଵରେ କେଲିଖାନା ଓ ସୁଲ ଅ

ଓ ନିମ୍ନର ଅପରପାର୍ଶ୍ଵରେ ସୁତସ୍ତର ଅନୁବନ୍ଧ
ଗତକୁ କେତେକ ପରମାଣୁରେ ଗୋଟିକରି
କରାଯାଇଛି । ସୁଲଫିଡ୍‌ରେ ଗୋଟିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ପୁଷ୍ପ-
ରଙ୍ଗୀ ଅଛି । ସାଧେବନିମ୍ନୋପସ୍ଥ ଏଠାରେ
ଦୁଇବନ୍ଧ ରସ୍ତା ସମସ୍ତ ପରମାଣୁ କରୁ ତାହା-
ରୂପରେ ବଜାୟା ଅଛି ମୃତ୍ୟୁରେ ଯାଏ ତଳେ ।
ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ନ ଥିବ ।

କୃଷ୍ଣମା ।

ଏ ଗତ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ମମାଳାର କୋଉକି
ଅବସ୍ଥିତ ଅଛି । ସୁତନାଥର ଦୁଇକୁ ନିର୍ଗତ
ହୋଇ ପଶ୍ଚିମାଳୁ ମୁଗ୍ଧରେ କୃଷକ ଅପରପାର୍ଶ୍ଵ
ଗୁଣ୍ଡିଚାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସୁପ୍ରମସ୍ତ ସତକ
କର୍ମିତ ହୋଇ ଅଛି । ସେହି ସତକର ଦୁଇ
ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବଜ୍ରବାଣୀଗୋଟମାନଙ୍କର ଗୁଣ୍ଡମାନ
ପ୍ରାୟ ନିର୍ବହଣରୂପେ ଥିବାରୁ ଗତକର
ଗୋଲ ଅଧକ ପରମାଣୁ କର୍ତ୍ତୃକ ହୋଇ ଅଛି ।
ସୁତୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରବିଚାର
ମନ୍ଦିର ଅପୂର୍ବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଖୋଦନ କରୁଅଛି ।
ତହିଁର ପଶ୍ଚାତ୍ତୀକର ଗୋଟିଏ ଭୂତପ୍ରାଣରେ
ମହାଦେବଙ୍କର ଦେବାଳୟ ଅଛି ତହିଁର ନିମ୍ନ
ଭାଗରେ ସୁକର୍ଣ୍ଣର ଗୋଟିଏ ପୁଷ୍ପରଙ୍ଗୀ କଳରେ
ଲୁହାଭରଣୁପେ ଥିବାରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ଗମ ଅତି
ଭୟନୀୟ ହୋଇ ଅଛି । ଗତମାସ ତା ୧୪ ରଖ
ପ୍ରାତଃକାଳରେ କର୍ମମୂଳ ସାଧେବ ସେଠାରେ
ପହୁଞ୍ଚିଲେ କେତେକେଲେ ତାହାଙ୍କର ସମ୍ମାନ
ସୁଦକ ଯେଉଁ କମମାନ ଧୂଳିତ ହୋଇଥିଲେ
ତହିଁର ସର ସଞ୍ଚାତଶ୍ରେଣୀର ଏକପାର୍ଶ୍ଵରୁ
ଅପରପାର୍ଶ୍ଵକୁ ନାଚ ନୋଇ ଗୋତାମାନଙ୍କର
କ୍ଷତ୍ରିୟଶାସନା ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ସୁତକୃଷ୍ଣ
ଗତ ବଜ୍ରବାଣୀଙ୍କର ଅଗମନରେ ପରମ୍ପୁର
ହୋଇ ମତକ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଓ
ଶିଳାପ ଓ କୁଳକମଳରେ ସୁର୍ତ୍ତ ଥିବାରୁ ତହିଁର
ଗୋଷ୍ଠୀ ଅପାକ ମନୋହର ହୋଇଥିବ ।

କୃଷିକୃଷି ।

ଏ ଗତ କୃଷିକୃଷି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ନ ହେଲେକି
କୃଷକମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥାରେ
ଅଧ୍ୟାୟ ରହିଥାନ୍ତୁ ବାଲକ ଗତକୁ ପ୍ରବେଶ କର-
ନ୍ତୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବାଟ ଅଛି ସୁତୀ ସେହି
ବାଟର ଅନ୍ତରେ ଓ ଗେଣ୍ଡରେ ଦୁଇଗୋଟି
ଥାଏ ଅଛି । ପ୍ରଥମଦ୍ଵାରା କୃଷକରେ ପ୍ରବେଶ

ମାନଙ୍କର ଘର ଆଉ ସେହିଠାରୁ ବୃତ୍ତାୟୁଦ୍ଵାର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଭୃଷ୍ଣାନକ
କଳ ଓ ବାଟ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଗଞ୍ଜର ଯେ ପ୍ରକୃତ-
ଗୋଟିଏ ନାଲିପତ୍ର ଜଣାଯାଏ ଆଉ ତାହା ଦୁଇ
ପାର୍ଶ୍ଵ ଅଭଡ଼ାକାନ୍ଥୀପରି ସ୍ଵଳ୍ପ ପ୍ରକାୟମାନ ଦୁଅଇ
ବୃତ୍ତାୟୁଦ୍ଵାରଠାରୁ ଗଜକାନ୍ଥୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଶ୍ଚିମାଳ-
ମୁଖରେ ଯେଉଁ ଦାଣ୍ଡ ଅଛି ତହିଁର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵ
ଅନ୍ୟଗତମାନଙ୍କପରି କରବଜ୍ର ନ ଥିବରେ
ଗତକାନ୍ଥୀ ଗୋଟମାନଙ୍କର ଘର ଓ ଠାକୁର
କରରେ ସୁର୍ତ୍ତ ଅଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କର୍ମିଗୁରୁସାଧେବ
ଏଠାରେ ଫିଦ୍‌ବସ୍ତ୍ରମାସ ତା ୧୪ ରଖ ଦିନ ସକାଳ
ଓଠେ ପହୁଞ୍ଚିଲେ । ଏଠାରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନାର
ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ନ ଥିବ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀମତ କର୍ମିଗୁରୁ ସାଧେବଙ୍କର ଗତକାଳ ସପ୍ତ ଶ୍ରେଣ
ହୋଇଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ।
ଶ୍ରୀମତ ଦାଣ୍ଡର ସାଧେବ ସୁକର୍ଣ୍ଣ ସିକାରୁ ଦାଳ ପ୍ରଦାନ-
ନର ବା ଗୁଣ୍ଡ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାନ୍ଧୁ କାର୍ଯ୍ୟକର ବାଦର୍ଥ୍ୟ
ଏଠା ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାନ କର୍ମିଶୀର ସହକାର ସହପଦ ହୋଇ
ସହିବ ।
ବସନ୍ତ ସେପରି ଶ୍ରେଣ ନାହିଁ କୋଇ ସଦ୍ୟାଧିକାର
ବଦ୍ୟ ବରୁ ନାମିକିକଳ ସର ୧୮୮୦ ସାଲର ପକ୍ଷ-
କାଳେ ଲୋଡ଼ାଗୁଡ଼ ସେ ସଲଫେଟ ଅବଜିନ (Sulphate
of zinc) ଏବଂ ଶ୍ରେଣ ଅଧ୍ୟୟନ ଚଳ ଓ ବଦ୍ୟମନର
ଦୁଇପ୍ରମାଣ କଳ ବଦ୍ୟ ଚଳରୁ ହର ଶ୍ରେଣର ଚର୍ଚ୍ଚ ଉଦ୍ଘା-
ରୁ ଅଧ୍ୟାସ ବଦ୍ୟ ନିଶାଳ ଏବଂ ସଂକା ଅଗ୍ରରେ ଏକ ନୁମନ୍ତ
ଲେଖାଏ ସେହିକ ସୁପ୍ରମରେ ବସନ୍ତ ସେପ ସ ୧୨ ବା
ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିଲେ ହୋଇ ଶିବ । ଗତକାଳ ପରମର୍ଷ-
ସହର ଏହା ଗୁଣ୍ଡା ବଦ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚ । ପଟ ଚର୍ଚ୍ଚର
ଏପରି ବସନ୍ତ ଗୁଣ୍ଡାତ ଲେଖି ଅଛି ।
ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବାନ୍ଧୁଲର ବସନ୍ତ ସମ୍ପାଦ ନାହିଁ ମାତ୍ର
ସଗ୍ରକୋଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ନାହିଁ କେତେକ
ମାତ୍ରସ୍ଵ ଲେଖେ ଶାଳେ ଶାଳେ ଦୁଗ ହେଉଥିବାରୁ ଇଂଲେ-
ଣକ ସୈନ୍ୟ ସର୍ବର୍ଥ ଅଗ୍ର ଓ ସେମାନଙ୍କ ମେଳ ଲେଖିବା
ବାଲକ ସୈନ୍ୟ ଚଳକଚଳ ହେଉଅଛି ।
ଦାଉକୋର୍ଷର ଜଳ ମାନ୍ୟବର ବାନ୍ଧୁ ଲମେଟକୃଷିକୃ
ସପରକାରେ ଏପରିବଦ୍ୟ ସୁଲମ ସେପ ଅଧିକାର ପାଠ-
କମାନେ ଅବଗତ ଅଛି । ଦାଳ ପ୍ରଥମଶିଳା ପଦର ଦୁଗ
ସକାରେ ସେ ଏଠାକୁ ଅଧିକାର ଓ ବରଦେଖ୍ୟ ସିବ ହେବା
ରୁ ସେ ଲମେଟକାଳର ପାଠକୁ ପ୍ରଦାନକର ହେଲେ । ଏଠା
ରକବାର ବାନ୍ଧୁନହୋବୁ ଲେଖକ ଓ ଲମେଟକୋର୍ଷ
କର୍ମିର ପଠାର ପ୍ରାୟ ୧୦ ଜଣ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁକର୍ମକର୍ତ୍ତା
ଗୋଟିଏ କୋର୍ଟିଠାରୁ ଅନୁକର କରିଥିଲେ । ତଦା ୧୨ ବ-
ଧାରୁ ସୁତ ୧୧ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁତୀର ବଦ୍ୟ ଶାଳା
ଲମେଟକୋର୍ଷର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅମୋଦ ପଦସ୍ତ ହୋଇଥିବ ।
ଅନୁସନ୍ଧର୍ଷଣୀ ଓ ଅନୁଦିତ କାନ୍ଥୀନେ ଲଭସ୍ତ ବଦ୍ୟ ପ୍ରାଦ

ହୋଇଥିଲେ ଓ ପ୍ରଶଂସିତ ବାନ୍ଧୁକର ଅପୂର୍ବାର ଶୁଣ୍ୟ ସର-
କ ଓ ଉଦାର ସୁବକର ସପେକ୍ଷ ପଦସ୍ତ ମିଳିଥିବ ।
ବାନ୍ଧୁକ କର୍ମେ ଲେଖିଅଛି କର୍ମିଗୁରୁ ସାଧେବ ସେଠା-
ରେ ପ୍ରବେଶ ହେବା ସମୟରେ ବଜ୍ରବାଣୀଙ୍କର ଅପରପାର୍ଶ୍ଵ
ହାରେ ଲୋଡ଼ାବାଳ ସୁର୍ତ୍ତସ୍ତ ବହାଉ କଳକ ଚଳକରେ
ଲେଖିବା ଲେଖିବାକାରଣ ଅପେକ୍ଷାହେଲେ । ଏପଦେଶ
କାହାର ? ଉଦ୍ଘାତକାରକର ପର ! ବାଟ ! ସାଧେବଙ୍କର
ପର୍ତ୍ତ ଲେଖ ହୋଇଥାନ୍ତା ।
କର୍ମପଦ୍ଵାରରେ କର୍ମେ ବାନ୍ଧୁକ ଗୋଟିଏ ସୁବକ୍ତ ଲକ୍ଷକର
କର୍ମମାୟ ମାତ୍ର ଶୁକ ସୁବଠାରେ ନ ଘଣ ଅନୁ କର୍ମେ
କାରଣ ଦେହରେ ବାଜ୍ରବାଣୀ ସେ ପରମାଣୁ । ସେ ମର
ଶିବାର ପ୍ରଥମକାର୍ଯ୍ୟ ମନେକର ବସନ୍ତକର ଉଦ୍ଘାତକା
କାରଣ ଅପରା ନଦହାର ଅସହକାରା କର । ଅପାତପ୍ରାୟ
କର୍ମି ବସନ୍ତ । ଉଦ୍ଘାତକ କାର୍ଯ୍ୟ କେମନ୍ତ ଅନୁକର ।
ଉଦ୍ଘାତ ପଦହେବୁ ସୁତୀ ସେ ପ୍ରାଦହସ୍ତକର ।
ଶ୍ରୀମତ କର୍ମିଗୁରୁଙ୍କର ଗତମାସ ତା ୧୦ ରଖେ ବାଲେ-
ଶୁରରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଅଛି । ତାଙ୍କ ସଦ୍ୟାଧିକାରରେ
ଏଠାପରି ଗୋଟିଏକେ ଅପତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି ।
ସୁଦ୍ୟାଧିକାରୀ ବୋଲି କାଲେଶୁରରେ ଲୁହାବସନ୍ତ ଓ
ପାଣିକମଳ ହେବାକୁ ଅଧିକ ହେଉଛି । କର୍ମେ କର୍ମକର
ଲୁହାବସନ୍ତରେ ମର ପଚାଅଛି । ସପରକାନ୍ଥୀନେ ଶାପ୍ତ
ଇଂଲେଣ ଶାଳା ନେବାଇ ବକୋକିସ୍ତ କରନ୍ତୁ । ହେଲା
କଲେ ଲେଖା ହୁଅନା ।
ସୁଦରେ ମଧ୍ୟ ବସନ୍ତକେବଳ ଲୁହାଅଛି ମାତ୍ର ଲେଖିମାନେ
ଅଲେଖ୍ୟ ଲୁହାଅଛି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ସମସ୍ତରୁ ସାର
ନାହାନ୍ତି । ଏପରିରେ ମଧ୍ୟ କର୍ମମାନ ଉତ୍ତରୋକ ବଦ୍ୟ
ମୁଦ୍ୟ ଲେଖା ହୋଇ ପଚାଅଛି ।
କର୍ମପ୍ରକରେ ଅପାରୀ ମାରମାସରେ ପଦ ସୁଦର
ପଦକ ହେବ । ଏଠାରେ ଏପରି କେବେ ନୁହେଁନା ।
କେତାଳର ସୁପରକଳ ବାଦ୍ୟୁରକ ପୁଣ ସପରକାରେ
ଶ୍ରୀକର୍ମାଧ୍ୟକ ଦର୍ଶନ କର୍ମିର ସୁପଠାରୁ ବାଦ୍ୟୁରକ
ଅଧିକାର ।
ପାଟଣାରେ କର୍ମେ ବଦ୍ୟଶୀ କୁଦୁ ପାଣିକାନ୍ଥୀକା
ସମୟରେ ତାଉର କେବଳ ଓ ବଦ୍ୟ ଓ କର୍ମ ଲକ୍ଷରେ
କୃଷକରେ ଲେଖିପଦ ମର୍ମମ । ସେତେ ଏହା କୃଷି
ନଦାର କର୍ମର କୃଷକରେ ଥିବା ଅଦ୍ୟୁର ଠାକୁରଣୀ ଦାନ୍ତ
ଶାଣିକେଇ ବଲେ ଏହାରେ ଠାକୁରଣୀର ସୁକ ନଦ୍ୟ ?
କୃଷାକର ଲକ୍ଷ ନରଦ୍ୟୁର ବାସ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁହାଅଛି ।
ତାଙ୍କ କୃଷ୍ଣରେ ଚେଇ ଦୁଦନ ସମସ୍ତ କର୍ମକାର
ପଦାଧି ଅଧି କର୍ମମେଧ୍ୟକ ସରକ ନେଉ ଅଛି ସେମାନ-
କର ପ୍ରକାରେ ଥିବା ଲକ୍ଷକମାନ ସଙ୍ଗେ ଚର୍ଚ୍ଚାପଦ ଚର୍ଚ୍ଚ-
ଥିବ । କୃଷାର ସକା ଏହା କାନ୍ଥୀଗାର ପାଟଣା କୃଷକକୁ
ବଧକଲେ । ଏ ଲକ୍ଷକର ସପାଦିତ ଶ୍ରୀକ୍ଷି କେବେ
ହେବ ? ବୋଧହୁଏ କାନ୍ଥୀର ସୁକେଶେଶ କରଲେ ।
ମସୁଲକର୍ମପଦ୍ୟ ବୋଲି ଶ୍ରୀକ୍ଷିର ଲୁଖିକ ଲଦ୍ୟାକ
ବଦ୍ୟ ଅମାନକ ଅ ମକର ସୁକାନ୍ତ ପ୍ରଧାନ ପଦ ଅଛି ।
ଏମାନେ ସପାଦ୍ୟ ବାଳ ମଦ୍ୟପାତ, ଲେଖକ କୃଷକ ବଦ୍ୟ
ପଦ୍ୟାକ, କୃଷକ ବାଦ୍ୟ କୃଷକ ସୁକ ଲଦ୍ୟାକ ଅଲୋକରେ
ସକା ସୁତୀ ଅପକାନ୍ତ ହେଉଛି । ଏପଦରେ ଅନେକ ବଦ୍ୟ-
ବାହୁତା ସୁକା ସୁଦ୍ୟ ଏକକ୍ଷିତ କୁଅନ୍ତ ଓ ସେମାନଙ୍କର
ବଦ୍ୟ ସଞ୍ଚନ ହୁଏ । ସୁଦ୍ୟ ଅଲକ୍ଷିତ ସୁଦ୍ୟର
କର୍ମେଶ ସର୍ବ କର୍ମ ସିଦ୍ଧର ପ୍ରଦାତ କର୍ମୋଦ୍ଘରେ

NOTICE.

THROUGH TRAFFIC FROM CUTTACK TO CALCUTTA.

The Steamer "Olga" and Passenger Boats will leave the Godowns of the undersigned every Tuesday commencing with Tuesday the 20th instant, for the purpose of conveying Passengers to Patamondie, at which place Passengers will be transferred to the Steamer "Ooryia" for conveyance to Calcutta.

The "Ooryia" will leave Patamondie every Thursday, arriving at Calcutta on the following day.

There will always be a halt of some hours at Patamondie to enable Passengers to obtain refreshment.

Passengers & Cargo can be booked at through rates from Cuttack to Calcutta at the Godowns of the undersigned, as follows.

FIRST CLASS PASSENGERS.

Rs. 45 each

Two servants may accompany each Passenger to Patamondie free, but fares at the rate of Rs.2-6-0 each servant, extra, must be paid on board the "Ooryia".

Messing as far as Patamondie Rs. 4 per diem, extra.

Messing on board the "Ooryia" free.

Children under three with parents, free.

Children under ten, half fare.

Four Bengal maunds of baggage allowed free.

SECOND CLASS PASSENGERS.

Rs. 20 each

Should Passengers not bring their own food, they can be messed both on board the "Olga" & "Ooryia" at the rate of Rs. 2 per diem. Two Bengal maunds of luggage free.

DECK PASSENGERS.

Rs. 3-8 each

These figures includes all charges from Cuttack to Calcutta.

CARGO.

Will be conveyed from Cuttack to Calcutta at through rates for different goods on the basis of the following.

Measurment Goods:— Rs. 15 per ton of 50. C. ft. Sleepers Rs. 0-13-0 each Through Tickets, Bills of Lading, and full particulars can be obtained on application to the undersigned.

Cuttack, } BULLOCHWELLSTED
January 16, 1880. } & Co.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ।

କଟକଠାରୁ କଲକତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସରପ୍ରଦ କାଗିଜିଂ ଶ୍ରେଣୀର ଅଲଗା ଏକ ସାଣ୍ଡିନୋକାମାନ ଉପଭୋଗ୍ୟ ତା ୨-୧୨-୦୮ରୁ ପ୍ରଥମ ଯାତ୍ରାରେ ଅସର ଯୋଡ଼ାମତ୍ତ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିରୁ ଯାତ୍ରୀ ଯେଉଁଠି ଓ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିଠାରେ କଲକତା ଯିବା ସକାଶେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀରେ ଚଳାଇଦେବ ।

"ଓଡ଼ିଆ" ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଯାତ୍ରାକର୍ତ୍ତୃ ଚାହିଁ ଅଭିଭବ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସେବାକାର ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିଠାରେ କୃତ୍ରିମ ଉତ୍ତମ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଗଠିତ ।

ଅସର ଯୋଡ଼ାମତ୍ତରେ ଚଳାଇଥିବା ଗୁରୁରେ ସାଣ୍ଡି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁସ୍ତକ ଦେବ ଯଥା:—

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ସାଣ୍ଡି ।

କଟକପ୍ରତ

ଟ ୨୫୦ ଟା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାଣ୍ଡି ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଜଣ ଗୁରୁର ଦେବାଳୟରେ ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିରୁ ଯିବେ ମାତ୍ର ସେଠାରେ କଟକପ୍ରତ ଟ ୨୫୦ ଟାରେ ଓଡ଼ିଆ କାହାଣୀରେ କଲକତା ସକାଶ ଉଡ଼ା ଦେବେ ।

ପଞ୍ଚମୂର୍ତ୍ତିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରା ଟ ୨୦୦ ଟାରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଆକାହାଣୀରେ ଯାତ୍ରାକର୍ତ୍ତା ଦେବାକୁ ଦେବେ । ଚଳିତକାହାଣୀରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲକତା ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ସାଧ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସାଣ୍ଡି

ସେବେ ସାଣ୍ଡିମାନଙ୍କେ ଅପଣା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯିବେ ଯେଉଁଠି 'ଓଡ଼ିଆ' ଓ 'ଓଡ଼ିଆ' କାହାଣୀମାନଙ୍କରେ ଯାତ୍ରା ଟ ୨୦୦ ଟାରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ ।

କଟକପ୍ରତ
ଟ ୨୦୦ ଟା

ଉପରେ କମିତା ସାଣ୍ଡି ।

କଟକପ୍ରତ
ଟ ୩୫

କଟକଠାରୁ କଲକତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ସାଣ୍ଡି ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ସାଣ୍ଡି ।

ମାତ୍ର ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ।

କଟକଠାରୁ କଲକତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳାଇଥିବା ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ:—

ମାତ୍ର ଅଭିଭବରେ ମାତ୍ର ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ:—
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଟ ୧୫୦
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଟ ୨୫

ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ:—

କଟକ
୧୩୫୦

କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ:—

କଲକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ସନ ୧୮୮୦-୮୧ ସାଲର ଉତ୍କଳ ମୁଦ୍ରଣପତ୍ରିକା ପ୍ରଥମ ଯାତ୍ରାରେ କଟକ ଶ୍ରେଣୀର ସାଣ୍ଡିମାନଙ୍କୁ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ:—

କଲକତା ଓ କଟକର ମଧ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରଣ ଯାତ୍ରାପତ୍ରର କାହାଣୀ ଲଗାତର ମୁଦ୍ରଣ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ:—

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ

ଉପରେ କମିତା

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ

କଟକଠାରୁ କଲକତାକୁ ଟ ୨୫୦
କଟକଠାରୁ କଲକତାକୁ ଟ ୧୨୫
କଟକଠାରୁ କଲକତାକୁ ଟ ୨୦
କଟକଠାରୁ କଲକତାକୁ ଟ ୨୫
କଟକଠାରୁ କଲକତାକୁ ଟ ୨୫

କଲକତାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା ଦେବେ:—

କରୁଣା ପାଠ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୫୫

୧୯୩୩

ତା ୧୫ ରବି ମାସେ ସିଦ୍ଧପୁର ସନ ୧୯୩୩ ମସିହା । ମୁ । ପାଲ୍‌ଗୁରୁ ବ * ନ ସନ ୧୯୩୩ ସାଲ ଗନନାଳ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୯୫୭

କଳେମାସ ତା * ରବିରେ ପଲିମେଣ୍ଟାସନ
ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଗ୍ରାମଜ୍ଞ ମହାଶୟୀ ଭୃ-
ତ୍ତେଶ୍ୱରୀ ସ୍ୱୟଂ ସଭା ଅନୁକୂଳ କଲେ ମାସ
ଭାଜ କ୍ଳେତା ମନ୍ତ୍ରୀ ପାଠକଲେ । ମହାଶୟୀ
ହସିଲେ ହିନ୍ଦୋସୀ ନିପୁଣମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ପ୍ରେମ ଅସ୍ତ୍ର ଗଢ଼ିଥିବାର ପାଲିମେଣ୍ଟା ସଭା କର୍ମିଣୀ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗାନ୍ଧି କିରୁଣ ଅଛି କେବଳ ଭୂକି
ସ୍ତାନର ଦେତେବ ପ୍ରଦେଶରେ ଗଣ୍ଡବୋଲଅଛି
ସେ ସବୁ ସୁଧାରବାକୁ ହେବ । ଭଗବତ ମହା-
ଶୟୀ କାକୁଳରେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦକର ହିନ୍ଦୋସୀ
ଉଲ୍ଲେଖ କର ଅତି ଚହଲ ଓ କ୍ରୋଧଲ ସୁଦ୍ଧକ
କାକୁଳ ଅନୁମତ ଓ କର୍ମ ନିମିତ୍ତ ଇଂରେଜ ଓ
ଦେବୀୟ ସମସ୍ତ ପୈତୃକ କର୍ମଗୁଣକର ବ୍ୟବସ
ପ୍ରଗଂବା କଲେ । ଅମିର ସଦ୍‌ଭ୍ୟାଗ କରୁଥିବାକୁ
ଓ କାକୁଳ ଦେବରେ ଗଣ୍ଡବୋଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
କିବାରଣ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ପୈତୃକଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ କାକୁଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବନନ କରି ନ
ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା ଭରତବର୍ଷର
ସୀମା ଦୂରରୂପେ ରକ୍ଷା କରିବା ସଙ୍ଗେ
କାକୁଳର ଗାନ୍ଧିକର୍ତ୍ତା ଓ ଗୋବିନ୍ଦନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ସଭାକ ରକ୍ଷା କରିବେ । ଦୁର୍ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟାପିତ ଅଭିଭାଗ
ମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଦେତେବ ଅଭିନ
କିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ବହୁତା ଗେଷ କଲେ ।
ଭାରତବର୍ଷ ସମାନ୍ତରେ ଅତି ବୃଦ୍ଧି ବହୁ ନାହିଁ
ଦୁଃଖ ଓ ଅସୁଯ୍ୟର କିଷୟ ।

✓ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନନିପୁଣ୍ୟ କମିତାରମାନଙ୍କୁ
କଣାରୁ ଅଛୁ ଯେ ପୃଥୁଅର କାଗଜ ରହିତ
ହେବା ପକ୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟାକୁ ନୂତାନୁ ଅଜ୍ଞା
ହୋଇଅଛି । ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଥିବେ
ଯେ ଏ ହିସ୍ତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା କିଲ କର୍ମଗୁଣ
ଓ କମିତାମାନଙ୍କର ମଜାମତ ଭଲବ କର-
ଥିଲେ । ଗବନ୍ଦସାହାସେବ ଓ କମ୍ପୋସାହେବକୁ
ଶୁଭ ଅଛି ସମସ୍ତେ ପୃଥୁଅର କାଗଜ ଉଠାଇ
ଦେବା ପକ୍ଷରେ ଅଭିମତ ଦେଲେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣ
ମେଣ୍ଟାକୁ ଜଣାଇ ଥିଲେ ଯେ ତହିଁରେ କିଛି
ଲଭ ନାହିଁ । ଅତୀତର ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଣ
ଓ କମିତାର ଉତ୍ତମକର ବ୍ୟବସ କୃଷ୍ଣା ଧୂଅର
ଗବନ୍ଦସା ସାହେବ ଓ କମ୍ପୋ ସାହେବ ଏ ପ୍ରସା-
ତକ ପ୍ରଥାର ଉଦୟକର୍ତ୍ତା ଓ ଯୋଗଦାକାରୀ
ସୁଭାଗ୍ୟ ସେମାନେ ତହିଁର ସମସ୍ତରେ ମତ
ଦେଇ ଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେଉଁ କର୍ମଗୁଣମାନେ
ଅଜ୍ଞାନ ସେମାନେ ଏ ପ୍ରଥାକମତ କୃଷ୍ଣ, ଅସ୍ତ୍ର-
କିଆ ଓ ଅଲଭ ବ୍ୟବସରୂପେ ଦର୍ଶାଇ ଥିଲେ
ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସେହିପ୍ରକାର ମତ ଦେଇଥି-
ଲେ । ଅତଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା ଗବନ୍ଦସାହାସେବ
ଓ କମ୍ପୋସାହେବଙ୍କ ମତ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କର ପୃଥୁଅର
କାଗଜ ଉଠାଇ ଦେବାର ଅଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କଲେ
କମିତାମାନେ ଏ ପ୍ରଥା ଚରୁଷରେ ପ୍ରଥମେ
ଅବେଦନ କରିଥିଲେ ଓ ଅମ୍ଭେମାନେ ସୁନ୍ଦର
ଲେଖିଲୁ କେତେକେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା କର୍ମିଣୀ

କଲେ ନାହିଁ ଏହିକର ଯେ କେତେ କମିତାର
କେତେ କୃଷ୍ଣ ଲାଗିଲେ କେତେ ତଣ୍ଡଦେଲେ
କେତେ ଗର୍ଜନା ହେଲେ ଏହା ଅବଧାନୀ ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା ପ୍ରଥମରୁ ଅନୁମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି-
ଥିଲେ କମିତାମାନେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଏକେ ହିର-
ବର ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତେ । ଯାହା ହେଉ ପର-
ଗେଷେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା ସୁବନ୍ଧର କର କିଛି
ଅଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କଲେ ସୁଖର କିଷୟ ଓ କିମିତି
ଅମ୍ଭେମାନେ ତାକୁ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

ବାଜି ଓ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ।

ବାଜିର ବଚେଗ ମହାନତା ପୁରସ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚିକା
ନାମକ କ୍ଷାମରେ ଅଛି । ସେଠାକୁ ବାଜିର
ପୂର୍ବଜ ଗଜାଙ୍କର ଗତ ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାଇଲ
ଅନ୍ତର । ଚର୍ଚ୍ଚିକାକ୍ଷାମର ପ୍ରାକୃତକ ଦୃଶ୍ୟ ଅତି
ସୁନ୍ଦର । ଭଗବତରେ ସର୍ବତମାଳା ଆଉ ଅନ୍ୟ
ଦିଗରେ ସୁପ୍ରମୁଖା ମହାନତା ପୁଣି ସେହି କର୍ମ-
ର ଅସରପାର୍ଶ୍ୱ ନାଲକର୍ଣ୍ଣ ସର୍ବତମାଳାରେ
ଅବଧ, ଏହାକର ସେଠାର ଗୋରୁ ଅତି ରମ-
ଣୀୟ ଅଟେ । ସେ ଗ୍ରାମ ଚର୍ଚ୍ଚିକା ଠାକୁଗଣୀକ
ହେତୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ଠାକୁଗଣୀଙ୍କର ମନ୍ଦିର
ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଅଛି ସେଠା-
କୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମନ୍ତ୍ରୀ ୩୦୩୫ ପ୍ରଗସ୍ତ ପ୍ରତ୍ନରମୟ
ସାହାଜ୍ଞ ସତର । ଦେବାଳୟ ନିକଟରୁ ଅନ୍ୟ
ଦିଗକୁ ସେବକମଣ୍ଡଳୀକ ବସତି ସମ୍ପନ୍ନ ଅ
ସତ୍ତ୍ୱେ ସାହାତ ଅଛି । ଠାକୁଗଣୀଙ୍କର

ନିକଟରେ ମହାଦେବାଦଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ମନର ସ୍ୱାଭାବ ସ୍ଥାନକୁ ସୁନ୍ଦର କରାଇ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଛି ଉତ୍କଳର ନାମ ଅଟେ ।

ପ୍ରାୟତଃ କର୍ମସୂତ୍ରସାହେବ ଏମାସ ଗାଁର ଗାଁରେ ଯେଠାରେ ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀରେ ସୁନ୍ଦର ଲକ୍ଷ୍ୟର ପରିପାତ୍ରଣ କଲେ । ସେହିପରି ସମ୍ପର୍କ-କେତେ ମରଦଗଣରମାନେ ନିକଟ ବ୍ୟୟରେ କେତେକପ୍ରକାର ବାଣ ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲେ । ବାଣମଧ୍ୟରେ ଯାହା ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ତାହା ଏହି ଯେ ଗୋଟିଏ ଗୋପଗଳ୍ପ ଉପରେ ବାଳକଟିଏ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଗୋପମାନ ଫାଟିଲଭାରେ ବାଳକ ହସ୍ତରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଗୋପର ଉପକ୍ରମରେ ଅଗ୍ନି ଲାଗିଲେ ତାହା କଳହାସ ପଦ୍ମ ଦେଲମାସହେ ବାଳକଟି ଯେ ଦେଖିଲେ ତେ ଉତ୍ତରଣ ବୁଝି କରାଗଲା ନାହିଁ । ବାଳକ ଏଥର ସାହେବଙ୍କର ହୃଦୟ ଅନ୍ତରରେ ଭେଦ ଅନୁଭବ ସ୍ଥାନରେ ଧୂମଧମ ହେଉଥିବାପ୍ରକାରେ ବାଳକଟିଏ କିଛି ନ କରନ୍ତା ନିଶାନ୍ତ ଅଗୋରବୀ ସୁଅନ୍ତା ଏ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯତ୍ନବୁଝୁଛି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭରସାଲେ । ଏହା ହିଁ କିଛି ହିତବର ବାଣ୍ୟରେ ସେ ସ୍ଥାନ ସମସ୍ତ ମନକାତକୁ ଚିତ୍ତାନ୍ତ । ସେଠାର କେତେକ ସରକାରୀମାନେ ଶୁଭାକର ଗୋଟିଏ ମେ-ଡେଇ (ଗୋପମା) ଅଗଭବର୍ଷ ବୟା ଉଦୟରେ ଏଠା କଲେଜର ପ୍ରଥମ ବି, ଏ, ଯାଣ କରନ୍ତା ଶୁଭକୁ ଦେବାନମନ୍ତେ ସାହେବମହୋଦୟଙ୍କୁ ଛୋଡ଼ିବିଟି ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ପକ୍ଷରେ ବାଳକଟିଏର ଅନୁଭବ ପ୍ରମାଣର ବିଷୟ ଅଟେ ।

କ, ଏ, ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀ ।

କଲକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କ, ଏ, ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀ ଫଳ ବାହାର ଅଛି । ଗଭୀରପ୍ରାୟର କଲକତା ଗଭୀରରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏଥର ୧୧ ଓଷ ଉକ୍ତ ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀରେ ଉତ୍କଳୀୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ୭ ଜଣ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୩୨ ଜଣ ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୧ ଜଣ । ସାତମା କଲେଜ ଏଥର ସେଠାକୁ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି । ସେହିକେନ୍ଦ୍ର କଲେଜ କଳକତାରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ କଲେଜ ହୋଇ ଯାହା ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କର ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ନିଏ ବଳ ଅଧିକାରୀ ଅଟେ । କଟକ ରୁଲେ-

ଜରୁ ଏକଜଣ ଛାତ୍ର ପୂର୍ବାଚରଣ ଯାହୁ ଏହି ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀରେ ଉତ୍କଳୀୟ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କଲେଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏକର ସାହେବ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଆନନ୍ଦର ସମ୍ଭାବ ଏକଦିନ କଲେଜ ବନ୍ଦ କରାଥିଲେ । ବାଣ୍ୟରେ କଲେଜର ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ଅଟେ । ଅନ୍ତତଃ ସେମାନେ ଏଥର ନିୟତାଭାବେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଏକଜଣାଳ ଯେବେ ଏ କଲେଜର କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଥମ ସାବନର ପାର ନ ଥିଲେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ଦୋଷରୁ ନୁହେଁ କେବଳ ପ୍ରଥମମାନଙ୍କ ଦୋଷରୁ କାରଣ ପୂର୍ବ-କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ବାଚରଣ ସାଧୁପର ପ୍ରଥମ ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ସାଧୁ କରୁଥାନ୍ତେ ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ଫଳରେ ତାହୁଣ ଅନନ୍ଦର ହେବାକୁ କାରଣ ଦେଖୁ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଦୋଷ କରୁଁ ଯେ ଏଥିରେ କେବଳ କଟକ କଲେଜର କଳ୍ୟାଣୀୟ ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀ ମାତ୍ର ପ୍ରମାଣର ବିଷୟ କିଛି ହେଲା ନାହିଁ । ସାହେବଙ୍କରେ ଗୋଟିଏମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ଉତ୍କଳୀୟ ହେଲା ସେ ପୂର୍ବ ଉତ୍କଳୀୟ ହୋଇ ଏଥର ନିକଟସ୍ଥ ଅଫଳ ଉପରେ ହେଉଁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଣକର ଅନୁଭବରୁ ଅର ଉତ୍କଳୀୟ ଯାତକମାନେ ଅନାପ୍ତସରେ ସି ବଦଳ ଥାଇଲେ । ଫଳତଃ ଏହି କ ଅନୁମାନେ ପୂର୍ବ ପୂର୍ବ କରୁଅଛୁଁ ଏବଂ କର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ କରୁଅଛୁଁ ଯେ କଟକ କଲେଜର କର୍ତ୍ତମାତ୍ର ମାତ୍ର । ଏଥିରେ ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀର ଶୁକ୍ତି ଏ ଧନ ଅଭାବର ଧୂର ହେଲା ଏବଂ ଉତ୍କଳୀୟ ସମାଜର ଉତ୍କଳୀୟ ମାର୍ଗରେ ବଢ଼ା ଦୟାଗଲା । ଏହା ଉକ୍ତ ଅଛି କିଛି ହେଲା ନାହିଁ । ଗଭୀର ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀରେ ଏହି କଲେଜରେ ଯେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଗଲା ଯେବେ ତେଣୁଟିଟିଟି କଳା-ନି କାଗଜରେ ମିଳିତ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ତେବେ ତହିଁରୁ ସୁଧରୁ ଅନ୍ତତଃ ଗୁରୁତର ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିବର୍ଷ କଲକତାର ଉତ୍କଳୀୟ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ସାଧୁଥାନ୍ତେ ଓ ଉତ୍କଳୀୟ ଏହି ମଧ୍ୟରେ ଦେବଳ କେତେକଜଣ କ, ଏ, ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରୀ ଓଡ଼ିଶାରେ ହୋଇଥାନ୍ତେ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ କେନ୍ଦ୍ର କ, ଏକ ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ସ୍ୱାଧୀନ ଭବିଷ୍ୟତ କରୁଥିଲେ ସମର୍ଥ ହୋଇ ଥାନ୍ତେ ଓ ଉତ୍କଳୀୟ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋରକ ବଳିଆନ୍ତା । ତନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟକମାକ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଗୋଟିଏମାତ୍ର କ, ଏ, ଉତ୍କଳୀୟରୁ କର ହେଲା ! ଏହାହିଁ ସନ୍ତୋଷକର ଅଟେ ? ଅନୁମାନେ ଏକେକେଲେ ସୁଧା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅନୁଭବ୍ୟ

କରୁଅଛୁଁ କି ଯଦ୍ୟପି ଯଥାର୍ଥରେ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଦ ପଦ୍ମାଭିମୁଖୀ କଲେଜକୁ ଉତ୍କଳୀୟ କରୁଥିଲେ ମନସ୍ତ କର ଅଛନ୍ତି ତେବେ ଯେତେ ବ୍ୟୟ ଓ ଯେପ୍ରକାର ସୋପାନଲୋକ ପ୍ରକୃତ କଲେଜ ସମାଜେ ଅବଶ୍ୟକ ତାହା ଅବଳମ୍ବେ ପ୍ରଦାନ ଓ ଉତ୍କଳୀୟ କଲେଜ ନୋହଲେ ଏଥର ନାମମାତ୍ର କଲେଜରେ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ବିଶ୍ୱାସୀୟ ବୃତ୍ତିସୂତ୍ର ପ୍ରକୃତ ଦେହକୁ ତାହା ହେଲେ ସେମାନେ ଅନାପ୍ତସରେ କଳକତାର କଲେଜମାନଙ୍କରେ ଉତ୍କଳୀୟ ଲାଭ କରି ପାରନ୍ତେ ।

ଅନୁଭବ ସାହେବଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ।

କାର୍ତ୍ତିକ ଚାନ୍ଦ୍ରମାନ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ସର୍ବ ସାଧାରଣ ଭାବେ ବିଷୟରେ ସୁଖ କଲେଜର ଶ୍ରୀ ଅନୁଭବ ସାହେବ କରନ୍ତେ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶ କରି ଥିବାର ଅନୁମାନେ ଏହି ସୁଦେ ଉତ୍କଳୀୟ କରି ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ତହିଁରୁ ସର୍ବମେଷ ପାଠ୍ୟ-ମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଅଛୁ । ସାହେବ ପ୍ରମାଣ କଲେଜର (୧) ଗୋରୁଦା ଗୋବିନ୍ଦର ପୁନ୍-କର ଓଡ଼ିଶା ଶକାଳ ନଗ ପ୍ରଦ ଗୁରୁତର ଅଛି ଓ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାଦି ବା ଗଣ୍ଡ ଭେଳ ହୋଇଗାରେ (୨) କେବେ କେବେ ନିର୍ବ୍ୟାଧି ଅନନ୍ଦ ପୂର୍ବ ଉତ୍କଳୀୟରେ ଅ-ଗାପୁ କଲେ ଓ ଅନୁଭବ ସୁଦାର ହୋଇଥିଲା । (୩) ଗୋରୁଦା ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ରବି ଓ ସରକାରୀର ଗାଁରୁରୁ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । (୪) ସଦାବର୍ତ୍ତ ବିଷୟରେ ସୁଖ ଓ କଟକରେ ବିଦ୍ୟା ବିଷୟ ଓ ଅନୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ସଦାବର୍ତ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନର ଯେଉଁମାନେ ସୁଦାର କରୁ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅପରା ଗୁରୁ ଅପାରେ ସୁଦାର କରୁ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ବେଳ ତାହୁଣ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତେ ଓ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର କେବେ ଅଧ୍ୟୟନ ମଧ୍ୟାହନମାନଙ୍କୁ ମାନ୍ୟ କରନ୍ତେ । ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବି-ଭୂତରେ ବସନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟାହନ ଗା ଦେଖି ନ ପାରୁଛନ୍ତା ସୁଦେ ବସନ୍ତି ଅତି ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଥାନ୍ତି ।

ଏଥରୁ ଶ୍ରୀ କଲେଜର ସାହେବ ପ୍ରଥମ ବିଷୟରେ ଦୋଷକୁ ଯେ ପୂର୍ବରୁ ଗୁରୁତର ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କର ସେ ଗୁରୁତର ପ୍ରକୃତ କିଛି ମାନ୍ୟ ବିଷୟର ସ୍ୱାଭାବ ଅଟେ । ମାତ୍ର ତାହା ଏ-ପରି କଲକତାର ନୁହେଁ ଯେ କର୍ତ୍ତମାନେ

କରୁଥିଲେ ବିଦ୍ରୋହ କଲ୍ୟାଣ ପାଇବ । ପ୍ରଜା-
 ମାନେ କିପରି ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ଠ-
 ଲ ହେବ ତେ ଅନ୍ୟ କମିତାଗଣ ରବଳକ ଅବ-
 ଘା ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ହେଲେ ।
 କଲେ ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିବେ ଯେ ଦେଶ-
 ମାସ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ସେମାନଙ୍କର ଲାଭ ହେବ
 ନାହିଁ । କମିତାଗଣ ସାହେବ ଯଥାର୍ଥ କହି
 ଅଛନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟସ୍ତ୍ରୀ ଧରା ହୋଇ ଚାଳିତରେ
 ରହୁଲେ ଓ ଉପରେ କଲ୍ୟାଣ ଗଲେ ଓ ଏ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶନାରେ ସମସ୍ତ ଲୋକେ ଅଭିମତ ଦୁଃଖି
 ହେବା ପ୍ରଭୃତି କିଛି ଗଣଗୋଳ ନ ହେଲେ,
 ଅତି ହେବ କାହିଁ ? ଉପାଦି ଅର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ସା-
 ହେବ ବିଦ୍ରୋହର ଆଶା କରନ୍ତି କି ଅଧିକାରୀ !
 ବୋଧ ହୁଏ ସେ ଆଶା ଅଧିକାରୀ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଉପ-
 ଜାଣନ୍ତି କିମ୍ବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ରହୁଥିବା-
 ନେ ଯେ ଗାଁର ଶୁଭ ହେବାର ସେ ଲୋକକୁ
 ଅଧିକ ଜମାକୃଷ୍ଟି ଦେଇ ସେମାନେ କର
 ସହକରେ ଅଧିକାରୀ କଲେ ସେମାନେ ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧୀ ଥିବାର ବୋଧ ଦେଇ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସମୟରେ ସେ ବାଟ ଓଲଟି ଅଛନ୍ତି କି ?

ଅର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ ଲୋକକୁ କେବେ ଆନ-
 ଦୟାକର ଶୁଣି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହାକି ଅତି
 ଅପରାଧ କଥା ! ଶାନ୍ତ ନାମରେ ହୁଏ କିମ୍ପର
 ଓ ଉଚ୍ଚତରତର ହୋଇ ବଡ଼ ସମସ୍ତ ଲୋକେ
 ଏଥିର ଗୁହାରି କରନ୍ତି ଓ ଅବହୁକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି
 ପୁଣ୍ୟ ଲୋକେ ଅର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କୁ ହୁଷ୍ଟ-
 ଚିତ୍ତରେ ଶୁଣି ଦେଲେ ଅତି ଚମତ୍କାର !
 ପୁଣି ସେ ଲୋକକୁ ଏ ବିଷୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁ-
 ଭାରି ହୋଇଥିଲା । ଏଥକୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ପୁଣ୍ୟରେ ନ ୭୫୩୭ ମୂଲ ଶାନ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋ-
 ଈଥିଲା ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୩୩୪୦ ମୂଲରେ ଅ-
 ଥିକ୍ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧକରେ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା
 ଏହା ପଦ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁହାରି ଅଟଇ ॥ ପୁଣ୍ୟରେ
 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଶାନ୍ତ ଅପୂଲ ହେବାକୁ ବିଚ୍ଛି-
 ବାଦ୍ ନ ଥିଲା ସତ୍ୟ । ଏଥିକୁ ଅପୂଲ ବିଷୟରେ
 ଅର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରତାପ ବିଶେଷ । ସେ
 ଯେବେ ଲୋକିଆନେ କି ଅମ୍ ରହୁଥିଲେ ଲୋ-
 କେ ସମୁଦାୟ ଶାନ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତେବେ ଠିକ୍
 ଥା ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ସଦାବର୍ତ୍ତ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ
 ପ୍ରାୟ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ସଦାବର୍ତ୍ତର
 ଅଧିକାରୀ ଉତ୍ତମାଦି ବିଷୟ ଏଠାର ପ୍ରଧାନ

ଉପ ଓ ସୁଦୂରଦୂର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗବର୍ଦ୍ଧିମେ-
 ଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ । ଏହା ଏଠା ଲୋକେ
 ନୁହନ୍ତି ମାନବଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଉପ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟର ଗୁହାରି କରୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ
 କମିତାଗଣ ଓ ଉପରେ କଲ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରକୁ
 ଉପନ୍ତ ହୋଇ ଅପରାଧ ଉତ୍ତମାଦି ପ୍ରମାଣ
 ହେଲା, ବିପର ଉତ୍ତମାଦି ବିଦାରଣ ହେବ ଓ ସଦା-
 ବର୍ତ୍ତ କର୍ମ ଉତ୍ତମଗୃହେ ଚଳିବ ଏଥିର ଆନ୍ଦୋ-
 ଲନ ମାନବଙ୍କ ଓ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଟରେ
 ଅନେକ ଦିନ ଲାଗି ରହିଅଛି ଓ ନାନା ପ୍ରସ୍ତାବ
 ହେଉଅଛି । ନିତ୍ୟରେ ଏଠା ସୁଦୂର ସମାଜରେ
 ଏଥିର ଉଚ୍ଚ ବିଚାର ହୋଇଥିଲା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଜନ
 ସାହେବ ଓ ହାଣ୍ଡଲି ସାହେବ ଓ ବାବୁ ଜଗ-
 ନ୍ନୋହନ ଚନ୍ଦ୍ର, ଚୌଧୁରୀ କାଶିନାଥ ଦାସ, ବାବୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଚଉଧୁରୀ ଓ ବାବୁ ସୁଦର୍ଶନ
 ଦାସ ପ୍ରଭୃତି ଉପ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେ ସମ୍ଭାର
 ସତ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକମତ
 ହୋଇ ସଦାବର୍ତ୍ତ ସମାଜରେ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରୁଥିଲେ ଓ ଏଥିରେ ଗଜନ ସାହେବଙ୍କର
 ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ଥିଲା । ଏପରି ମହତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 କି “ଅପରା ଲାଭ ଆଶାରେ ଗୁହାରି କରୁଅ-
 ଛନ୍ତି?” ଏମାନେ କି ହିଂସ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ?
 ଧନ୍ୟ ଅର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ଓ ଦିବେ-
 ଚନା ! ପୁଣ୍ୟରେ ସେ ସଦାବର୍ତ୍ତ ମଂମାନଙ୍କ-
 ଦ୍ୱାରା ଦେଖିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସଦାବର୍ତ୍ତର
 ଅପରାଧ ଓ ଅପୂର୍ବ କାହାରିକୁ ଅବିଦିତ
 ନାହିଁ । ଅର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବଙ୍କୁ କି ଏହା ଅଗୋର
 ଅଛି ? ଉପାଦି ସେ ବୋଲନ୍ତି ମଂଧାରଙ୍କ ଶ୍ରୀ
 ଦେବି କି ପାର ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କ କରୁଥିଲେ
 ଗୁହାରି କରୁଅଛନ୍ତି କି ଅଧିକାରୀ ! ଅମ୍ପେମାନେ
 ବୋଧ କରୁ ସାହେବ ମଂଧାରଙ୍କ ଚ୍ୟୁତ୍ୟାରେ
 ଭୁଲି ଯାଇ ଯେଉଁ ମହତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସର୍ବସା-
 ଧାରଣକ ହୁଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଦାବର୍ତ୍ତ ବିଷୟର
 ଆନ୍ଦୋଳନ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ-
 ଥିକ୍ ଗୁରୁତର ଦୋଷାଗ୍ରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏହା ଅତି ଅନୁଚିତ ଓ ଅନିୟମ । ଏ ବିଷୟ-
 ରେ ଅମ୍ପମାନଙ୍କର ଅନେକ କହିବାର ଥିଲା
 ମାତ୍ର ଅର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ସାହେବ କର୍ତ୍ତମାନ ଅପୂର୍ବ ଥିବାରୁ
 ଏକିକରେ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦେଲୁ ।

କାହ୍ନୁବାବେଶ ।

ଏହି ନାମରେ ଶ୍ରୀବି ବଙ୍ଗଳା ସମ୍ପାଦକ
 ଅମ୍ପେମାନେ ଉପହାର ଯାଇ ଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା

ସହଜ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ଏଥିର ରଚୟିତା
 ବାବୁ ରଜଲଲ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ କଲକତ୍ତା
 ଗଣେଶସହରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି ।

କାହ୍ନୁବାବେଶ ଆଶାକରି ଓଡ଼ିଶାବାସିନ୍ଦୁ
 ଅବିଦିତ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀବି ଓଡ଼ିଆ
 ସମ୍ପାଦକ ଅଛୁ ଓ ଶ୍ରୀ କଥାଧାରକ ମନ୍ଦିରରେ
 ହଳାଧଳା ଅପୂର୍ବେ ଓ ମାଣିକା ଗୌଡ଼ୀର
 ଚ୍ୟୁତ୍ୟାଗଣ ଓ ଚିତ୍ତିତ ହୋଇରହୁଅଛୁ । ଏପରି
 ପ୍ରତିବର୍ଷ ସର୍ବ ବିଶେଷରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମଧ୍ୟ
 ଏବଦନ କାହ୍ନୁବାବେଶ ବେଶ ହୁଅଇ । ସୁତରା-
 ଭୁଁର ବୃତ୍ତାନ୍ତି ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ।
 ବାବୁ ରଜଲଲ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟ ଏ କଲ-
 ରେ ବହୁକାଳ ଡେହୁଣାକଲେକ୍ତର ଥାଇ
 ସମସ୍ତଙ୍କଠାରେ ପରିଚିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ
 ଯେଉଁମାନେ ବଙ୍ଗଳାଭାଷା ପାଠ କରୁ ଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିଥିବେ ଯେ ବାବୁ ଜଣେ
 ପ୍ରଧାନ କବି ଓ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଅଟନ୍ତି । ଏଥିକାରୁ
 ସମାଲୋଚିତ ଗ୍ରନ୍ଥଗଣି ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି
 ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଅଟଇ । ଫଳତଃ
 ଅମ୍ପେମାନେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥଗଣି ପାଠକର ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ପ୍ରୀତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର କୋଟିଏ
 ଐତିହାସିକ ବିବରଣ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ ସୁଲ-
 ଲଭ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଅଧିକ
 ଅଦରର ସାମଗ୍ରୀ ହୋଇଅଛି । ଏପରି କୌଶ-
 ସି ସୁପ୍ରକ ଅବଧି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।
 ବଙ୍ଗଳାମାନେ ଏହାକୁ ପାଠକଲେ ଉତ୍କଳର
 ପ୍ରାଚୀନ ଗୌରବର କଥା ଜାଣିପାର ଅବଶ୍ୟ
 ଜାହାଙ୍କର ଏ ଦେଶ ପ୍ରତି ଅଧିକ ମମତା ହେବ
 ଓ ତାଙ୍କୁ ଉତ୍କଳଜାତ ମଧ୍ୟରେ ସମାଜ ବଳକ
 ଦୃଢ଼ତର ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ପୁଣ୍ୟ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଏ ଜଗତରେ ବସନ୍ତଦେବ
 ଜଗତ ମୃତ୍ୟୁ ସଖ୍ୟା ନ ୩୭୭ ଏ ଏଥିପ୍ରକେ ଲୋକିପଦ୍ମ
 ମାତ୍ର ପୁଣ୍ୟ ସଖ୍ୟା ତହିଁର ଅନେକ ଅଧିକ ସ୍ୱଭାବ ବୋଧ
 ହେଉଅଛି କାରଣ ଉପମତ ମାସରେ ତେଲକାବଳାରେ
 ବସନ୍ତରେ ନ ୧୭ ଏ ସଦାକାର ପୁଣ୍ୟ ଦେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଗାପାଦ ସେ ୧୭୨ ବମାନରେ ସେହି ମାସରେ
 ନ ୧୧ ଏ ମସିହାରେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାହ୍ନୁ ସାହେବ ସେ ହଳା-
 ବସନ୍ତଦେବ ମୃତ୍ୟୁ ହେବାର ୧୦୦୦ ସପ୍ତବଦ୍ଧରୁ, ଉତ୍ତମ
 ବରପତ୍ର ଏଥିରେ ଠିକ୍ ବଜା ବସାଯିବ ।
 ଏ ବର୍ଷ ଅଧିକ ଅମ୍ପ ଦେବାର ଉତ୍ତମ ଦେବ ନାହିଁ ଏହି
 ରୁଦ୍ଧରେ ଅନେକ ରୁଦ୍ଧ ବରଦ ଯୋଗ ଦେବ ।
 ବରଦଦାର ସମାପ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡେହୁଣାମନ ଧୁଅବନ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମାଗଣା

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୫ ର
ସଂଖ୍ୟା

ତା ୨୧ ରବି ମାସେ ଦିବସ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ। ପାଲ୍‌ଗୁଡ଼ ୧୧୧୧ ସନ ୧୭୮୭ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୯
ମଫସଲପାଲ ଡାକମାସୁଲ ୫୧୫୭

ଗତ ଉଚ୍ଚଳଦର୍ପଣରେ ଲେଖାଅଛି କି ମୟୂ-
ରଭଞ୍ଜର ମହାସତ୍ତା ଭାଷାଙ୍କ ଏକକାର ଜଙ୍ଗ-
ଲମାନ ଅଧିକ କରବାରୁ ବାଲେଶ୍ଵର ନଗରରେ
ଜାକୃତୀ କାଠ ଓ ପଥର ମୂଲ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ
ହୋଇଅଛି । ନଳଗିରି ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଉଭୟ
ସ୍ଥାନରୁ ବାଲେଶ୍ଵର ନଗରକୁ କାଠ ଓ ପଥର
ଅପର ବହୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଭାଗ ଅଧିକ ।
ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମାନ କରୁଁ କି ଏଥି ପ୍ରକୃ
ଜାଲଣୀ ବାଠର ମାସୁଲ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବାର
ଯାହା ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପରିଚାରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ-
ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନର ଚର୍ଚ୍ଚାଳନା ତାହାର ଫଳ
ଅଟଇ । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଯେଉଁ ବୁଝା ପ୍ରକାମା-
ନେ ଏହି ପ୍ରବ୍ୟମାନ କିମ୍ବଦନ୍ତୀର କଳପାତ
କରନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ କ୍ଷତ ହୋଇ-
ଥିବ ତେବେ ଏ କଥା ମଜାସତାକର ଉନ୍ନତ
ଶାସନପ୍ରଣାଳୀର ତେଣୁ ଏକ ବାଚକକରମାନ
ଉଠାଇ ଦେବାର ସକଳ ସଙ୍ଗେ କି ପ୍ରକାରରେ
ଓକିଏ ହେଉଅଛି ତାହା ଅନୁମୋଦନ ବୁଝି
ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରା କରୁଁ ମୟୂରଭଞ୍ଜପ-
ତ୍ରିକା ଏଥିର ପ୍ରକୃତ ହେବୁ ଲେଖିବେ ।

ଏ ନଗରରେ ଗତବର୍ଷ ପର ଏ ବର୍ଷ ଶାସ-
ନୀ ପଦ ନିରୁତ୍ତରରେ ଗତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ରଙ୍କ ବସାରେ
ଭେଦାଦ୍ଵାୟ ବାସୋପାୟ ସରସ୍ଵତୀ ସୂକ୍ତା ଓ
ଉପସ୍ଥଳରେ ଚୁରଦନ ମଜଲିସ ହୋଇଥିଲା ।

ମଜଲିସୀ ଅତି ସୁନ୍ଦରରୂପେ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ
ଥିଲା ଏକ ନୃତ୍ୟଗୀତାଦି ଆମୋଦର ବିଛି
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ନ ଥିଲା । ପ୍ରଥମଦିନ ମଜଲିସ ସଜା-
ଇବା ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର
ଅଗଣ୍ଡାରେ ସାମାନ୍ୟରୂପ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା । ଦ୍ଵିତୀୟଦିନ ନଗରବାସୀ
ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଦେବୀୟ ଉତ୍ତଳେକକୁ ଅନ-
ନ୍ତର ହୋଇଥିଲା ଓ ସମସ୍ତ ସମୟରୁ ପ୍ରାୟ ଚାଷ
ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଜଲିସ ଲାଗି ରହିଥିଲା ।
ହେବଳ ଅତି ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍ତଳେକମାନେ
ଏ ଉତ୍ସବ ସମୟରେ ଆମୋଦ କରବାକୁ ଦଣ୍ଡେ
ମାତ୍ର ଅବକାଶ ପାଇଲେ ନାହିଁ ଏକ ଗୋଟିଏ
ସାମାନ୍ୟ ଘାଟାରେ ଗୃହବିକାସ କାଜ ହୋଇ
ବିଛି ଅସୁଖ କାଜ ହୋଇଥିଲା । ତାହା ଏହି
ଯେ ଭେଦାଦ୍ଵାର ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ମଜଲି
ସରେ ଇନାମ ଦେବାରୁ ଅପର କେତେ ଦେବା-
ଦାର ଏକ ଭାଷାଙ୍କ ମଜାକଲମ୍ପୀ ଅନ୍ୟ
କେତେ ଲୋକ ସ୍ଵାଗନ୍ତ ହୋଇ ଏକାବେଳାକେ
ମଜଲିସ ପରାଜାଗ କରି ଚାଲିଗଲେ । ଏହି
କ୍ଷଣକ୍ଷଣୀ ଗଣ୍ଡଗୋଲରେ ଯଦ୍ୟପିକି ମଜଲିସର
ବିଛି କ୍ଷତ ହେଲା ନାହିଁ ତଥାପି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟଟା
ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ସମାଲୋଚନାର ଦୃଷ୍ଟି
ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । କୃତ୍ୟବାୟୁ ମଜଲିସରେ
ଇନାମ କଥାବିକି କି ନାହିଁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏ
କଥା ସୁଦୂରୁ ଝିର ହୋଇ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଝିର
ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯଦ୍ୟପି ଉତ୍ତର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ

କେତୁ ହରଥିଲା ତେବେ ତାହାକୁ ଗୋପନରେ
କଷେପ କରବାର ଥିଲା ତାହା ନ କର ଏପରି
ଗଣ୍ଡଗୋଲ କରବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସୁନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ଅଛି । ଆମଦିନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେ
ଇନାମ ଦେଇଥିଲେ ତେବେ ଭେଦାଦ୍ଵାରମାନେ
କି ତାହାକୁ ଏସ୍ପ୍ରକାରରେ ଲଗା ହଅନ୍ତେ ?
ପରସ୍ତ ମଜଲିସରେ ଇନାମ ଦେବା ବିଶୁଦ୍ଧ
ସୂକ୍ତିର ଅନୁମୋଦନ ନ ହେଲେକି ଯେପ-
ର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଆମୋଦପ୍ରମୋ-
ଦର ଉତ୍ସବ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାମନାକରେ ଇନାମ
ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ବାରିଶ ତାହା ନ ହେଲେ
ଶୁଣିଲେକକୁ ଉତ୍ତର ଦେବାର କମ୍ପା ସାଧା-
ରଣ ଆମୋଦ ସମୟରେ କ୍ୟକ୍ତିକଶେଷର ଉ-
ଦ୍ୟମରେ ଉତ୍ତରପ୍ରକୃତ ଯୋଗ ଦେବାର ଅନ୍ୟ
ସହଜ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

✓ ଓଡ଼ିଆ ଆଇନର ଅଭିକା

ଓଡ଼ିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କେଟ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ସାକ୍ଷାତ୍
ଉପକାର ବିଛି ଆଉ କି ନ ଆଉ (ବିଶେଷ
ଉପକାର ହେଉ ନ ଥିବାର ଅନୁମୋଦନ
ପୁନଃପୁନ କରାଅର୍ଦ୍ଧି) ପ୍ରକାଶନରେ ତଦ୍ଵାରା
ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଲଭ ହେଉଥିଲା । ତାହା
ଏହି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଧାନ ଆଇନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
ଣ୍ଟରୁ ତାହା ହେଲେ ତାହା ଗଜେଟ୍‌ରେ ଉପା
ହେବା ସଙ୍ଗେ ଏକବିତାର କମ୍ପା ସାକ୍ଷମଗଣ୍ଡ

ଅଇନ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ
 ପୁଲିସ ମୁଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏଣିକି
 ସେ ଉପାଦାନ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି ତେଣୁ
 ଅନୁମୋଦନ କରୁ ନ ଯାଉଁ ଅନୁମାନ କରୁ
 ନଦିଗନ୍ତର ଏକ ଛଳ ହାକିମଙ୍କ ଅନୁମୋଦ-
 ନିତା ହେତୁରୁ ତାହା ଶୋଇଅଛି ଓ ସେ-
 ରୁପ ଦେବାକୁ ଦେଖିବା ନୁହେଁ ଅଇନ
 ତମାକି ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରଭୃତି
 ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଇନମାନ ଅନେକ ଲୋକ
 ଲୋଡ଼ିବା ପ୍ରକାଶେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେଉ ନାହିଁ । ଯେଉଁ
 ମାନେ ବଜାଲା ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ବଜାଲା
 ଅଇନଦ୍ୱାରା ବର୍ଜିତ ହୋଇ କରୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ
 ଓଡ଼ିଶା ଓ ପମ୍ପଲୟର ଉତ୍କଳର ଅଧିକାରୀ
 ଲୋକ ବଜାଲା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କର
 ବିଶେଷ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବଜାଲା ପରି
 ଯେବେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଅଧିକ
 ପରିମାଣରେ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ତେଣୁ
 ବ୍ୟବସାୟ ଉପଲକ୍ଷରେ କେହି ଏ ପ୍ରକାର
 ଅଇନମାନ ଶ୍ରୀ କଲ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତ
 ହୁଅନ୍ତେ ମାତ୍ର ସେ ଅବସ୍ଥା ଘଟି ନାହିଁ ହେବାକୁ
 ବିନା ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାର ବିକ୍ରୟମେଣ୍ଡର ସାହାଯ୍ୟ
 ନ ହେଲେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅଇନର ଅଧିକ
 ମୋତିନ ହୋଇ ନ ଯାଉ ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ
 ହେତୁରୁ ସମାଜ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ ବିକ୍ରୟମେଣ୍ଡ ଉକ୍ତ
 ପୁସ୍ତକମାନ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଥାଇବେ ଓ ବିକ୍ରୟ-
 ରେ ବିକ୍ରୟ ହେଲେହେଁ ପରିଶେଷରେ ବିକ୍ର-
 ଯମେଣ୍ଡର କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ଅଥଚ
 ଅନୁମୋଦନ ଏ ବିଷୟ ସୁବିଧାନ କରଣ
 ବିଧି ଅନୁମୋଦନ କମିଶନରୁ ବାରିପଦା
 ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।

ଅଇନ ସୂଚନା ।

ବିକ୍ରୟ ଅନୁବନ୍ଧିତ ଅନୁଲକ୍ଷ୍ୟମେଣ୍ଡରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ଏଥିପ୍ରକାର ଘାଟକ
 କରାଯାଇଅଛି । ସେ ଦେଖିଲେ ପ୍ରଧାନ ଶାସନ-
 ପୁସ୍ତକ ଆଳୁ ଅଇନ ବିଶେଷ ସମାଜରେ ତାହା
 ଓ ଅନୁମୋଦନ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟକୁ ବିକ୍ରୟ ପଢ଼ାଏ ।
 ପ୍ରକୃତର ଘଟିବାକୁ ଅନେକ ପସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ା-
 ଯାଉଛି । ଏହି କାରଣମାନଙ୍କରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ
 ବିଶେଷ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା ଘଟିଅଛି ଓ କେବେ ଅନାଥ-
 ରରେ ହାତୀହାର ହେଉଅଛନ୍ତି । ପଲକପର୍ବ
 ହେଲେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରକାର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଓ

ଅଳ୍ପ ସମୟ ଅନୁରରେ ସ୍ଥାନେ ଘଟୁଅଛି ।
 ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶାଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ତତପରେ ବଜା ଦେହ-
 ର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ, ତତପରେ ବମ୍ପାଲ ମାନ୍ୟତା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ଓ ଗଜପତି କାଶ୍ମୀର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ ଏବର୍ଷ ଅନୁ-
 ଲକ୍ଷରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ । ଏପରି ପ୍ରକାର ଦେଖା ନ ଥିବ ।
 ଦେଖ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକୁ କାହାର ଅଧିକ ନାହିଁ
 ପତ୍ୟ, ତେଣୁ ଅପଣା ସାଧନରେ ତାହା
 କାରଣରେ ଦେଖା କରଣ କରଣ । ଅନୁ-
 ମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ ଅଧିକାର-
 ରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ଉପାୟ
 ହେଉଅଛି ଓ ସାହାଯ୍ୟ କମିଶନର ପ୍ରକାର
 ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ଦେଖିଲେ
 ଘଟି ଅତି ବିକ୍ରୟର ହୋଇଅଛି ଓ ବାରିକ୍ୟ
 ବ୍ୟବସାୟର ହ୍ରାସ ଘଟିଅଛି ସୁତରାପ ସ୍ଥାନୀୟ
 ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ହେଉ ନାହିଁ । ଏବେରୁ ଅଧିକ
 ଦେଖମାନଙ୍କରୁ ସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇଅଛି
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷସମୟର ଅନୁମୋଦନମାନଙ୍କ ବିଶାଳ-
 ବାର ଅବଗତ ନାହିଁ ତାହା ବ୍ୟତିତ ଭଲ
 ସମୟେ ବିକ୍ରୟଦ୍ୱାରା କାହାର ବିକ୍ରୟ ହୋଇ
 ନ ଥିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଇନସମାଜେ ସେପ୍ର-
 କାର ପ୍ରକାରକାରୀକ ଯତ୍ୟା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିକରେ
 ଲୋକମାନେ ସନ୍ତୋଷ ନାହିଁ । ଏପରି ବିଷୟ
 ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଅତି
 ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଉଚିତ । ବିକ୍ରୟକର୍ତ୍ତା କୌଣସି
 ସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ରୟ ଘଟିଲେ ସେମାନେ ସାହାଯ୍ୟ
 କରୁଅଛନ୍ତି ବଳ ଦେହାର ଓ ବମ୍ପାଲ ମାନ୍ୟତା
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ସେମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ
 ଉ ଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କର ବିକ୍ରୟ
 ସମୟରେ ପ୍ରକାରକାରୀକ କରିବାର ଏ ଦେଖାକୁ
 ଲୋକଙ୍କର ବିକାଳ ବିକ୍ରୟ । ଅନୁମୋଦନ
 ଅନୁମୋଦନ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଉତ୍କଳପ-
 ତ୍ରିକାର ନାନାସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେବା ସମୟ
 ହେଉଅଛି । ବମ୍ପାଲରୁ ୫୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ବିକ୍ରୟ
 ପ୍ରକାର ହେଲେ ମାନ୍ୟତାରେ ୫୨୦୦୦ ଟଙ୍କା
 ଦେଖା ହୋଇଅଛି ଏଥମଧ୍ୟରେ ଏକା ଲକ୍ଷ-
 ନବର ମହାଶୟାକର ଦେଖା ବିକ୍ରୟକାର ୫୫୫
 ଅଟଇ । ବିକ୍ରୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମହା-
 ଶୟାପ୍ରକାର ହେଉ ନାହିଁ ବଳ ଦେଇ ଅଧିକ ଓ
 ସମ୍ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଅଧିକ ଦେଖା ସୁବିଧାନ
 ହେବ । ଏପାରେ ଦେଖା ସୁବିଧାନର ବିକ୍ରୟ
 ମହାନବାର ସହ ଅଧିକ ଦୋଇହେଇ ମାତ୍ର
 ଦେଖନ ସୁବିଧାନସମୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣା ଦେଖାକୁ ମଧ୍ୟ
 ହୋଇ ନ ଯାଉନା । ଅନୁମୋଦନ ଏଦେଖାସ-

ଧନମାନଙ୍କ ବିଶେଷରୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛୁ
 ଯେ ସେମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ଅଇନସମାଜଙ୍କ
 ସାହାଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ସାହାଯ୍ୟରେ ଦାନ କରନ୍ତି ।
 ଏଥିରେ ବିକ୍ରୟ ସାଧନ, ପୁସ୍ତକ ଓ ପରସ୍ପରରେ
 ହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିକ୍ରୟ ଦେଇ ଅଧିକ ଏ ପସ-
 ରେ କେତ୍ର ପରସ୍ପର ଦେଖାଇ ଦେଖା କରଣ
 କରଣ । ବିଶେଷତଃ ପଲିମେଣ୍ଡର ଅଇନ
 ମେଣ୍ଡରମାନେ ହିନ୍ଦୁବିକ୍ରୟ ପ୍ରଧାନ କରୁ
 ଥିବାର ସୁବିଧାନ ପ୍ରକାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା ବିକ୍ରୟର ବିଶ୍ୱାସୀଙ୍କ ମାନସ ।

ଏଥିରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଓ ବିକ୍ରୟ ଏଥିପ୍ରକାର
 ଅନୁମୋଦନ ଲୋକଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା
 ବିଧେୟ ଅନୁର ବିକ୍ରୟ ଏ ହୋଇଅଛି ଓ
 ଏଥିରୁ ବିକ୍ରୟର ଘାଟକମାନେ ବିକ୍ରୟକୁ
 ବିକ୍ରୟ ଥିବେ ଏବେରୁ ବିକ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ ଦୁର୍ଭି-
 କ୍ଷ ଲୋକଅଛୁ । ପୁରୁଣା ଯୋଗ୍ୟ ଅଇନସ
 ବିକ୍ରୟର ବିକ୍ରୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଖା ମୋଦନ
 ବିକ୍ରୟ ଠିକାମୋଦନର ବିକ୍ରୟ ଅଛନ୍ତି ।
 ବିକ୍ରୟରେ ବିକ୍ରୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ ଏହି
 ବିକ୍ରୟରୁ ଯେ ପ୍ରକାର ବିକ୍ରୟ ମଧ୍ୟମର
 ଲୋକରେ ଓ ମୁକାବଲ ବିକ୍ରୟର ପ୍ରକାର-
 ରେ ଏବେପ୍ରକାର ସମୟ ଥାଇବେ । ବିକ୍ରୟ-
 ହେବ ଏ ବିକ୍ରୟକୁ ଅତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ମନେକରି
 ସମ ୧୯୧୦ ବାର ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାରରେ
 ୧୯୧୦ ମଧ୍ୟ ଲୋକର ଓ ମୁକାବଲ ବିକ୍ରୟର
 ବିକ୍ରୟ ହେଲେ । ମୋଦନରମାନେ ଏଥିରେ
 ଅଧିକ ଓ ବିକ୍ରୟରେ ଅଧିକ ହେଲେ ମାତ୍ର
 ପ୍ରକାରରେ ବିକ୍ରୟ ବିକ୍ରୟମାନରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ନ ଦେଲେ ବିକ୍ରୟ ବିକ୍ରୟର ଅନୁରୋଧକୁ
 ଏ ବିକ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ ହେଲେହେଁ ସେମାନେ ବିକ୍ରୟ-
 ରେ ସମ୍ପଦ ହୋଇ ବିକ୍ରୟର ବିକ୍ରୟରେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ବିକ୍ରୟରେ ବିକ୍ରୟ ଲୋକ-
 ମାନରେ ବିକ୍ରୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟର ବିକ୍ରୟ
 ବିକ୍ରୟରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହେଉଅଛି ଓ ବିକ୍ରୟ
 ଦେଇ ନ ୨୫ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟଦେଲେ । ପ୍ରକାର
 ବିକ୍ରୟ ଏବେମଧ୍ୟ ଲୋକ ମୁକାବଲ ବିକ୍ରୟର
 ବିକ୍ରୟ ହେଲେ ଓ ଏ ବିକ୍ରୟ ଠିକ ଓ ବିକ୍ରୟ
 ଅଧିକ ସେସମୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କରୁ ସୁଧାବର ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବିକ୍ରୟର ପ୍ରକାର ବିକ୍ରୟ
 ମୋଦନ କରାଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଦେଲେ
 ସେ ପ୍ରକାର ବିକ୍ରୟରେ ବିକ୍ରୟ ବିକ୍ରୟରେ

ହେଉ ନାହିଁ ନବଲରେ ଭୁଲ ରହୁଅଛି କିମ୍ପା
 ଶ ଉଣା କରବାର ଉଚିତ । ସାହେବ କଲେ-
 ଚୁର୍ତ୍ତ ମହାପିକାରୀର ଭରପାତ୍ର ଉପୋଷ୍ଠୀ
 କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ବସୁଙ୍କର ଅଭି-
 ମତ ଗୃହ୍ୟେ ଓ ତାଙ୍କଠାରେ ସିରସ୍ତାଦାର
 ମ.ସରେ ପାଞ୍ଚବନ ମହାବଳ ସମାପେ ସମୟ
 ଦେବାର ପ୍ରସାଦ କଲେ । ଠିକାମୋହରକର
 କଣେ ହେତମୋହରର ଅଛି । ନବଲରେ
 ଭୁଲ ରହୁଥିବା ଉତ୍ତମ ବସୁରେ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ-
 ବାବୁ ତାକୁ ଅନକ ଦେବାରୁ ସେ ଉପୋଷ୍ଠୀ
 ଦେଲ ଯେ ନୋଲନସାହେବଙ୍କ ସମୟରେ
 ସିରସ୍ତାଦାର ୪୭*୧୯ ମୋହରରମାନଙ୍କଠାରୁ
 ନେଇ ୨୨*୨୨ର ନକଲ କର୍ତ୍ତାରେ ଦେଇଥିଲେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ କରଣକୁ ଅନୁର ଉଣା କରବା-
 କାରଣ ମୋହରରମାନେ କଣକେ ୪ ୨୯ କ
 ଲେଖାଏ ଦେବାର କଥା କରବାରୁ ସିରସ୍ତାଦା-
 ର ଏସର ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହା
 ଭୁଲ ଅଛି କି ନୁହେ । ସେମାନେ ସିରସ୍ତାଦା-
 ରଙ୍କୁ ଦେବାକାରଣ ଯେଉଁ ଭେଦାପସ ସ୍ଵାକ୍ଷର
 କରୁଥିଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ହେତମୋହରର ଅଗତ
 କଲେ । ଉପୋଷ୍ଠୀକଲେକ୍ଟର ଉପୋଷ୍ଠୀ ଉତ୍ତମ-
 ଦ ମୋହରଲକୁ ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ପଠାଇବାରୁ
 ସେ ସିରସ୍ତାଦାରଙ୍କ ମନୋମତ ଉଚ୍ଚକଣ ଠିକା-
 ମୋହରରଙ୍କୁ ହେତକଦନର ନକଲ କାଗଜ
 ସହିତ ଭଲକ କରୁର ନେଇ ସେମାନଙ୍କର
 ବାସ୍ୟ ନେଲେ । କଣେ ହେତମୋହରର ଉ-
 ପୋଷ୍ଠୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପୋଷକ କଲ । ଆରକଣ
 ନୋଲନସାହେବଙ୍କ ସମୟରେ ସିରସ୍ତାଦାର
 ୪୯ ମୋହରର କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଭେଦା
 ବଣଭେଦି ସକାଶେ ହୋଇଥିବାର କହଲ ।
 ଅନ୍ୟ କଣକ କହିଲ ନୋଲନ ସାହେବଙ୍କ
 ସମୟରେ ସେ ଅନ୍ୟକର୍ମରେ ଥିବାରୁ ସେ
 ପୂର୍ବର କଥା କିଛି ନ ଜାଣେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଗୁଣା ବଣଭେଦି ସକାଶେ ହୋଇଅଛି ।
 ତହିଁ ସାହେବ ନକଲ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଦେ-
 ଶିଲେ ଯେ କରଣ ଠିକ ଅଟେ ସିରସ୍ତାଦାର
 କେବଳ ଅସରଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇଅ-
 ଚ୍ଚନ୍ତି । ତହିଁ ସେ ସିରସ୍ତାଦାରଙ୍କୁ ବକ୍ତ୍ରୋହ
 ଓ ନାନବାଦୋଷରେ ସହପେଶ୍ଵ ଭବ କେପିୟୁକ୍ତ
 ଦେଲ ।

ସିରସ୍ତାଦାର ବାସ୍ୟ କେପିୟୁକ୍ତ ଦେଲ-
 ଅଛନ୍ତି କହି ଉ ପ୍ରଥମ କଥାମାନ ଏସ୍ତ ଶୋ
 (୧) ହେତମୋହରର ମୋହରରମାନଙ୍କଠାରୁ

ଉଚ୍ଚୋଚ ନେଇ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥିତିକୁ
 ଲୁଚାଇବା ଉଚ୍ଚାଦର ସେ ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେବାରୁ
 ଉପୋଷ୍ଠୀକଲେକ୍ଟର ତାହା ଉପରେ ଉଚ୍ଚାଦ
 ଅର୍ଥକ୍ରମ କରୁଥିଲେ ସେହି ଦାଉରେ ସେ ତାଙ୍କ
 ନାମରେ ମିଥ୍ୟା ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇଅଛି (୧) ଅଉ
 କଣେ ମୋହରର ନକଲରେ ଭୁଲହର ଥିବାରୁ
 ସେ ତାହା ନାମରେ ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେବାରୁ ସେ
 ସହପେଶ୍ଵ ହୋଇଥିଲେ (*) ଏହେତୁ ମୋହରରମା
 ନେ ଓ ହେତମୋହରର ତାଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ କରବାକା
 ରଣ ନେଲକରଥିବାରୁ ତାଙ୍କ କରୁକରେ ଦୁଇକଣ
 କହି କହୁଅଛନ୍ତି (୨) ନୋଲନସାହେବଙ୍କ ସମ-
 ପ୍ତରେ କରଣ ଉଣା କରବାକାରଣ ସେ ଉପୋଷ୍ଠୀ
 ଦେଇ ନାହାନ୍ତି, ମହାପିକ ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇଥିଲେ
 ଓ ଅନୁଦାବାରୁ ଉପୋଷ୍ଠୀକଲେକ୍ଟର ଭର୍ତ୍ତର
 ପୋଷକ କରୁଥିଲେ (*) ନକଲରେ ଭୁଲ
 ଦେଲ ତାହା ଜଣାଇବାର ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଥିବାରୁ ତହିଁର ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ
 କିଛି କଥା ନାହିଁ । ବଲେକ୍ଟରସାହେବ ଭୈ-
 ବର୍ଦ୍ଧ ଓ ମୋହରର ଉପୋଷ୍ଠୀ ବସୁରେ
 ଆଉ କିଛି ପ୍ରମାଣ ନ ନେଇ ଏ ମାନଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 କଲେ । ସେ ଗୁଣରେ ଲେଖନ୍ତି ଯେ (୧)
 ହେତମୋହରର ନାମରେ ସିରସ୍ତାଦାର ଉପୋଷ୍ଠୀ
 ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ତାହା ନାମରେ ଉଚ୍ଚୋଚ
 ନେବା ଉତ୍ତମଦର ବେକାମୀ ଦରପାତ୍ର ପଠ-
 ବାରୁ ଉପୋଷ୍ଠୀକଲେକ୍ଟର ସିରସ୍ତାଦାରଙ୍କୁ
 ଭଦନ୍ତ କରବାକାରଣ ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ
 ସିରସ୍ତାଦାର ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଲେ ଯେ ହେତମୋ-
 ହରର ଉଚ୍ଚୋଚ ନେବାର ପ୍ରମାଣ ନ ଦେଲ ।
 ଏ ସୁଲେ ତାହାର ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ବସୁତା
 ହୁଅନ୍ତା । (୨) କଣେ ମୋହରର ନାମରେ
 ସିରସ୍ତାଦାର ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇ ଯେଉଁ ତାକୁ
 ସର୍ବେଶ୍ଵ କରୁଥିଲେ ସୁଣି ତାହା ସପକ୍ଷରେ
 ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇ ତାକୁ ପୁନଃପ୍ରାପନ କରୁଲେ
 (୩) ଯେଉଁ ମୋହରରମାନେ ତାଙ୍କ କରୁକ୍-
 ରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅତି
 ଅନିଚ୍ଛାପୁର୍ବକ କହୁଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ତାଙ୍କ ବିରୁ-
 ବରେ ମେଳ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେଉ ନାହିଁ
 (୪) ନୋଲନ ସାହେବଙ୍କ ସମୟରେ କରଣ
 ଉଣା କରବା କାରଣ ମହାପିକ ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇ
 ନାହିଁ, ସିରସ୍ତାଦାର ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ
 ସେ ଉପୋଷ୍ଠୀ ଅଗତ ହୋଇଅଛି (*) ଯେଉଁ
 ଭୁଲମାନ ସେ ଉଚ୍ଚୋଚ କଲେ ସେ ସବୁ ଉଣା
 କରଣ ସମୟର ଅଟେ କିଛି କରଣ ସମୟର

ନୁହେ । କିଏପିୟୁକ୍ତର ଅଉ ସବୁ ବସୁ
 ସାହେବ ଏସ୍ତ ପ୍ରକାରେ କର୍ତ୍ତା ଦେଇ ଓ ସେଥି-
 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହୋଇ ଅନେପିକ ଦୋଷରେ
 ତାଙ୍କୁ କର୍ମରୂପ କଲେ । ଅନୁମାନେ ଶୁଣିଲୁ
 କମିଶନର ସାହେବ ଏଥିପୁର୍ବେ ଏ ମାନଙ୍କ
 ଉତ୍ତମରୂପେ ଭଦନ୍ତ କର ପ୍ରମାଣ ହେଲେ
 ସିରସ୍ତାଦାରଙ୍କୁ କୌତୁହାସ ସୁପୋର୍ଣ୍ଣ କରବାର
 ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
 ଉତ୍ତମ ଜାଣ୍ୟ ନ କର ଅପଣା ଗୁଣ ଉତ୍ତମଦ
 ତାଙ୍କଠାରୁ ପଠାଇ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କୌତ-
 ଦାସ୍ୟସୁପୋର୍ଣ୍ଣ ସକାଶେ ସଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ ଓ
 କମିଶନରଙ୍କର ତତ୍ତା ହେଲେ ସେ ସିରସ୍ତାଦା-
 ରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କଲରେ କିମ୍ପା କର ସାରନ୍ତି ।
 ଏ ପ୍ରସାଦ ବାଦ୍ ହୋଇଥିବା ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଏହା କମିଶନରସାହେବଙ୍କ ବିଶ୍ଵରୂପୀନ ଥିବାରୁ
 କିଏପିୟୁକ୍ତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବସୁ ଉଚ୍ଚୋଚ ଓ
 ଅନୁମାନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣ୍ୟ ପ୍ରକାଶରୁ ବାନ୍ତ ରହନ୍ତୁ ।

ସାପ୍ତାହିକସଂବାଦ ।

ଜନରକ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳ ଦୃଷ୍ଟରେ ପଥେଷ୍ଟ
 ଟଙ୍କା ସ୍ଵାକ୍ଷର ଅଗାମୀ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ସ୍ଵାଭାବେ ଟାକ୍ସ ରଠାର
 ଦେବା ନଷ୍ଟରେ ବଦଳର ସେକେଟସ ଯତ୍ର ସାହେବଙ୍କ
 ନକଟରୁ ପତ୍ର ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବାଦ କେତେଦୂର ପତ୍ର
 ଅନୁମାନେ କହ ନ ପାରୁ ଦେବେ "ଖୋସ ଶବ୍ଦ" ଯାହା
 ହୁଣା ଥିଲା ।

ଏ ନଗରରେ ବସନ୍ତକେଶ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧି ଅଛି ଓ ଦେ-
 ହୁ ଦେହୁ ଦେବା ନକ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏସ୍ତ ସମ୍ବାଦ ଓ ଲେଖା
 ଅଭାବ ହେଲେ ଅନୁମାନେ ଶୁଣିବୁ ଦୁଇ ତନକଣ ଏଥିରେ
 ନକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏକାବେଳେକେ ଦୁଇ ସମାପନ ସେବ
 ଲାଗିଲେ ଅଉ ରସା ବାହି ।

ଗତ ସମ୍ବାଦ ଶେଷରେ ଓ ଏ ସମ୍ବାଦରେ ବନଗରରେ ପ୍ରକୃତ
 ବୁକ୍ତି ହୋଇଅଛି ଓ ମୋହରରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଥିବାର
 ଅନେକ ଜ୍ଞାନରୁ ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି । ଏ ସମୟରେ ବର୍ଣ୍ଣା ଗୁଣ
 ପକ୍ଷରେ ଓ ଅସ୍ତ ପକ୍ଷରେ ଉପକାସ ଗୁଣେ । ମାତ୍ର ଏବର୍ଣ୍ଣ ଏ
 ଜଗରେ ଅସ୍ତପକ୍ଷର ଅଦୌ ଦେବ ନାହିଁ ହୋଇଲେ ଦୁଏ ।

ଗତସ୍ତେ ସାହେବ ଏଠାର ବକ୍ତା କିଏପିୟୁକ୍ତର ନି-
 ସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଜନ ସାହେବଙ୍କ ହେତୁକଦଣ୍ଡ କର୍ମରେ କମିଶନରର
 କଣେ କଦଳ ମନହର ମିଆଁ ନସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ।
 ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଶୀତ ପୁନକାର ପ୍ରବଳ ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନେ ଅନଦସହତ ଅବସତ ଦେହୁ ସେ ବାବୁ
 ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ ସାନପୁର ଶୁଭର ସତମାନଙ୍କ ଉତ୍ତମ
 ନମିର ଗୋଷ୍ଠ୍ୟ ସର୍ବଅଲ୍ଲଭସୁ ଏକ ନଗର ୪ ୧୯ କା
 ପାଉଚୋଷିକ ଦେବାରୁ ଅନାଦାର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସୁକଳା ସକା ନାସନ୍ତାନ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଣ୍ଡରେ
 ପତତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ସକ୍ୟ ଜନ ସାହେବଙ୍କ ଅଳ-
 କନେ ବୋରକ ହୋଇଥିବାର ପାଠକମାନେ ରବସତ

